

T.E.S.I. 2020

**TESTNEVELÉS AZ
EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSBEN STRATÉGIAI
INTÉZKEDÉSEK**

TARTALOMJEGYZÉK

1. Vezetői összefoglaló.....	6
2. A T.E.S.I. 2020 megalapozása	10
2.1. A felnőtt magyar lakosság fizikai aktivitási szokásai és jövőorientált gondolkodása	14
2.2. A magyar ifjúság (15–29 év) fizikai aktivitási szokásai és jövőorientált gondolkodása	15
2.3. A minőségi testnevelés és az egészségtudatos, jövőorientált életvezetés	16
3. Helyzetelemzés a T.E.S.I. 2020 célrendszere mentén.....	18
3.1. Idősödő Európa.....	18
3.2. Az EU 2020 stratégia és a T.E.S.I. 2020 összefüggésrendszere	19
3.3. Az EU szakpolitikák, a minőségi oktatási rendszerek és az iskolai testnevelés.....	19
4. A T.E.S.I. 2020 stratégia célrendszere, intézkedései és beavatkozásai.....	24
1. cél: A minőségi testnevelés oktatási keretrendszerének kidolgozása és a minőségi testnevelés megvalósítását támogató fejlesztési útvonalterv meghatározása Magyarországon és az Európai Unióban	25
1.1. A minőségi testnevelés középtávú fejlesztési útvonaltervének kidolgozása Magyarországon – az egészségvédő testmozgás (HEPA) ágazatközi előmozdítása keretében.....	25
1.1.1. A T.E.S.I. 2020 szakpolitikai stratégia elfogadása	26
1.1.2. Az iskolai testnevelés-oktatás helyzetének átfogó feltárásán nyugvó, a minőségi testnevelés-oktatást megalapozó modellek kidolgozása	27
1.1.3. Az iskolai testnevelés oktatására jogosító képesítési szintek azonosítása az MKKR alapján	27
1.1.4. A minőségi testnevelés oktatási keretrendszerének multidiszciplináris szempontok alapján történő megalapozása és kidolgozása	28
1.1.5. Ajánlások megfogalmazása az egészségtudatos, jövőorientált életvezetés mint potenciális kulcskompetencia-terület összetevőire és tartalmára – a minőségi testnevelés oktatási keretrendszere alapján.....	29
1.1.6. Az egészségtudatos, jövőorientált életvezetéshez kapcsolódó kulcskompetencia-összetevők elfogadása, és szakmapolitikai vita kezdeményezése az Európai Unióban	29
1.2. A T.E.S.I. 2020 megvalósítását támogató szervezet, valamint egy független minőségtámogatási és monitoring rendszer létrehozása	30
1.2.1. Független támogató és monitoring szervezet (obszervatórium) létrehozása a T.E.S.I. 2020 megvalósítása érdekében	30
1.2.2. A minőségi testnevelés tartalmi megvalósítását támogató monitoring rendszer létrehozása az obszervatórium által	31
2. cél: A minőségi testnevelés-oktatás feltételeinek kialakítása a köznevelés rendszerében.....	32
2.1. A minőségi testnevelés oktatási keretrendszerének tartalmi és szerkezeti összehangolása az MKKR 1–4. szintjein meghatározott, a műveltségterületeket érintő elemekkel	32
2.1.1. A Nat testi és lelki egészségre nevelés fejlesztési területének, valamint a testnevelés és sport műveltségi területének felülvizsgálata és összehangolása a minőségi testnevelés oktatási keretrendszerével, illetve az MKKR-rel	32
2.1.2. A Nat testnevelés és sport műveltségi terület felülvizsgálatával összhangban a kerettantervek átdolgozása	33

2.1.3. Az iskolai testneveléshez kapcsolódó új kerettantervek készítése, valamint a meglévő kerettantervek felülvizsgálata, átdolgozása.....	34
2.1.4. A sportiskolai kerettantervek felülvizsgálata és átdolgozása a Nat testnevelés és sport műveltségi területének átdolgozásával összhangban	35
2.1.5. A Nat-hoz és kerettantervekhez kapcsolódó módszertani fejlesztések megvalósítása: (e)-könyvek, szakkönyvek, oktatási segédanyagok fejlesztése	35
2.1.6. A mindennapos testnevelésben alkalmazható oktatásszervezési megoldások és az iskolai sportkörök szakmai programjára vonatkozó szabályok átfogó felülvizsgálata	36
2.2. A testnevelés hatásainak és eredményességének nyomon követésére alkalmas rendszerek kialakítása a magyar iskolarendszerben.....	36
2.2.1. A tanulók egészségközpontú fizikai fittségének mérésére alkalmas, országosan egységes rendszer kifejlesztése, kötelező bevezetése, fokozatos továbbfejlesztése és működtetése.....	37
2.2.2. A tanulásban akadályozott, vagy valamely fogyatékkal élő tanulók egészségközpontú fizikai fittségét mérő tesztrendszer kidolgozása a NETFIT bázisán	38
2.2.3. A teljesítmény-orientált fizikai fitsségi összetevőket mérő fitsségi tesztrendszer kidolgozása a NETFIT bázisán	39
2.2.4. A tanulási eredmények fizikai fitsségen kívüli összetevőit nyomon követő mérési rendszer kidolgozása az iskolai testnevelésben.....	40
2.2.5. A testnevelés és sport műveltségi területi közép-, valamint emelt szintű érettségi vizsga felülvizsgálata.....	40
2.3. A minőségi testnevelés megvalósításához szükséges infrastruktúra és eszközpark feltérképezése, fejlesztése	41
2.3.1. Iskolai sportinfrastruktúra-nyilvántartás készítése és a vonatkozó tervezési előírások felülvizsgálata.....	41
2.3.2. A nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről szóló szabályozás felülvizsgálata	42
2.3.3. Építési beruházások és eszközök (játéktéri eszközök, tornaszerek, sporteszközök) beszerzésének megvalósítása az iskolai sport- és szabadidőegységek tervezési-statisztikai régiók szerinti megoszlását figyelembe véve	42
2.3.4. A digitális eszközellátottság fejlesztése az iskolákban az e-szaktárgyi segédanyagok feldolgozásához és a NETFIT működtetéséhez kapcsolódóan	43

3. cél: A minőségi testnevelés-oktatás feltételeinek kialakítása a közneveléshez kapcsolódó szolgáltatások területén..... 44

3.1. A pedagógus előmeneteli rendszert, egyes pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat, és az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzést kiegészítő, a minőségi testnevelés kialakítását célzó szolgáltatások kialakítása	44
3.1.1. Online szaktárgyi központ kialakítása a testnevelést tanító pedagógusoknak	44
3.1.2. A szakemberek testnevelés és sport műveltségi terület-specifikus, online támogatása a közneveléshez kapcsolódó szolgáltatások területén	45
3.2. A testnevelés és sport műveltségi területen oktató pedagógusok folyamatos szakmai támogatása (CPD), továbbképzése a minőségi testnevelés megvalósítása érdekében	46
3.2.1. A testnevelés és sport műveltségi területen akkreditálásra benyújtott pedagógus-továbbképzési programok szakmai bírálati szempontjainak kialakítása.....	46
3.2.2. A testnevelés és sport műveltségi területen akkreditálásra benyújtott, valamint már akkreditált pedagógus-továbbképzési programok pedagóguskompetenciák és fokozatok szerinti besorolásának kialakítása.....	47
3.2.3. Testnevelés és sport műveltségterületi (módszertani), valamint digitális kompetenciákat fejlesztő pedagógus-továbbképzési programok akkreditálása.....	47

3.2.4. Akkreditált pedagógus-továbbképzések lebonyolítása a tanítók és a testnevelő tanárok folyamatos szakmai fejlődése érdekében	48
3.3. Az iskolához kapcsolódó sportszolgáltatások fejlesztése és a nem pedagógus végzettségű sportszakemberek felkészítése a minőségi testnevelés megvalósítására	49
3.3.1. A diáksport-egyesületek, valamint a mindennapos testnevelés megvalósításában részt vevő sportszervezetek, egyesületek és a nevelési-oktatási intézmények kapcsolatának rendezése.....	49
3.3.2. A felsőfokú, de pedagógusképesítéssel nem rendelkező, a mindennapos testnevelés oktatására jogosító képzettséggel rendelkező sportszakemberek (tovább)képzése	50
3.3.3. A felsőfokú képesítéssel nem rendelkező, a mindennapos testnevelés oktatására jogosító szakképzettséggel rendelkező sportszakemberek (tovább)képzése.....	51
3.4. Az iskolai testnevelést támogató pedagógiai-szakmai és egészségügyi szolgáltatások hálózatba szervezése és fejlesztése a minőségi testnevelés megvalósításának támogatása érdekében	51
3.4.1. A minőségi testnevelés egészségfejlesztési és inkluzív céljainak megfelelően a testnevelési kategóriába sorolás egészségügyi szempontjainak átfogó felülvizsgálata.....	52
3.4.2. A pedagógusok, iskola-egészségügyi szolgáltatók és a pedagógiai szakszolgálati intézmények feladatainak egyértelmű meghatározása és felülvizsgálata	53
3.4.3. A meglévő iskola-egészségügyi szolgáltatások fejlesztése a NETFIT hatékony működtetése és fejlesztése érdekében	53
3.4.4. Az iskola-egészségügyi ellátásában részt vevő egyes szolgáltatók felkészítése a NETFIT hatékony működtetése érdekében, képzések, továbbképzések formájában.....	54
3.4.5. A pedagógusok előmeneteli rendszerében a minősítő vizsgára történő felkészítés előkészítése a pedagógiai-szakmai szolgáltatások körében	54
3.4.6. A minőségi testnevelés szempontjai szerinti tantárgygondozó szaktanácsadás, pedagógiai-szakmai ellenőrzés és pedagógusminősítés előkészítése	55
3.4.7. Egyes pedagógiai-szakmai szolgáltatások eszközeinek és módszereinek műveltségterület-specifikus fejlesztése, így különösen a tantárgygondozó szaktanácsadók felkészítése a minőségi testnevelés támogatására	56
3.4.8. A köznevelési szakértők felkészítése az érintett pedagógusok, az intézményvezetők és az intézmények minőségi testnevelés szempontjainak megfelelő ellenőrzésére és értékelésére	56

4. cél: A minőségi testnevelés-oktatás feltételeinek kialakítása a képzések, képesítések területén

4.1. A testnevelés oktatására jogosító képesítések fejlesztése, a képzések tartalmi összehangolása az MKKR 5–8. szintjeivel	57
4.1.1. A testnevelés oktatására jogosító legalacsonyabb képesítési szint – egyes iskolafokokhoz igazodó, differenciált – meghatározása a pedagógusok esetében	58
4.1.2. A testnevelés oktatására jogosító pedagógus képesítések képzési és kimeneti követelményeinek felülvizsgálata és fejlesztése az MKKR és a minőségi testnevelés oktatási keretrendszerének megfelelően, továbbá a testnevelőtanár-képzés képzési szerkezetének átfogó revíziója	58
4.1.3. Az érintett pedagógusképzések tanulmányi- és vizsgakövetelményeinek és tanterveinek átfogó felülvizsgálata és fejlesztése	59
4.1.4. Egységes szempontrendszer kidolgozása az érintett pedagógusjelöltek pedagóguskompetenciáinak folyamatos, egymásra épülő fejlesztése és ellenőrzése érdekében, a képzésbe való belépéstől a képzés befejezéséig	60
4.1.5. A testnevelés oktatásához szükséges kritériumrendszer meghatározása a felsőfokú, de nem pedagógus végzettségű, valamint a szakképesítéssel rendelkező sportszakemberek esetében.....	60
4.1.6. Az érintett felsőfokú – de nem pedagógus – képesítések képzési és kimeneti követelményeinek felülvizsgálata és fejlesztése	61
4.1.7. Az érintett felsőfokú – de nem pedagógus – képesítések tanulmányi- és vizsgakövetelményeinek és tanterveinek átfogó felülvizsgálata és fejlesztése	62

4.1.8. A testnevelés oktatása kapcsán releváns szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek felülvizsgálata és fejlesztése	62
4.1.9. Szempontsor kidolgozása a tanító- és testnevelőtanár-képzésben – a testnevelés és sport műveltségi területet érintően – indított szakirányú továbbképzések tartalmi minimumkövetelményeinek biztosítása érdekében	63
4.1.10. Szempontsor kidolgozása a testnevelés és sport műveltségi területet érintően indított részismereti képzések tartalmi minimumkövetelményeinek biztosítása érdekében	64
4.2. Országosan egységes, szakmai-tartalmi minőség-támogatási és monitoring rendszerek kialakítása és bevezetése a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő felsőfokú képzésekben	64
4.2.1. A testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő felsőoktatási intézményekben oktatók kompetencia-sztenderdjeinek és az ahhoz kapcsolódó indikátorok meghatározása	65
4.2.2. A testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő felsőoktatási intézményekben oktatók folyamatos szakmai fejlődését támogató (oktatói kompetencia-alapú) továbbképzési rendszer kidolgozása, a továbbképzések megszervezése és lebonyolítása	65
4.2.3. Az iskoláktól mint munkáltatóktól történő visszacsatolást lehetővé tévő szempontsor kidolgozása a pályakezdő tanítók és testnevelő tanárok kapcsán	66
4.2.4. A nemzeti felsőoktatási kiválóság fokozása a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő felsőoktatási intézményekben	67
4.2.5. A minőségi testnevelés szempontjainak érvényesítése a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő szakok felsőoktatási szakképzési és szakindítási eljárások során	67
4.3. A minőségi testnevelés oktatására való felkészítést támogató infrastruktúra és eszközpark feltérképezése és fejlesztése az érintett felsőoktatási intézményekben	68
4.3.1. A testnevelés oktatására jogosító képzést nyújtó felsőoktatási intézmények sport- és szabadidős létesítményeinek adatait tartalmazó nyilvántartás elkészítése	68
4.3.2. A minimális eszközök és felszerelések jegyzékének kidolgozása a testnevelés oktatására jogosító képzést nyújtó felsőoktatási intézményekben	69
4.3.3. Építési beruházások és eszközbeszerzések megvalósítása a testnevelés oktatására jogosító (különösen pedagógus-) képzést nyújtó felsőoktatási intézményekben	69
4.4. Korszerű felvételi követelmények meghatározásának ösztönzése a testnevelés oktatására jogosító pedagógus-képzésekben	70
4.4.1. A minőségi pedagógus-jelöltek pedagógus pályára orientálását biztosító szempontsor kidolgozása a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra jogosító pedagógusképzések pályaalakulási vizsgálati rendszerének fejlesztése érdekében	71
4.4.2. A testi alkalmassági vizsga követelményeinek felülvizsgálata a tanító alapképzési szak felvételi eljárásában	71
4.4.3. A hallgatói kapacitások növelése a testnevelőtanár-képzésben	72
4.5. Az iskolai testneveléshez kapcsolódó képzésekben használt oktatási anyagok fejlesztése	72
4.5.1. Digitális tananyagok és taneszközök fejlesztése, adaptálása a nemzeti felsőoktatásban – a pedagógusképzésben	73
4.5.2. Digitális tananyagok és taneszközök fejlesztése, adaptálása a nemzeti felsőoktatásban – a sportszakember képzésben	74
4.5.3. Digitális tananyagok és taneszközök fejlesztése, adaptálása a nemzeti felsőoktatásban – az iskola-egészségügyi ellátásban részt vevő egyes szakemberek egészségügyi képzéseiben	74
FÜGGELÉK.....	76

1. Vezetői összefoglaló

A fizikai aktivitás, rendszeres sportolás és testmozgás a fizikai és szellemi frissesség megőrzésének, a túlsúly és elhízás elleni küzdelemnek és az azzal járó állapotok megelőzésének egyik leghatékonyabb módja. Emellett a sportolás és a fizikai aktivitás egyéb kedvező tényezőkkel – így a társadalmi kapcsolatteremtéssel és befogadással – is szorosan összefügg. A testmozgás igen sok kedvező hatása már jól dokumentált és bizonyított. Ugyanakkor a mozgáshiány számos kedvezőtlen hatással jár, így a korai elhalálozás, a növekvő túlsúly és elhízás, a mell- és vastagbélrák, diabétesz, ischaemiás szívbetegség okozója. A mozgáshiány okozta egészségügyi problémák – különösen a gyorsan idősödő európai társadalmak esetében – a megbetegedések és betegségek, a betegszabadságok, korai elhalálozás következtében jelentős közvetlen és közvetett költségeket jelentenek az európai gazdaság számára.¹

A mozgásszegény életvezetési szokások növekvő térhódítása minden korosztálynál jelentős mértékű, ezért megkerülhetetlen kérdéssé vált a világban, így Európában is, hogy az életpályán átívelő stratégiák ne csupán az anyagi életfeltételek megteremtését támogassák, hanem az életminőséget befolyásoló, a testi és lelki egészség kialakításához kapcsolódó készségek és kompetenciák fejlesztését is.

A fentiekből fakadóan kiemelendő, hogy az egészséges életmódra való nevelést, az egészségtudatosság elterjesztését, a rendszeres fizikai aktivitás szükségességének tudatosítását a legfiatalabb korosztályoknál kell kezdeni, ennek pedig egyik legfontosabb színterét az iskola adja.

Az egész életen át tartó tanulást, a minőségi oktatást és képzést középpontba helyező szakpolitika kialakítása iránti igény folyamatosan erősödik az Európai Unióban, a gazdasági krízis hatására pedig egyenesen az *Európa 2020* stratégia kiemelt célkitűzésévé vált. A Tanács szerint „*a magas színvonalú, korszerűsített és megreformált oktatásba és képzésbe való hatékony beruházás sürgető feladat, mivel egyrészt megteremti Európa hosszú távú jólétének az alapjait, másrészt – az emberek készségeinek és kompetenciáinak gyarapítása és javítása révén segítséget nyújt a válság hatásaira való rövid távú reagáláshoz.*”²

Az oktatás és képzés területén megmutatkozó uniós fellépés természetesen eddig is hatást gyakorolt (és gyakorol ma is) a magyar köznevelésre és felsőoktatásra, megállapítható ugyanakkor, hogy a minőségi oktatáshoz és képzéshez elengedhetetlen feltételek megteremtése hazánkban az életminőséghez és az életvezetési szokások alakításához szorosan kapcsolódó, a köznevelési rendszerben kiemelten kezelendő testi és lelki egészség kialakításához kapcsolódó készségek és kompetenciák területén hosszú ideig elmaradt.

Az elmúlt években született oktatásirányítási döntések – így elsősorban a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény) egésze, valamint a mindennapos testnevelést előíró része, az alapvető tartalmi szabályozók: a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nat), valamint a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII.21.) EMMI

¹ A Tanács egészségvédő testmozgás ágazatközi előmozdításáról szóló Ajánlása ((2013. november 26.) alapján. Forrás: Az Európai Unió Hivatalos Lapja (HU), C 354/1, 2013. 12.4.; <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:354:0001:0005:HU:PDF>

² A Tanács következtetései az oktatásnak és a képzésnek az Európa 2020 stratégia végrehajtásában játszott szerepéről. Forrás: Az Európai Unió Hivatalos Lapja (HU), C70/1, 2011.3.4.; <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52011XG0304%2801%29>

rendelet (a továbbiakban: 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet), és a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet) teljes körű egészségfejlesztésre vonatkozó előírása – ugyanakkor már jelentős szemléletbeli változást vetítenek előre a testi és lelki egészség kialakításához kapcsolódó készségek és kompetenciák kialakítását illetően.

A *T.E.S.I. 2020* készítésének időpontjában hatályos hazai oktatásszabályozási környezet – a népegészségügy bevezetése által támogatva – az egészségközpontú, minőségi testnevelés-oktatás átfogó, bő tartalmi keretét biztosítja.

Ugyanakkor mára megkerülhetetlen kérdéssé vált egy minőségi képzési rendszer kialakítása Magyarországon, amely – igazodva a hatályos oktatáspolitikai szabályzókhoz – egységes szemléletben választja ki, és készíti fel a szakemberjelölteket az egészségfejlesztő és inkluzív elemeket is magába foglaló minőségi testnevelés oktatására.

Ezért 2013 és 2014 fordulóján halaszthatatlan feladatként jelentkezett a minőségi testnevelés stratégiai alapokon nyugvó fejlesztési útvonaltervének – az oktatás és képzés teljes vertikumára kiterjedő – meghatározása, annak részeként pedig a korszerű, minőségi testnevelés alapelveinek és fő fejlesztési területeinek rendszerszintű kidolgozása.

A minőségi testnevelés célja olyan módszertani, tartalmi keret és hatásrendszer biztosítása, melynek eredményeként – a köznevelési szakasz végére – a tanulóknál kialakul az egészségtudatos, jövőorientált életvezetési kulcskompetencia. A minőségi testnevelés ennek megfelelően a jövőorientált egészségtudatos életvezetési kulcskompetenciát kialakítani – de legalábbis ahhoz hozzájárulni – képes, mérhető, ezáltal tervezhető és ellenőrizhető szakpedagógiai hatásrendszer. A minőségi testnevelés mindezek mellett egyúttal megfelel a mindennapos testnevelés egészségfejlesztési kritériumainak, és a tanulók tényleges testi-lelki állapotához igazodik.

A minőségi testnevelés megvalósítása érdekében a Kormány felkérte a Magyar Diáksport Szövetséget (a továbbiakban: MDSZ), tárja fel és mutassa be a testnevelés jelenlegi hazai helyzetét, tegyen javaslatot a következő hétéves periódus oktatást és képzést érintő jogalkotási feladataira, valamint a szakmódszertani, az emberi erőforrás, eszköz-, illetve az infrastruktúrát érintő fejlesztésekre.

A *T.E.S.I. 2020* névre keresztelt stratégiát az MDSZ a hazai köznevelés és az Európai Unió 2020-ig szóló intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést biztosítani kívánó stratégiájával, valamint magyar gazdaság teljesítőképességével összhangban dolgozta ki.

A felhatalmazás mentén az MDSZ a *T.E.S.I. 2020*-ban, illetőleg az annak alapjául szolgáló Zöld Könyvben – a nemzetközi oktatási rendszerek jellegzetességeit figyelembe véve, illetve a nemzetközi felmérésekben jól teljesítő országok oktatási rendszereinek elemzését, értékelését követően – az európai és a magyar képesítési keretrendszerek logikáját alapul véve – elemezte a testnevelés oktatására jogosító képesítések képzési alrendszerekben betöltött pozícióját (szintjét), valamint a képzések szerkezetét, tartalmait, fejlesztési lehetőségeit mint a minőségi szakemberképzés kulcsfontosságú elemeit. Ennek keretében mélységében feltárta a tanítók és testnevelő szakpedagógusok képzésének és továbbképzésének jellemzőit.

A Zöld Könyv és a *T.E.S.I. 2020* tekintet a pedagógusok szakmai előmenetelét, minősítését és bérezését szabályozó nemzetközi életpálya-modellekre és összehasonlítja azokat a hazánkban bevezetett, majd részletesen elemzi – a testnevelés műveltségi területre fókuszáltnak – a hazai köznevelési rendszer oktatási tartalmait meghatározó dokumentumokat, illetve az oktatási rendszer hatékony működéséhez és nyomon követéséhez elengedhetetlenül szükséges – minőségirányítási és

minősbiztosítási célokat szolgáló – mérési és ellenőrzési elemek, valamint szolgáltatások működését is.

Az aktuális helyzet feltárását és analízisét követően a *T.E.S.I. 2020* megfogalmazza a minőségi testnevelés megvalósításának, a megvalósítás nyomon követésének és az előrehaladás értékelésének alapelveit és célrendszerét, és azokra alapozva alakítja ki a fenntartható fejlesztést támogató intézkedéseket és beavatkozásokat.

A *T.E.S.I. 2020* rendeltetése az, hogy a nemzetközi és hazai helyzetelemzésre támaszkodva, valamint figyelembe véve az interdiszciplináris megközelítésből fakadó tudományterületi kritériumokat, meghatározza a minőségi testnevelés magyarországi kialakításához és megvalósításához szükséges környezeti feltételek elérését biztosító útvonaltervet.

A dokumentum kifejezett törekvése az, hogy:

- összhangban legyen a tematikájában hozzá kapcsolódó kormányzati stratégiai irányítási eszközökkel³, jogszabályokkal, tervezett és folyamatban lévő intézkedésekkel, és adott esetben azok változását is előidézzé;
- teremtsen meg az alapot ahhoz, hogy a 2014–2020 közötti időszakban tudatosan és előre tervezetten lehessen program-, illetve projektszintű beavatkozásokat végrehajtani a testnevelést érintő képzések, a testnevelés oktatása és a közneveléshez kapcsolódó szolgáltatások területén;
- lehetőség szerint szolgáljon iránytűként a politikai döntéshozók számára a következő években az államháztartáson belüli, valamint az európai uniós források felhasználása tekintetében.

A *T.E.S.I. 2020* négy célkitűzést fogalmaz meg:

- 1. A minőségi testnevelés oktatási keretrendszerének kidolgozása és a minőségi testnevelés megvalósítását támogató fejlesztési útvonalterv meghatározása Magyarországon és az Európai Unióban;**
- 2. A minőségi testnevelés-oktatás feltételeinek kialakítása a köznevelés rendszerében;**
- 3. A minőségi testnevelés-oktatás feltételeinek kialakítása a közneveléshez kapcsolódó szolgáltatások területén;**
- 4. A minőségi testnevelés-oktatás feltételeinek kialakítása a képzések, képesítések területén.**

Középtávú szakpolitikai stratégiánk a képzés és oktatás területére, azon belül a tanító és testnevelő tanárok és egyéb érintett sportszakemberek képzésére, valamint a köznevelés keretén belül a testnevelés és sport műveltségi területen folyó oktatás minőségi és mennyiségi fejlesztésére kíván hatást gyakorolni.

A kormányzat részére annak figyelembevételével határozzuk meg a javasolt intézkedéseket és beavatkozásokat, hogy azok középtávon (különösen a változó makrogazdasági körülményeket figyelembe véve) valóban megvalósíthatók és fenntarthatók legyenek, így hosszútávon is hatást érjenek el.

³ Lásd különösen a Magyar nemzeti társadalmi felzárkózási stratégia II., Az egész életen át tartó tanulás szakpolitikájának keretstratégiája, a Köznevelés-fejlesztési stratégia, továbbá a Végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni középtávú stratégia elfogadásáról szóló 1603/2014. (XI. 4.) Korm. határozat, továbbá a Fokoztatváltás a felsőoktatásban, A teljesítményelvű felsőoktatás fejlesztésének irányvonalai című koncepció.

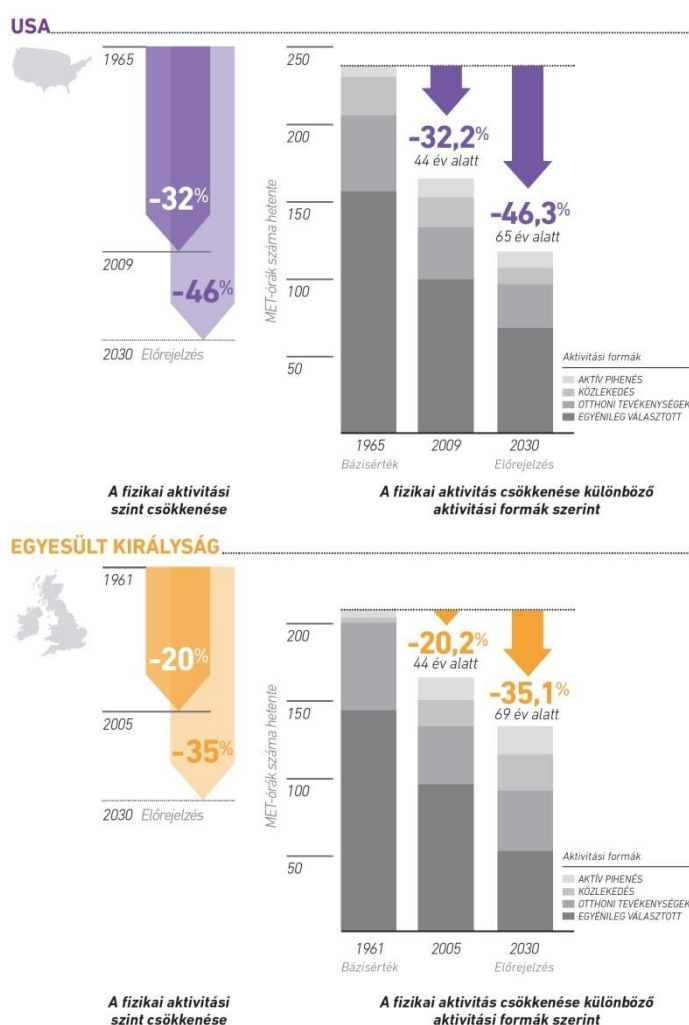
(Forrás: <http://www.kormany.hu/download/d/90/30000/fels%C5%91oktat%C3%A1si%20konceptci%C3%B3.pdf>)

A stratégiában megfogalmazott beavatkozások révén támogatni kívánjuk a köznevelési rendszer működésére hatást gyakorló ágazatok munkáját, továbbá konkrét és kézzelfogható támogatást kívánunk nyújtani a testnevelést tanító, gyakorló szakemberek részére, ezzel elősegítve a testnevelés és sport műveltségi terület és az oktatásában részt vevő szakemberek elismerésének és megbecsülésének növelését.

2. A T.E.S.I. 2020 megalapozása

Világunkban „a gyorsabb, hatékonyabb közlekedési és kommunikációs eszközök megkönnyítették az emberek, áruk, szolgáltatások és a tőke világ körüli mozgását, ami a gazdaságok globalizálódásához vezetett. Ezek a társadalmi-gazdasági átalakulások ugyanakkor a készségek iránti keresletet is megváltoztatták.”⁴

A globális méretű társadalmi-gazdasági változások következtében a technológia-gazdag környezetben élő emberek életvitеле jelentősen átalakult. A versenyképességre és a gazdasági növekedésre összpontosító gondolkodás térhódításának következtében a kedvezőtlen átalakulási folyamatokat tovább erősíti Európában az egész életen át tartó tanulás kulcskompetencia-területei között az egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetés hiánya, ami azt eredményezi, hogy az egészségtudatos, jövőorientált életvezetés készsége a társadalmi gondolkodás perifériájára szorult.

1. ábra: A fizikai aktivitási szint csökkenése az Egyesült Államokban és az Egyesült Királyságban⁵

⁴ Az OECD készségekre vonatkozó 2013. évi elemzése: a felnőttek készségeit mérő felmérés első eredményei (OECD Skills Outlook 2013. First Results from the Survey of Adult Skills). Összefoglalás magyarul. Forrás: <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/9789264204256-sum-hu.pdf?expires=1426762865&id=id&accname=guest&checksum=D626686DAC5F676D948BEE24E7AD6D78>

⁵ A Designed to Move – A Physical Activity Action Agenda c. kiadvány nyomán. Forrás: <https://www.designedtomove.org> és http://s3.nikecdn.com/dtm/live/en_US/DesignedToMove_FullReport.pdf

A rendkívüli sebességű technológiai fejlődés, valamint a globális tekintetben a versenyképességre és a növekedésre összpontosító piaci teljesítmény-orientált gazdasági modellek miatt az európai polgárok életvezetési kultúrája és életmódja is fokozatosan és jelentősen átalakul, amit markánsan és gyorsan változó fogyasztási szokások kísérnek. Népegészségügyi vizsgálati adatok alapján egyértelműen az **egészségmagatartás helytelen irányú változásának folyamatáról** beszélhetünk. Ezt bizonyítja, hogy Európában – többek között az ülő életmód térhódítása okán – az elmúlt 20 évben megduplázódott az elhízott (túlsúlyos) emberek száma, amire a tagállami szakpolitikai beavatkozások sem tudtak kedvező hatást gyakorolni.

„A tagállami szakpolitikák alacsony hatékonyságának számos oka van, de mindenekelőtt az egészségvédő testmozgást népszerűsítő szakpolitikák kialakításának és végrehajtásának hiányosságaiból adódnak. Az egészségvédő testmozgásra vonatkozó hatékony szakpolitika azon kritériumait figyelembe véve, amelyeket az Európai Unió fizikai aktivitásra vonatkozó iránymutatásainak referenciakerete és más tudományos munkák tartalmaznak, a tapasztalatok és a konzultáció eredményei az egészségvédő testmozgásra vonatkozó szakpolitika legalább három területén mutatnak hiányosságokat, ezek:

- a) hiányzik az egészségvédő testmozgás megfelelő ágazatközi megközelítése, ideértve az egészségvédő testmozgás népszerűsítéséért felelős minisztériumok és szervezetek közötti együttműködést,*
- b) az egészségvédő testmozgásra vonatkozó szakpolitikák célkitűzései és céljai nem kerültek elég világosan meghatározásra, és*
- c) elégtelenek azon intézkedések, amelyek az egészségvédő testmozgás arányának és a vonatkozó szakpolitikáknak a nyomon követését és értékelését célozzák.(...)*

„E hiányosságok legfőbb okai arra a tényre vezethetők vissza, hogy az egészségvédő testmozgás viszonylag új téma a kormányok napirendjén, és még ennél is újabb pont az egészségvédő testmozgást meghatározó tényezők megismerése, ami alapvető fontosságú a fizikai aktivitás szintjének megváltoztatását célzó intézkedések megtervezéséhez. Az egészségvédő testmozgás mint több ágazatra kiterjedő intézkedéseket igénylő, összetett szakpolitikai terület – ahogy azt az Európai Unió fizikai aktivitásra vonatkozó iránymutatásai is bemutatják – még nem vált kellően elismertté, aminek többek között a megfelelő támogatottság hiánya is oka. Mostanáig az egészségvédő testmozgást összevonták más közegészségügyi témákkal (pl. az étrenddel), és számos bizonyított önálló egészségügyi és más hatása ellenére sem tekintették kiemelt szakpolitikai területnek. A fenti helyzetet tükrözik az Európai Unió fizikai aktivitást érintő intézkedései és struktúrái is. Az Európai Unió szakpolitikáiban jelentős teret kap a fizikai aktivitásra vonatkozó iránymutatások alkalmazásának ösztönzése mint az egészségvédő testmozgás hatékony népszerűsítésének eszköze, valamint a tagállamok közötti uniós szintű szakpolitikai együttműködés jelenlegi formáinak fejlesztése, annak érdekében, hogy a mozgáshiány trendjei megforduljanak. Ez idáig sem az Unió által alkalmazott megközelítésben, sem a tagállamok között nem jött létre olyan uniós szintű szakpolitikai koordináció, amely az egészségvédő testmozgás témakörének – mint megkülönböztetett (kiemelt) szakpolitikai területnek – az összetettségét megfelelően tükrözné.”⁶

A szakpolitikai hiányosságoknak és a megváltozott életvezetési szokásoknak különösen annak fényében van relevanciája, hogy az európai társadalom idősödik, ahogyan az az Európai Bizottságnak

⁶ BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM, A HATÁSVIZSGÁLAT ÖSSZEFOGLALÁSA, amely a következő dokumentumot kíséri, Javaslat a Tanács ajánlása az egészségvédő testmozgás ágazatközi előmozdításáról. (SWD/2013/0312 final). Forrás: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52013SC0312>

a megfelelő, biztonságos és fenntartható európai nyugdíjak menetrendjéről szóló fehér könyvében is olvasható.⁷

Ha figyelembe vesszük ezt a körülményt, akkor ki kell jelentenünk: az Európai Uniónak a gazdasági növekedéshez közép- és hosszú távon olyan állampolgárookra lesz szüksége, akik minél tovább munkaképességük birtokában képesek maradni, így jelen tudnak lenni a munkaerőpiacon. Ehhez képest jól szemlélteti a jóléti társadalmak helyzetét, hogy Magyarországon a születéskor várható élettartam a férfiak esetében 72,3 év, nők esetében 79,4 év (átlagosan 76,0 év). Az EU 28-ak átlagában ez a szám a 2014-es mutatók alapján átlagosan 80,9 év⁸. Az egészséges életvitelhez szükséges készségek, ismeretek és attitűdök elsajátítása a fenti mutatókat figyelembe véve tehát egyidejűleg foglalkoztatási és életminőségi kérdéssé is vált.⁹

Ehhez kapcsolódóan érdemes megemlíteni azt a tényt is, hogy míg az Európai Unióban folyamatosan nő az egészségesen várható élettartam, addig Magyarországon még mindig jelentősen elmarad az európai uniós átlagtól a magyarok egészségben eltöltött éveinek száma. A legfrissebb, 2013. évi adatok szerint az európai térség államaiban a születéskor várható egészséges életevek száma a férfiak esetében Izlandon (71,7 év), nők esetében Máltán (72,2 év) a legmagasabb. Ezek a mutatók Lettországból a legalacsonyabbak mindkét nem esetében (férfiak: 51,7 év, nők: 54,2 év). Magyarországon ez az érték a férfiak esetében 59,1 év (EU átlag: 61,4 év), míg a nők körében 60,1 év (EU átlag: 61,5). A legmagasabb és a legalacsonyabb élettartam közötti különbség (a rangsor első és utolsó helyezettje közötti eltérés) elképesztően magas: a nőknél 18, a férfiak körében 20 év. Magyarország a mezőny hátsó harmadában, a huszadik helyen található a 28 európai uniós ország rangsorában.¹⁰

Gyakorlati oldalról megvilágítva a kérdést ez azt jelenti, hogy az Európai Unió a következő hét éves időszakban nyitottnak mutatkozik arra, hogy olyan mutatókat határozzon meg és vezessen be a közösségi szakpolitikákban, amelyek amellyel, hogy makrogazdasági vonatkozásuk van, az életminőséghez kapcsolódnak és – a fenntarthatóság követelményének megfelelően – jövőorientáltak.

Az Unió ezen fellépési szándékának komoly alapja van, hiszen egyes uniós tagállamokban az emberek optimizmusának és boldogságának szintjében több mint 20%-os visszaesés mutatható ki az elmúlt négy évben. Ezt bizonyítják az európai életminőség-felmérések rendszerében (European Quality of Life Survey – EQLS) elvégzett harmadik, 2012. évi felmérés¹¹ eredményei.

Az életminőség egyik meghatározó komponense az egészségi állapottal összefüggő elégedettség. A legfrissebb jelentés szerint az európai emberek 64%-a jónak vagy nagyon jónak ítéli meg saját egészségi állapotát, az életkor változásával (az idősödéssel) azonban ez nyilvánvalóan romló tendenciát mutat. Míg egy tíz helyi értéket felvonultató skálán elhelyezve – ahol az 1-es érték a teljes elégedetlenséget, a 10-es pedig a teljes elégedettséget jelölő mutató – a megkérdezett 18–24 év közötti európai polgárok 8,4 pontos átlagértéken értékelik egészségi státuszukat, ugyanez az

⁷ Európai Bizottság, Fehér könyv, A megfelelő, biztonságos és fenntartható európai nyugdíjak menetrendje, COM(2012) 55 final, Brüsszel, 2012.2.16. Forrás: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=7341&langId=hu>

⁸ Központi Statisztikai Hivatal, Forrás: https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_int009.html, https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_int010.html, valamint http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_int008.html

⁹ A témában lásd: A Tanács következtetései – Az egészségben való megőregedés mint az egész életcikluson át tartó folyamat (2012/C 396/02).

Forrás: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:396:0008:0011:HU:PDF>

¹⁰ Eurostat 2013.

¹¹ Forrás: <http://eurofound.europa.eu/hu/surveys/eqls/2012/european-quality-of-life-survey-2012>

indikátor a 65 év felettiek esetében már 6,3 pont.¹² Ez a körülmény is jól mutatja, hogy az életkornak az életminőség megítélése szempontjából komoly jelentősége van, és rávilágít, hogy a minőségi élet összetevőivel – közte az egészségi állapottal – kapcsolatos változók kialakításakor érdemes alapul venni a jövő kutatás mint önálló tudományterület eredményeit. Olyan indikátorokra van tehát szükség, amelyek az uniós polgárok teljes életpályáját átölelik, és korai beavatkozást tesznek lehetővé a jelentkező társadalmi és gazdasági kihívások kapcsán az emberek jóllétére vonatkozóan.

Az egészségi állapot területén a hagyományos morbiditási, mortalitási, továbbá kockázatmagatartási mutatók mellett az egészségtudatos, jövőorientált életvezetés mint új kulcskompetencia-terület bevezetése a kulcskompetenciák referenciakeretébe, valamint kulcskompetenciához kapcsolódó indikátorok meghatározása és a nyomonkövetési rendszer kialakítása lehet az életminőség új, a fenti elvárásoknak megfelelő, korszerű mérőrendszere.

Az egészségtudatos életvezetés olyan szemlélet és életvitel, amelynek során az egyén döntéseiben fontosnak tartja és érvényesíti az egészségmagatartás szempontjait saját maga és szűkebb, tágabb környezete egészsége érdekében.

„A jövőorientált gondolkodás során az egyén saját gondolkodását és tevékenységét nemcsak a múlt és a jelen szabályozzák, hanem folyamatosan érvényesülnek a jövőre vonatkozó előfeltevései és a jövővel szembeni elvárásai (különösen: tanulás, munkavállalás, családalapítás), vagyis döntéseit és cselekedeteit jövőbeni céljai és vágyai vezérik.”¹³

Az eddigiek alapján elmondható, hogy az egész életen át tartó tanulás keretei között az egészségtudatos, jövőorientált életvezetést támogató ismeret-, készség- és attitűdelemekre ez idáig nem helyeződött a jelentőségüknek megfelelő hangsúly. A bizonyított társadalmi és gazdasági kihívásokra adandó egyik adekvát válasz lehet az, hogy már az oktatási rendszerekből olyan polgárok kerüljenek ki, akik tisztában vannak azzal, hogy életvitelük és egészségi állapotuk nem csupán egyéni boldogságukat, hanem mindenkori kereső- és munkaképességüket határozza meg, a társadalom szintjén pedig erősen befolyásolja annak gazdasági teljesítőképességét. A környezeti és gazdasági szempontból fenntartható gazdasági működést célzó európai uniós tagállamoknak tehát olyan oktatási és képzési keretekre van szükségük, amelyek az egészségtudatos, jövőorientált életvezetést kiemelt kulcskompetenciának tekintik. Ennek révén csökkenthető a korai iskolaelhagyók aránya, amely hozzájárulhat a képzettségi szint emeléséhez, ezzel összefüggésben pedig a foglalkoztatottsági ráta növekedéséhez és a szegénység csökkentéséhez.

Az egészségtudatos magatartás egyik legkézzelfoghatóbb eleme a fizikailag aktív, életmód, életvezetés. A fizikai aktivitás mértékét illetően a WHO életkori csoportokra vonatkozóan fogalmaz meg ajánlásokat, külön kezelve az 5-17, a 18-64 és a 65 év feletti korosztályokat.¹⁴

Az 5-17 éves korosztály tekintetében a szervezet *legalább napi 60 percnyi közepes-erős intenzitású testmozgást* javasol.¹⁵

Tudományos kutatások igazolják, hogy a mozgásban gazdag életmód (fizikai aktivitás) az életminőséget pozitívan befolyásoló tevékenységek körébe tartozik, hiszen a rendszeres fizikai aktivitás szervezetre gyakorolt pozitív, preventív, védő és fejlesztő hatása megkérdőjelezhetetlen. Elősegíti az egészség megőrzését, a betegségek megelőzését, illetve kockázatuk csökkentését, a nem fertőző krónikus betegségek (a szív- és érrendszeri, a daganatos betegségek, a cukorbetegség,

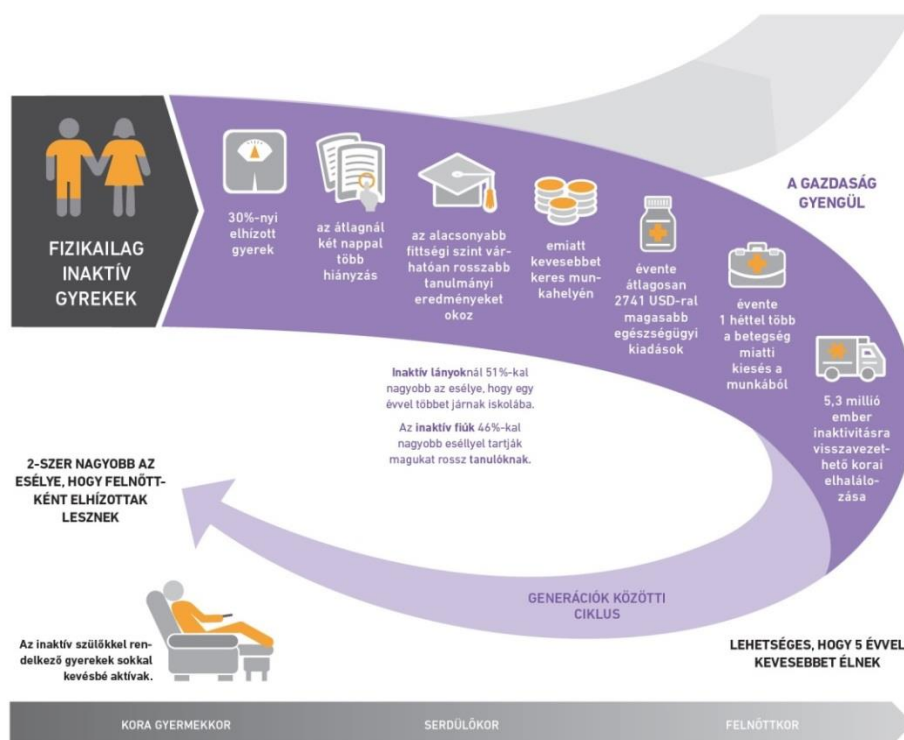
¹² A felmérés adatai alapján Magyarország – az uniós tagállamok sorában – a harmadik legrosszabb mutatóval rendelkezik.

¹³ Nurmi, J-E., Poole, M. E. és Kalakoski, V. (1994): Age differences in adolescent future-oriented goals, concerns and related temporal extension in different sociocultural contexts. *Journal of Youth and Adolescence*, 23. 4. sz. 471–487.

¹⁴ <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs385/en/>

¹⁵ <http://www.who.int/dietphysicalactivity/publications/physical-activity-recommendations-5-17years.pdf?ua=1>

továbbá a mentális egészségi problémák, valamint a krónikus légző szervi és mozgásszervi betegségek) terén.¹⁶ A WHO szerint a fizikai aktivitás hiánya a 4. vezető kockázati tényező a globális mortalitás szempontjából (6%). A fizikailag aktív személy kisebb eséllyel kap infarktust, stroke-ot, lesz depressziós, vagy diagnosztizálják emlődagánattal. Kisebbséggel esik el és szenved combnyaktörést, illetve küzd gerincproblémákkal, jobban tudja tartani aktuális testsúlyát.

2. ábra: A fizikai inaktivitás kedvezőtlen társadalmi és gazdasági hatásai¹⁷

2.1. A felnőtt magyar lakosság fizikai aktivitási szokásai és jövőorientált gondolkodása

Az egészségtudatos, jövőorientált életvezetés komplex tevékenységek összefüggő rendszerét jelenti. A tevékenységek középpontjában kiemelt jelentőséggel bír a fizikailag aktív életmód kialakítása, fenntartása, ami az egészséges fizikai és lelki állapot megőrzésében, az optimális testsúly és energiaegyensúly fenntartásában, valamint a kedvező kockázati magatartásban követhető nyomon.¹⁸

Mindezek ellenére a 2009-es kutatási eredmények azt mutatják, hogy a magyar lakosság 77%-ára nem jellemző a fizikailag aktív életmód, ezen belül a lakosság 59%-a egyáltalán nem végez semmilyen fizikai aktivitást.¹⁹ A 2014-es eurobarométer adatok alapján javulás mutatható ki a magyar lakosság fizikai aktivitási szokásainak tekintetében, de még így is messze elmarad a fejlett gazdasági országok mögött.²⁰ A képet tovább árnyalja, hogy csupán a megkérdezettek 8%-a végez rendszeres testmozgást kifejezetten az optimális testsúly kialakítása érdekében, ami – figyelembe véve a magyar lakosság

¹⁶ Kruk, J. [2007]: Physical activity in the prevention of the most frequent chronic diseases: an analysis of the recent evidence. Asian Pacific Journal of Cancer Prevention, Vol. 8. No. 3. 325–338. o.

¹⁷ A Designed to Move – A Physical Activity Action Agenda c. kiadvány nyomán. Forrás: <https://www.designedtomove.org> és http://s3.nikecdn.com/dtm/live/en_US/DesignedToMove_FullReport.pdf

¹⁸ Kockázati magatartásnak nevezik az alkohol, cigaretta, drog használatát és egyéb egészséget befolyásoló tényezőket

¹⁹ Special Eurobarometer [2010]: Sport and Physical Activity.

(Forrás: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_hu_en.pdf.)

²⁰ Special Eurobarometer 412 [2014] Sport and physical activity, Report.

(Forrás: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_412_en.pdf)

testsúlyproblémáit – különösen elgondolkodtató. A fenti adatok tükrében egyáltalán nem meglepő, hogy a felnőtt magyar lakosságon belül a túlsúlyosok aránya az elmúlt 20 évben, hasonlóan az európai trendekhez – életkortól függetlenül – a férfiaknál kétszeresére, a nőknél másfélszeresére emelkedett.²¹

Az egészségvédő testmozgás ágazati előmozdításáról szóló tanácsi ajánlás alapján kijelölt nemzeti kapcsolattartó pontok az Európai Bizottsággal és az Egészségügyi Világszervezet (WHO) Európai Regionális Irodájával együttműködve 2015 őszére elkészítették azokat az országjelentéseket²², melyek a legfrissebb képet mutatják az európai uniós tagállamok fizikai aktivitási szokásairól. Magyarország országjelentése²³ alapján megállapítható, hogy a 18-64 éves magyar lakosságnak mindösszesen 15%-a végez rendszeres testmozgást szabadidejében.

Tudományos vizsgálatok igazolják, hogy mindennapi döntéseink döntő hatással vannak egészségi állapotunkra. Ez az összefüggés az egyén felelősségét nyomatékossítja az egészségtudatos, jövőorientált életvezetés megvalósításában. A Magyar Tudományos Akadémia Jövőkutató Bizottsága a felnőtt magyar lakosság körében két ízben végzett reprezentatív mérésen alapuló elemzést (1996, 2006). A kutatási eredmények alapján érthetővé válik, hogy a magyar lakosságot miért nem jellemzi az egészségtudatos, jövőorientált magatartás.²⁴

2006-ban a válaszadóknak

- mindösszesen 27%-a állította határozottan, hogy foglalkozik saját jövőjével;
- 40%-a gondolta, hogy nem vagy nem eléggé foglalkoztatja a jövő;
- mindösszesen 22%-a gondolta igaznak, hogy aktívan alakíthatja jövőjét;
- 23–27%-ára volt jellemző, hogy jövőorientáltan gondolkodik.

Összegzésként megállapítható, hogy a magyar felnőtt lakosság életvezetési és gondolkodási szokásaira sem a fizikai aktivitás, sem pedig a jövőorientált gondolkodás nem jellemző. Ennek bizonyítéka a népegészségügyi mutatók kedvezőtlen alakulása. Napjaink felgyorsult, gyorsan változó világában pedig elengedhetetlen, hogy az aktuális élethelyzeteknek megfelelően, minden polgár az életkori és fittségi állapotának megfelelő egészségtudatos, jövőorientált életvezetést folytasson.

2.2. A magyar ifjúság (15–29 év) fizikai aktivitási szokásai és jövőorientált gondolkodása

A *Magyar Ifjúság 2012* kutatás tanulmányából kiderül, hogy bár a 15–29 év közötti fiatalok közel azonos mértékű szabadidővel rendelkeznek, ennek ellenére az életkor előrehaladtával egyre kevesebben sportolnak, és mindössze 16-18%-uk választja szabadidejében a sporttevékenységeket. A magyar ifjúság 70%-a szabadidejét otthon tölti, s közel 60%-a internetezik, számítógépezik, vagyis passzív, fizikailag inaktív, ülő életmódot folytat. A fenti adatok tükrében látható, hogy a technológia-gazdag társadalomra jellemzően a mai fiatalok élete sokkal inkább a jelen- és élményorientált tevékenységek köré szerveződik, amivel a következetes, rendszeres munkát és kitartást igénylő fizikai aktivitások és sporttevékenységek nehezen tudnak versenyezni.²⁵

Az egészségmagatartással kapcsolatos jelenorientált viselkedés egyik oka lehet, hogy az alacsony fizikai aktivitási szint ellenére ebben az életszakaszban még nem jellemzők az életminőséget

²¹ Országos Táplálkozás és Tápláltsági Állapot Vizsgálat – OTÁP2009. Forrás: <http://www.oeti.hu/?m1id=16&m2id=169>

²² http://ec.europa.eu/sport/news/2015/0928-hepa-who-factsheet_en.htm

²³ http://ec.europa.eu/sport/library/factsheets/hungary-factsheet_en.pdf

²⁴ Hideg Éva: A jövőhöz való viszony és változása Magyarországon (Budapesti Corvinus Egyetem Jövőkutató Tanszék).

Magyar Tudomány, 2008/09 1125. o. Forrás: <http://www.matud.iif.hu/08sze/09.html>

²⁵ Bauer Béla, Szabó Andrea (szerk.): Arctalan (?) nemzedék : ifjúság 2000-2010. Budapest, 2011, Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, ISBN 978-963-7366-38-3. Forrás: ncsszi.hu/download.php?file_id=1403

befolyásoló, nem fertőző, krónikus megbetegedések, annak ellenére, hogy a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt 2014/2015. évre vonatkozó kutatási jelentése²⁶ alapján elmondható, hogy az iskoláskorú gyermekek fizikai állapota lesújtó képet mutat. Ez különösen az életkor előrehaladtával ad okot aggodalomra, de a fizikai fittségi eredmények a nemek közötti megoszlást tekintve is megoldásokért kiáltanak. Kijelenthető, hogy az iskoláskorú magyar gyerekek negyede túlsúlyos vagy elhízott, állóképességi szintjük pedig – különösen a középiskolás éveket tekintve – lehangoló, amely korunk vezető népbetegségeihez vezethet.

Éppen ezért kiemelten fontos teendő a hazai köznevelésben részt vevő gyermekek és tanulók számára megmutatni azokat a lehetőségeket, átadni azokat az ismereteket és készségeket, valamint kialakítani azokat az attitűdöket, amelyek megalapozhatják a felnőttkori egészségtudatos, jövőorientált életvezetést.

Megjegyzendő, hogy ebben a folyamatban az érintett szereplők aktív és szoros együttműködésére, átgondolt, strukturált és egymásra építkező fejlesztésre van szükség a köznevelés (óvodai nevelés, alapfokú és középfokú iskolai nevelés-oktatás), a szakképzés és a felsőoktatás alrendszeiben.

2.3. A minőségi testnevelés és az egészségtudatos, jövőorientált életvezetés

A felnövekvő generáció egészségmagatartása formálásának legfontosabb színtere az ingyenes és kötelező alapfokú, valamint az ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú nevelés-oktatás kereteit jelentő iskola. Az iskola a tanulók egészségtudatos életvezetési szokásainak kialakítását a szakszerűen tervezett, szervezett, támogatott és ellenőrzött egészségnevelési, egészségfejlesztési programokkal valósíthatja meg.

A gyermekek számára az iskola nyújtja a legkönnyebben elérhető és gyakran az egyetlen lehetőséget, hogy szervezett keretek között játszanak, sportoljanak, vegyenek részt különböző fizikai aktivitási formákban. Emellett kiemelendő, hogy az iskola intézménye az egészségmagatartással kapcsolatos pozitív üzenetekkel és a fizikai aktivitási lehetőségek biztosításával különösen nagy hatást tud gyakorolni a gyerekekre a korai iskolai években.

A Testnevelés és sport műveltségi terület az egész napos iskolai nevelés integráns része. Az egészségmagatartás és az egészségtudatos életvezetés kialakítása szempontjából viszont a többi műveltségi területnél frekvenciátlanabb és felelősségteljesebb szerepet tölt be.

Az UNESCO 1978-as *Nemzetközi Chartája*²⁷ a kormányok számára a testnevelésre és sportra vonatkozóan a következő ajánlásokat fogalmazta meg:

- legyen a testneveléshez való hozzáférés, minden gyerek számára alapvető emberi jog;
- ismerjék fel a kormányok, hogy a minőségi testnevelés a jól képzett pedagógusokon és a szakszerű tervezésen múlik;
- invesztáljanak a pedagógusképzésekbe és a szakmai továbbképzésekbe, fejlesztésekbe;
- támogassák a minőségi testnevelés hatékonyságának növelését célzó kutatásokat
- dolgozzanak együtt a nemzetközi támogató szervezetekkel annak érdekében, hogy a segélyezési programok során testnevelési tartalmakat is használjanak.

²⁶ Csányi Tamás – Kaj Mónika – Vass Zoltán – Boronyai Zoltán – Király Anita – Pedro F. Saint Maurice: A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT®) 2014/2015. tanévi országos eredményei (2016) Forrás: <http://www.mdsz.hu/hirek/netfit/2016/03/02/elerhetove-valt-a-20142015-tanevben-mert-netfit-eredmenyek-tudomanyos-elemzese/>

²⁷ Forrás: http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=13150&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

Az UNESCO 2015 novemberében a jelentkező új kihívások okán felülvizsgálta a Chartát²⁸, és olyan egyetemes alapelveket tett magáévá és hangsúlyoz immár mint a nemek közötti egyenlőség, a megkülönböztetés tilalma, a társadalmi befogadás a sportban és a sport által. A felülvizsgált Charta előtérbe helyezi ezen túlmenően a rendszeres testmozgás jótékony hatásait, a sport fenntarthatóságát, a fogyatékkal élő emberek befogadását és a gyermekek védelmét.

A köznevelési törvény céltételezésében illeszkedik az UNESCO ajánlásához, és rögzíti, hogy:

„A törvény célja olyan köznevelési rendszer megalkotása, amely elősegíti a gyermekek, fiatalok harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarati tulajdonságaik, műveltségük életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztése révén, és ezáltal erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a köz érdekeivel összeegyeztetni képes embereket, felelős állampolgárokat nevel. Kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.” A köznevelés törvény kiemeli azt is, hogy: *„A köznevelés közszolgálat, amely a felnövekvő nemzedék érdekében a magyar társadalom hosszú távú fejlődésének feltételeit teremti meg, és amelynek általános kereteit és garanciáit az állam biztosítja. A köznevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre és az egészséges életmódra nevelés határozzák meg. A köznevelés egyetemlegesen szolgálja a közjót és a mások jogait tiszteletben tartó egyéni célokat.”*²⁹

A nevelési-oktatási intézményekben az egészségtudatos, jövőorientált életvezetés szemléletének kialakítására, az egészségfejlesztésre a kötelező tanórai és (a tanítási időben) a tanórán kívüli színterek adnak lehetőséget. A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet értelmében az iskolának a teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat koordinált, nyomon követhető, mérhető és értékelhető módon kell megtervezniük a helyi pedagógiai program részét képező egészségfejlesztési programban, melyet a nevelőtestület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készít el. Az iskolai pedagógiai programban kijelölt egészségfejlesztési célok megvalósulásának és egyben az egészségtudatos, jövőorientált életvezetésre nevelő folyamatnak egyik kulcsfontosságú eleme a mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezése, de ugyanígy a fittséggel kapcsolatos tanulás is.

Összességében tehát olyan hatékony és jól működő oktatási és képzési rendszer kialakítására van szükség, amely képes a köznevelési rendszerben tanuló diákok körében az egészségtudatos, jövőorientált életvezetéshez szükséges ismeret-, készség- és attitűdelemeket az életkori sajátosságok mentén kialakítani.

Ennek megfelelően szükséges a teljes oktatási és képzési rendszer elemeinek, szerkezetének, működésének felülvizsgálata és a rendszerben található gyengeségek megszüntetése és a lehetőségek kihasználása.

²⁸ <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002354/235409e.pdf>

²⁹ Köznevelési törvény 1.§ (1)-(2)

3. Helyzetelemzés a T.E.S.I. 2020 célrendszere mentén

A T.E.S.I. 2020 megvalósításának kulcsa, hogy a minőségi oktatási rendszerek jellemzőihez viszonyítva és a stratégia megalapozása során feltárt, tényleges hazai körülmények mentén kerüljön sor célrendszerének megfogalmazására, és az adekvát intézkedések, beavatkozások meghatározására. A TÁMOP-3.1.13-12-2013-0001 jelű kiemelt projektben ezért került sor

- **egyrészt egy átfogó kutatás és kérdőíves felmérés lebonyolítására**
- **másrészt – a stratégiai tervdokumentum előkészítése érdekében – egy vitaindító, kötetlen struktúrájú és tartalmi elemeket tartalmazó, középtávú stratégiai tervdokumentum (*Zöld Könyv*) elkészítésére.**

A Zöld Könyv bemutatja az iskolai testnevelés magyarországi állapotát, és felhívja a figyelmet a testnevelés és sport műveltségi területhez és az iskolai mindennapos testneveléshez kapcsolódóan érintett ágazatok, szakpolitikai területek legfontosabb megoldatlan kérdéseire és kezdeményezi, hogy az érintett szervek a kérdésekkel a kormányzati stratégiai irányítás keretein belül foglalkozzanak. Bár a Zöld Könyv nem képezi a T.E.S.I. 2020 részét, de – tekintettel arra, hogy a helyzetelemzés fejezetben foglalt körülmények szélesebb, és a magyarországi helyzetre mélységében reflektáló leírását tartalmazza – ahhoz mindenképpen szervesen és szorosan kapcsolódik.

Jelen helyzetelemzés a Zöld Könyv készítése során feltárt tények és körülmények rövidített, kivonatolt megállapításait tartalmazza, és azt a logikai szerkezetet kívánja követni, amely megalapozhatja a szükséges fejlesztések sikeres finanszírozását.

3.1. Idősödő Európa

A megfelelő, biztonságos és fenntartható európai nyugdíjak Európai Bizottság által felvázolt – a korábbiakban már hivatkozott – menetrendje³⁰ azt vetíti előre, hogy a születéskor várható élettartam-mutatók alapján – 2060-ra minden tagállamnak megoldásokat kell találnia arra, hogy elősegítse azt, hogy az állampolgárai minél tovább legyenek képesek a munkaerő-piacon maradni, melyhez biztosítani kell a lehető legmagasabb fokú fizikai és mentális egészséget – többek közt a rendszeres testmozgásra ösztönzésen keresztül.

A születéskor várható élettartam további emelkedése, ezzel összefüggésben pedig a 60 éven felüliek számának dinamikus növekedése és az aktív munkaképes korúak (20–59 éves) számának csökkenése ugyanis a következő évtizedekben csökkenti a gazdasági növekedés lehetőségét az Európai Unióban. Mindez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a nyugdíjak hosszú távon az állami kiadások egyre nagyobb részét, átlagosan a GDP több mint 10 %-át teszik majd ki, amely bizonyosan rendkívüli nyomást gyakorol majd az államháztartásokra.

Az Európai Bizottság szerint az idősödő Európában az uniós tagállamoknak, így Magyarországnak is olyan beavatkozásokat kell megvalósítania, amelyek hozzájárulnak a munkában eltöltött idő meghosszabbításához és az időskori munkavégzéshez, melynek kulcstényezője az állampolgárok egészséges életvezetésre ösztönzése. Ahogy az Európai Bizottság is rögzítette, az egészségtudatos, jövőorientált életvezetés megalapozásának kiemelt színtere az egész életen át tartó tanulás rendszere kell, hogy legyen, tehát a kulcskompetenciák és a transzverzális készségek fejlesztése keretében kell az elvárt eredményeket definiálni és azokat elérni.

³⁰ Európai Bizottság, Fehér könyv, A megfelelő, biztonságos és fenntartható európai nyugdíjak menetrendje, COM(2012) 55 final, Brüsszel, 2012.2.16., Forrás: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=7341&langId=hu>

3.2. Az EU 2020 stratégia és a T.E.S.I. 2020 összefüggésrendszere

Az EU 2020 stratégia olyan gazdasági növekedést kíván megvalósítani, amely intelligens, fenntartható és inkluzív. A stratégia középpontjában öt célkitűzés áll, amelyek a foglalkoztatással, a kutatás-fejlesztéssel, az oktatással, a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemmel, valamint az éghajlatvédelemmel és az energiagazdálkodással kapcsolatosak.³¹

A közösségi szinten megfogalmazott ambíciózus célkitűzés szerint biztosítani kell, hogy a 20–64 évesek körében a foglalkoztatottság aránya 2020-ig elérje a 75%-ot. Mivel az EU által meghatározott kiemelt célkitűzések egymással összefüggnek és egymást erősítik, nem szabad elfeledkeznünk arról sem, hogy a tagállamok szintén számszerűsíthető mutatóként definiálták azt az igényt, hogy – az oktatás körében – a korai iskolaelhagyók arányát 10% alá kell csökkenteni, valamint el kell érni, hogy a 30 és 34 év közötti uniós lakosok legalább 40%-a felsőfokú végzettséggel rendelkezzen. Mindezen túlmenően – mind makrogazdasági, mind életminőségi szempontból – lényeges indikátor az EU 2020 stratégiában az is, hogy a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem jegyében legalább 20 millió fővel csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Általánosságban elmondható, hogy az egyes uniós szakpolitikáknak – saját stratégiáik mentén – a következő hétéves időszakban, érdekükben áll annak igazolása, hogy képesek hozzájárulni az EU 2020 stratégia célkitűzéseikhez, aktívan részt vállalva a stratégia megvalósítását szolgáló programokban, így részesülve az egyes alapokban rendelkezésre álló pénzügyi eszközökből.

A fentiekből adódóan a T.E.S.I. 2020 beavatkozási logikájának a lehető legszélesebb spektrumban le kell képeznie az EU 2020 stratégia oktatás, foglalkoztatás és szegénység elleni küzdelem területén meghatározott kiemelt célkitűzéseit. Azért elsősorban ezen a szakterületen, mert ha az EU 2020 stratégiában kiemelt célkitűzésként ezek jelennek meg, ezáltal értelemszerűen a kohéziós politikában és a központi európai uniós programokban rendelkezésre álló források is hozzájuk kapcsolódóan lesznek elérhetők a következő hétéves időszakban az iskolai testnevelés kapcsán is.

A TESI 2020 Stratégiában foglalt célkitűzések emellett összhangban állnak további, már elfogadott, vagy kidolgozás alatt álló stratégiai tervdokumentumban foglalt célokkal, mint:

- A „Nemzeti Drogellenes Stratégia 2014-2020”, mely a kábítószer-probléma megelőzésében, kezelésében jelentős szerepet tulajdonít a testmozgás, rendszeres fizikai aktivitás fontosságának.
- A jelenleg kidolgozás alatt álló „Az Egészségügyi Alapellátás Megerősítésének Konceptiója” című dokumentum hangsúlyozza, hogy a fizikai aktivitási szint növelésének jelentős szerepe van a megelőzésben.

3.3. Az EU szakpolitikák, a minőségi oktatási rendszerek és az iskolai testnevelés

Az iskolai testnevelés területét érintő európai uniós szakpolitikák közös jellemzője az, hogy azok szubszidiárius, azaz kiegészítő jellegűek, ahol az elsődleges hatáskör a tagállamoknál található. A T.E.S.I. 2020 arra kíván rámutatni, hogy Magyarország az uniós szakpolitikai ajánlások mentén – azokat tagállami szinten támogatva – hogyan képes kezdeményezőként fellépni a minőségi testnevelést is támogató egészségvédő testmozgás népszerűsítése, fejlesztése érdekében, elsősorban az oktatás területén.

³¹ A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE; EURÓPA 2020; Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája.
Forrás: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:HU:PDF>

A 2020-ig terjedő időszakban a célkitűzések szerint az európai oktatási és képzési együttműködést az egész életen át tartó tanulás elvére építő, koherens stratégiai keretrendszerben szükséges kialakítani, mely valamennyi – a formális, a nem formális és az informális – tanulási szintre és az oktatás, képzés valamennyi szintjére kiterjed. Az egész életen át tartó tanulásra építő keretrendszert az Európai Parlament és a Tanács egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról³² szóló ajánlása³³ adja (a továbbiakban: *kulcskompetenciák referenciakerete*), a tanulás (oktatás és képzés) szintjeire vonatkozó – a referenciakerethez szorosan kötődő – uniós keretrendszert pedig az *egész életen át tartó tanulás Európai Képesítési Keretrendszere* (a továbbiakban: EKKR)³⁴ jelenti.

A kulcskompetenciák 2006-ban elfogadott európai uniós referenciakeretét elemezve elmondható, hogy ugyan a szociális és állampolgári kulcskompetencia-terület leírásában – általánosságban – még tetten érhető az elvárt és keresett egészségfejlesztési tartalom,³⁵ azonban az egészségtudatos, jövőorientált életvezetéssel összefüggő ismeretek, készségek, attitűdök hálózata már egyáltalán nem jelenik meg abban, mely komoly hátrányt jelent az iskolai testnevelés fejlesztése tekintetében is.

Szintén komoly kihívást jelent az egyes kulcskompetenciák mérésére alkalmas mérőeszközök kifejlesztése is. Míg az anyanyelven és az idegen nyelveken folytatott kommunikáció, a matematikai kompetencia, az alapvető kompetenciák a természet- és műszaki tudományok terén a legtöbb tagállam rendelkezik mérési és nyomon követési eszközökkel a kötelező oktatásban (és alkalmazza is azokat), addig – többek között – a szociális és állampolgári kompetenciák tekintetében elvétve, vagy egyáltalán nem.

A referenciakeret e hiányosságai miatt – természetszerűen – az EKKR-ben meghatározott tanulási eredmények (tudás, készségek, kompetencia) sem képesek érdemben kapcsolódni az egészséges életvezetéshez mint a szociális és állampolgári kulcskompetencia körében meghatározott portfólió-elemhez.

Mindez elmondható annak ellenére, hogy több szektor (így különösen az oktatási alrendszerek mindegyike) elsődleges színterét jelenti, illetőleg jelentheti az állampolgárok egész életen át tartó – egészségtudatos életvezetésre ösztönzésének, továbbá számos képesítés kifejezett rendeltetése az egészségtudatossághoz kapcsolódó tanulási folyamat támogatása.

A gyakorlati megvalósítás szintjén ez azt jelenti, hogy már rövidtávon nagyobb hangsúlyt kell helyezni az egészségfejlesztést előtérbe helyező és ágazatokon átívelő megközelítésű egészségpolitikára mind közösségi, mind tagállami szinten, kifejezetten és célzottan az egész életen át tartó tanulás politikájában. E téren hazánk a köznevelési törvénnyel és ez ehhez kapcsolódó köznevelés-szabályzó eszközökkel példát mutat az ágazatokon átívelő együttműködésre.

Ezzel összefüggésben megfelelő erőforrásokat kell rendelkezésre bocsátani az egészségvédő testmozgás (health-enhancing physical activity, a továbbiakban: HEPA) ágazatközi előmozdítására is. Az egészségvédő testmozgás koncepciójának európai uniós fejlődéstörténete eklatáns példát szolgáltat ahhoz, hogy belássuk: mivel az Európai Unió joganyaga és az *acquis communautaire* folyamatos változásokat mutat, ezért permanens fejlesztésre is szorul. A sport 2007-ben – a

³² A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van a személyes önmegvalósításhoz és fejlődéshez, az aktív polgársághoz, a társadalmi beilleszkedéshez és a foglalkoztatáshoz.

³³ Az Európai Parlament és a Tanács ajánlása (2006. december 18.) az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról (2006/962/EK).

(Forrás: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32006H0962:HU:NOT>)

³⁴ Az Európai Parlament és a Tanács ajánlása (2008. április 23.) az egész életen át tartó tanulás Európai Képesítési Keretrendszerének létrehozásáról. [Hivatalos Lap C 111., 2008.5.6.].

(Forrás: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=CELEX:32008H0506\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=CELEX:32008H0506(01)))

³⁵ „A szociális kompetencia kapcsolódik az egyéni és társadalmi jól-léthez, és megköveteli annak megértését, ahogyan az egyén saját ideális fizikai és mentális egészségét biztosítani tudja, ideértve ennek a maga és családja, illetve közvetlen társadalmi környezete számára szolgáló forrásként való felismerését, valamint annak ismeretét, ahogyan az egészséges életvitel mindehhez hozzá tud járulni.”

gyakorlatban azonban csak 2009. december 1. napján, a lisszaboni szerződés hatályba lépésével³⁶ – vált szubszidiárius európai uniós hatáskörre, jóval azt követően, hogy az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa elkészítette ajánlásait a kulcskompetenciák referenciakeretéről és az EKKR létrehozásáról. Ebből fakadóan az európai sport szakpolitika – így a HEPA koncepció – jelenlegi alakítói akkor még képtelenek voltak befolyásolni az egész életen át tartó tanulás rendszerét.

Figyelembe véve ugyanakkor a korábbiakban hivatkozott hosszú távú várakozásokat és középtávú célkitűzéseket, időszerűnek látszik, hogy a kulcskompetenciák referenciakeretét az EU érintett intézményei felülvizsgálják, a tagállamok pedig – így különösen Magyarország – kezdeményezői legyenek ennek a szupervíziós folyamatnak.

Ebből a szempontból az egészségvédő testmozgás napjainkban kibontakozó koncepciójának megvalósítása ideális érvként hozható fel a változtatás szükségességének alátámasztásakor, hiszen a HEPA abban a tekintetben mindenképpen egyedülálló szakterület az Európai Unióban, hogy dedikáltan ágazatközi, interszektorális. Ahogy a sport európai dimenziójának fejlesztéséről szóló közlemény³⁷ fogalmaz: *„a tagállamok között nagy különbségek tapasztalhatók a fizikai aktivitási szintek és megközelítések szempontjából, és jelentős kihívásokat támaszt az egészségvédő testmozgás koncepciója, amely olyan változatos ágazatokat fog át, mint a sport, az egészségügy, az oktatás, a közlekedés, a várostervezés, a közvédelem és a munkakörnyezet.”*

Ahhoz tehát, hogy az EU oktatási szakpolitikáját érintő változtatásokat lehessen – akár tagállami kezdeményezésre – középtávon eszközölni, érdemes lehet a fenti szellemben megkomponált tagállami HEPA rendszereket, jó gyakorlatokat felépíteni.

Erre vonatkozóan szintén létezik felhatalmazó iránymutatás, hiszen az egészségvédő testmozgás ágazatközi előmozdításáról szóló 2013-as ajánlásban³⁸ az Európai Unió Tanácsa kifejezetten felhívja a tagállamokat, hogy *„többek között a sport, az egészségügy, az oktatás, a környezetvédelem és a közlekedés szakterületére kiterjedő ágazatközi megközelítést kialakítva, az Unió testmozgásra vonatkozó iránymutatásainak és egyéb érintett ágazatoknak a figyelembevételével, továbbá a nemzeti sajátosságoknak megfelelően dolgozzanak ki az egészségvédő testmozgást népszerűsítő hatékony szakpolitikákat. Ennek a következőket kell magában foglalnia:*

- a) az egészségvédő testmozgást népszerűsítő nemzeti stratégiák és ágazatközi szakpolitikák fokozatos kialakítása és végrehajtása a tagállami jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban;*
- b) az említett stratégiák és szakpolitikák megvalósítása érdekében konkrét intézkedések meghatározása, adott esetben cselekvési terv keretében.”*

Tekintettel arra, hogy

- **a 2014-2017 közötti időszakra vonatkozó uniós sport munkaterv szerint önálló, a tagállami képviselőkől álló szakértői csoportban (Expert Group on HEPA) kerül sor az egészségvédő testmozgásról szóló tanácsi ajánlás végrehajtásának koordinálására – mely munkacsoportban a téma vezetését a magyar és a finn delegált közösen látja el –, továbbá**

³⁶ Lisszaboni Szerződés, XII. Cím, OKTATÁS, SZAKKÉPZÉS, IFJÚSÁG ÉS SPORT. Forrás: http://europa.eu/lisbon_treaty/full_text/index_hu.htm

³⁷ A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK, A sport európai dimenziójának fejlesztése. Forrás: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0012:FIN:HU:PDF>

³⁸ A TANÁCS AJÁNLÁSA (2013. november 26.) az egészségvédő testmozgás ágazatközi előmozdításáról (2013/C 354/01)
Forrás: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:354:0001:0005:HU:PDF>

- e szakértői csoportban 2015 júliusára megszülettek az ajánlások³⁹ az iskolai testnevelés – ideértve a koragyermekkori motoros készségeket is – előmozdítása céljából, és annak érdekében, hogy értékes interakciókra kerüljön sor a sportágazattal, a helyi hatóságokkal és a magánszektorral,
- a kultúráért, oktatásért, ifjúságpolitikáért és sportért a következő években a magyar uniós biztos felel

különösen indokolt, hogy Magyarország látható és hatékony intézkedéseket tegyen a HEPA koncepció végrehajtása kapcsán.

Figyelembe véve az oktatási ágazati szakpolitika alakításának közvetlen, ezáltal pedig a foglalkoztatási és növekedési célok támogatásának közvetett szándékát, ennek leghatékonyabb eszköze az, ha Magyarország a HEPA koncepció ágazatközi megközelítése alapján, és a nemzetközi valamint európai minőségi testnevelés elméleti és gyakorlati megközelítéseket feldolgozva megalapozza és kialakítja a minőségi testnevelés oktatásának magyar keretrendszerét.

Mindezt figyelembe véve jelen stratégiában szükséges megalapozni – és a stratégia által lefedett időszak végéig fel is kell építeni – azt a hazai keretrendszert, mely a rögzített alapelvek és fejlesztési területek mentén középtávon biztosítja a minden releváns ágazatot érintően minőségiként jellemezhető iskolai testnevelés megvalósítását. E folyamat vezetését és koordinációját indokolt a sportpolitikáért felelős államtitkár által kijelölt HEPA nemzeti kapcsolattartó pontokra bízni, különös tekintettel arra, hogy ők a felelősök azért, hogy a vonatkozó adatok migrációja megtörténjen a WHO NOPA (Nutrition, Obesity and Physical Activity) rendszerébe.

Különösen ennek fényében érdemes szót ejteni az UNESCO minőségi testnevelés területén kifejtett tevékenységéről, amely 2015 elején publikálta iránymutatásait a kormányok részére a témában⁴⁰. Az UNESCO a minőségi testnevelési rendszerek ellenőrzési listáját a következőképpen határozza meg a kormányok számára:

- „nemzeti szintű igény-felmérést készíteni a minőségi testneveléssel (QPE) kapcsolatban, különös tekintettel az inkluzív (társadalmi befogadást erősítő) gyakorlatokra;
- áttekinteni a minőségi testnevelés és a minőségi testnevelőtanárok-képzés (QPETE) megvalósításához rendelkezésre álló finanszírozási modelleket, figyelembe véve azt az igazolt beruházás-megtérülést, amelyet mind társadalmi, mind gazdasági szempontból növelni lehet;
- átdolgozni a jogszabályi háttérrel oly módon, hogy támogassa a minőségi testneveléssel kapcsolatos előírások megvalósítását, összhangban a nemzetközi egyezményekkel, nyilatkozatokkal, ajánlásokkal és jó gyakorlattal;
- olyan, a minőségi testnevelés megvalósítására törekvő nemzeti stratégia kialakítása, amelyet a gyakorlati átültetés hatását értékelő eszközök és mechanizmusok kísérnek;
- széles körben tudatosítani a mindenkit megillető testneveléshez való jog létezését;
- konszenzusra jutni az inkluzív (társadalmi befogadást erősítő) minőségi testnevelés fogalmával kapcsolatosan;
- megerősíteni a helyi fellépés lehetőségét a minőségi testnevelés fejlesztése és innovációja terén;
- biztosítani, hogy a testnevelő tanárok képzése (PETE) megfelelően hangsúlyozza a testnevelés fontosságát az egyéni fejlődésben, különös tekintettel az inkluzív gyakorlatok szerepére, felhívja a figyelmet az egészséggel összefüggő aktuális társadalmi változásokra és ösztönözze az egészséges, aktív életvitel követését.”

³⁹ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=19860&no=1>

⁴⁰ Forrás: <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002311/231101E.pdf>

A T.E.S.I. 2020 stratégia szempontjából a fentiek azt jelentik, hogy a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó fejlesztési útvonalterv elkészítése során világosan szem előtt kell tartani az oktatási és képzési rendszer teljes vertikumára vonatkozóan, hogy a rendszerszinten tervezett fejlesztési célok, intézkedések és konkrét beavatkozások az egészségvédő testmozgás koncepciójába illeszkedve kerüljenek meghatározásra, figyelembe véve az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák referenciakeretét, valamint az EKKR alapjain kidolgozott Magyar Képesítési Keretrendszert (a továbbiakban: MKKR).

Magyarországon az iskolai testnevelés csakis abban az esetben válhat alkalmassá az egészségvédő testmozgás koncepcióján keresztül az egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetéshez szükséges ismeret-, készség- és attitűdelemek átadására és a várt egészséghatások, pozitív irányú változás teljesülésére a köznevelésben tanuló diákok számára, ha a testnevelés és sport műveltségi terület által érintett oktatási és képzési rendszerekben azonosításra kerülnek a minőségi oktatáshoz és képzéshez elengedhetetlen feltételek, majd ezt követően megtörténnek a szükséges területeken a célzott, fejlesztő jellegű beavatkozások.

4. A T.E.S.I. 2020 stratégia célrendszere, intézkedései és beavatkozásai

A vezetői összefoglalóban bemutatásra került a *T.E.S.I. 2020* négy célkitűzése az alábbiaknak megfelelően:

1. **A minőségi testnevelés oktatási keretrendszerének kidolgozása és a minőségi testnevelés megvalósítását támogató fejlesztési útvonalterv meghatározása Magyarországon és az Európai Unióban;**
2. **A minőségi testnevelés-oktatás feltételeinek kialakítása a köznevelés rendszerében;**
3. **A minőségi testnevelés-oktatás feltételeinek kialakítása a közneveléshez kapcsolódó szolgáltatások területén;**
4. **A minőségi testnevelés-oktatás feltételeinek kialakítása a képzések, képesítések területén.**

Jelen fejezet célja részletesen bemutatni a 4 célkitűzéshez rendelt – a helyzetelemzésen alapuló – intézkedések és az intézkedésekhez tartozó konkrét beavatkozások összefüggésrendszerét a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozóan, a minőségi testnevelés oktatási és képzési rendszerének kialakítása és fenntarthatósága érdekében.

Az alábbiakban összefoglalóan, az egyes célok elérését támogató intézkedések kerülnek bemutatásra, majd ezt követően részletesen áttekintjük az egyes intézkedések konkrét célját és azt, hogy az adott intézkedés milyen probléma megoldására irányul. Az intézkedések konkrét beavatkozások formájában kerülnek megvalósításra, ahol ennek megfelelően bemutatásra kerül az egyes beavatkozások operatív célja, célcsoportja, a beavatkozás megvalósításának időtartama (azt az időszakot feltüntetve, mely során a beavatkozásoknak meg kell valósulniuk, azaz meg kell, hogy kezdődjenek, és le is kell, hogy záruljanak) és a beavatkozáshoz szükséges pénzügyi források.

1. cél:

- 1.1. A minőségi testnevelés középtávú fejlesztési útvonaltervének kidolgozása Magyarországon – az egészségvédő testmozgás (HEPA) ágazatközi előmozdítása keretében
- 1.2. A T.E.S.I. 2020 megvalósítását támogató szervezet, valamint egy átfogó minőség-támogatási és monitoring rendszer létrehozása

2. cél:

- 2.1. A minőségi testnevelés keretrendszerének tartalmi és szerkezeti összehangolása a Magyar Képesítési Keretrendszer 1–4. szintjein meghatározott, a műveltségterületeket érintő tudás-, képesség-, autonómia- és felelősségvállalás-, valamint attitűdelemekkel
- 2.2. A testnevelés összetett hatásainak és eredményességének nyomon követésére alkalmas rendszerek kialakítása a magyar iskolarendszerben
- 2.3. A minőségi testnevelés megvalósításához szükséges infrastruktúra és eszközpark feltérképezése, fejlesztése

3. cél:

- 3.1. A pedagógus előmeneteli rendszert, egyes pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat, és az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzést kiegészítő, a minőségi testnevelés kialakítását célzó szolgáltatások kialakítása

- 3.2. Az új indikátorok bevezetése egyes pedagógiai-szakmai szolgáltatások, az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés, és a pedagógusok előmeneteli rendszerébe
- 3.3. A testnevelés és sport műveltségi területen oktató pedagógusok folyamatos szakmai támogatása, továbbképzése a minőségi testnevelés megvalósítása érdekében
- 3.4. Az iskolákhoz kapcsolódó sportszolgáltatások fejlesztése, és a nem pedagógus végzettségű sportszakemberek felkészítése a minőségi testnevelés megvalósítására
- 3.5. Az iskolai testnevelést támogató pedagógiai és egészségügyi szolgáltatásainak fejlesztése a minőségi testnevelés megvalósításának támogatása érdekében

4. cél:

- 4.1. A testnevelés oktatására jogosító képesítések fejlesztése, a képzések tartalmi összehangolása az MKKR 5–8. szintjeivel
- 4.2. Országosan egységes, szakmai-tartalmi minőség-támogatási és monitoring rendszerek kialakítása és bevezetése a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő felsőfokú képzésekben
- 4.3. A minőségi testnevelés oktatására való felkészítést támogató infrastruktúra és eszközpark feltérképezése és fejlesztése az érintett felsőoktatási intézményekben
- 4.4. Korszerű felvételi követelmények meghatározásának ösztönzése a testnevelés oktatására jogosító pedagógus-képzésekben
- 4.5. Az iskolai testneveléshez kapcsolódó képzésekben használt oktatási anyagok fejlesztése

1. cél: A minőségi testnevelés oktatási keretrendszerének kidolgozása és a minőségi testnevelés megvalósítását támogató fejlesztési útvonalterv meghatározása Magyarországon és az Európai Unióban

1.1. A minőségi testnevelés középtávú fejlesztési útvonaltervének kidolgozása Magyarországon – az egészségvédő testmozgás (HEPA) ágazatközi előmozdítása keretében

Az intézkedés célja:

Az intézkedés rövidtávú célja az iskolai (minőségi) testnevelés fejlesztésének középtávú megtervezése Magyarországon, és e tervezési útvonal szakmai és politikai döntéshozók általi hitelesítése a 2014 és 2020 közötti programozási időszakban az Európai Unió strukturális alapjaiban, valamint központi programjaiban elérhető források lehető legmagasabb fokú szakterületi felhasználása érdekében.

Az intézkedés középtávú célja a minőségi testnevelés hazai oktatási keretrendszerének kidolgozása, mely a következő hétéves periódusban – a meghatározott alapelvek és fejlesztési területek azonosítását követően – mind horizontálisan, mind vertikálisan képes meghatározni és biztosítani azokat az összetevőket, melyek az iskolai testnevelés minőségét befolyásolják.

Az intézkedés hosszú távú célja, hogy az iskolai minőségi testnevelést mind hazai, mind pedig európai uniós szinten tágabb perspektívába helyezze annak érdekében, hogy gyakorlati (szakmai), tudományos, politikai fejlesztési lehetőségeit tágítsa az egész életen át tartó tanulás keretében, és alkalmazott struktúráit, eljárásait, kimeneteit minden szinten ehhez igazítsa.

Az intézkedés az alábbi problémák megoldására irányul

Jelenleg Magyarországon nem létezik kifejezetten az iskolai testnevelésre vonatkozó, ágazatközi megközelítésű fejlesztési stratégia, mely mind a szakma, mind a tudomány képviselői, mind a politikai döntéshozók számára meghatározza a középtávú cselekvési programot. Alapvető problémát okozhat ezért középtávon, ha a mindennapos testnevelés megvalósítását, valamint az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét biztosító szabályozókban foglalt elemeket nem kísérik logikailag egymásra építkező fejlesztési projektek és programok. A fenntartható fejlesztés elvéből fakadóan elengedhetetlen továbbá, hogy kialakuljon Magyarországon az a jelen stratégia készítésének időpontjában még nem létező keretrendszer, amely rendszerszerűen, de az iskolák és az osztályok szintjén is képes hozzájárulni ahhoz, hogy a testnevelés és sport műveltségi területi oktatás (illetőleg a mindennapos testnevelés) jelentős hozzáadott értéket jelentsen az iskolai kultúrában a tanulók az élethosszig tartó fizikai aktivitásra ösztönzésében. Ezzel összefüggésben azonban komoly problémát jelent, hogy a szociális és állampolgári kulcskompetencia-terület részeként definiált egészséges életvezetés csupán egy marginális kérdés mind elméletben, mind pedig a gyakorlatban, és sajnos sem európai uniós, sem pedig hazai szinten nem definiáltak az azzal összefüggő kulcskompetencia-összetevők: az tudás, készségek, attitűdök rendszere.

Az intézkedést támogató beavatkozások bemutatása, célcsoportja, felelőse és pénzügyi forrása, ütemezése:

1.1.1. A T.E.S.I. 2020 szakpolitikai stratégia elfogadása

A beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A TÁMOP-3.1.13-12-2013-0001 jelű projekt keretében az MDSZ a nemzetközi és hazai helyzetelemzésre támaszkodva, a 2014 és 2020 közötti uniós költségvetési periódushoz és fejlesztéspolitikai tervezési időszakhoz, valamint a 2013 novemberében az Európai Unió Tanácsa által elfogadott, az egészségvédő testmozgás ágazatközi előmozdításáról szóló ajánláshoz illeszkedően – elkészítette a T.E.S.I. 2020 stratégia mint tervezési dokumentum tervezetét.

A beavatkozás keretében sor kerül a dokumentum közigazgatási, szakpolitikai, szakmai és társadalmi egyeztetésre bocsátására, valamint a Kormány általi elfogadására a kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Korm. rendelet szerint.

A beavatkozás célcsoportja az oktatásért felelős miniszter, az egészségügyért felelős miniszter, a sportpolitikáért felelős miniszter, a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter és az általuk vezetett minisztérium háttérintézményei, az összes érintett felsőoktatási intézmény, valamennyi magyarországi iskola, valamint a nevelés- és sporttudomány területén tevékenységet kifejtő szervezet, vagy természetes személy.

Felelős: a stratégia elfogadásáért az érintett miniszterek és a Kormány felelős.

Forrás: a beavatkozás közjogi szervezetszabályozó eszköz – Korm. határozat – előkészítésére és elfogadására irányul, így fejlesztési forrásigénye nincs.

A beavatkozás ütemezése: 2016 év végéig.

1.1.2. Az iskolai testnevelés-oktatás helyzetének átfogó feltárásán nyugvó, a minőségi testnevelés-oktatást megalapozó modellek kidolgozása

A beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A TÁMOP-3.1.13-12-0001 jelű projektben sor került a hazai oktatási rendszer helyzetének, adottságainak feltérképezésére és az MDSZ elkészítette a T.E.S.I. 2020 szakpolitikai stratégia helyzetelemző tanulmányát, a Zöld Könyvet.⁴¹ A helyzetelemzésre támaszkodva a beavatkozás azonosítja és feltárja a jövőben várható kihívásokat, és feltárja azokat a szervezési és motivációs eljárásokat, modelleket, amelyek biztosítani tudják a minőségi testnevelés-oktatás megvalósítását az iskolai környezetben a kapcsolódó szolgáltatások összekapcsolásával, együttműködések fokozásával.

Célcsoport: a hazai iskolarendszerben dolgozó, a testnevelés és sport műveltségi területi oktatásban részt vevő szakemberek, így különösen a pedagógusok (tanítók és testnevelők), a műveltségterületi oktatást nyújtó iskolák vezetői, az iskola-egészségügyi szolgáltatók, az országos sportági szakszövetségek és sportági szövetségek, a sportszervezetek, valamint a települési önkormányzatok jelentik.

Felelős: az MDSZ a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, így kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja⁴² (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2016 második félévétől 2020 év végéig.

1.1.3. Az iskolai testnevelés oktatására jogosító képesítési szintek azonosítása az MKKR alapján

A beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében sor kerül a minőségi testnevelés megvalósíthatóságára alapvetően hatást gyakorló, a műveltségi területi oktatásra jogszabály alapján feljogosított szakemberek – így különösen a pedagógusok – szakmai felkészültségét igazoló képesítési szintek azonosítására az MKKR alapján. A testnevelés oktatás minőségi kereteinek megteremtése érdekében a beavatkozásban megtörténik a releváns képzési alrendszerekben (szakképzés, felsőoktatás) a testnevelés oktatására jogosító valamennyi képesítés tartalmának elemzése és összefüggéseinek feltárása az MKKR szintleírásai tekintetében. A beavatkozás ezek alapján javaslatot tesz a szakpolitikai döntéshozók számára a testnevelés oktatására jogosító képesítések kapcsán a minimálisan elvárt képesítési

⁴¹ Vass Zoltán – Molnár László – Boronyai Zoltán – Révész László – Csányi Tamás: Zöld Könyv – A Testnevelés az Egészségfejlesztésben Stratégiai Intézkedések (T.E.S.I. 2020) szakpolitikai stratégia helyzetelemző tanulmánya (2015). Forrás: http://www.mdsz.hu/wp-content/uploads/2014/09/Zold_konyv_A_TESI_2020_helyzetelemzo_tanulmánya.pdf

⁴² Jelen beavatkozás, valamint valamennyi olyan további beavatkozás tekintetében, amelynek forrását a 2014-2020 programozási időszakban valamely európai uniós alapról finanszírozott felhívás/projekt biztosítja, a beavatkozáshoz kapcsolódóan – az éves fejlesztési keretben nevesített projekthez kapcsolódóan a Magyarország éves központi költségvetéséről szóló törvények Uniós fejlesztések fejezetében biztosított társfinanszírozáson, illetőleg az éves fejlesztési keretben rögzített indikatív önerőn kívül – más költségvetési előirányzatból a stratégia által lefedett időszakban támogatást nem szükséges biztosítani.

szintre, illetve az azzal egyenértékű képesítési szinthez szükséges felnőttképzési, illetve pedagógus-továbbképzések általános kereteire.

A beavatkozás célcsoportja az oktatásért felelős miniszter valamint a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter, továbbá az általuk vezetett minisztérium háttérintézményei; az érintett képesítések területén képzéseket indító szakképző, valamint felsőoktatási intézmények.

A beavatkozásért az MDSZ felelős az MKKR kidolgozásával a köznevelés, a szakképzés és a felsőoktatás területén megbízott szervek, a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, így kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium, valamint az obszervatórium (lásd: 1.2.1. beavatkozás) tagjainak bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2016 második félévétől 2017 év végéig.

1.1.4. A minőségi testnevelés oktatási keretrendszerének multidiszciplináris szempontok alapján történő megalapozása és kidolgozása

A beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében megfogalmazásra kerül egy mind tagállami, mind pedig európai uniós szinten is értelmezhető javaslat a minőségi testnevelés oktatási keretrendszerének tartalmára, így különösen azokra a szintekre (sztenderdekre) és tevékenységekre (indikátorokra), melyek lehetővé teszik a tanulók tanulási teljesítményének objektív meghatározását a műveltségi területen. A beavatkozás keretében meghatározott sztenderdek és indikátorok alapját képezik azoknak az elvárt tudás, képesség, autonómia és felelősségvállalás, valamint attitűd összetevőknek, melyek egyrészt illeszkednek az MKKR szintleírásaihoz, másrészt képesek alátámasztani egy, a LLL kulcskompetenciák felülvizsgálatáról, és ezzel összefüggésben az egészségtudatos, jövőorientált életvezetéssel összefüggő önálló kulcskompetencia-terület létrehozásáról szóló szakpolitikai vita létjogosultságát.

A beavatkozás célcsoportja az oktatásért felelős miniszter, az egészségügyért felelős miniszter és a sportpolitikáért felelős miniszter, valamint az általuk vezetett minisztérium háttérintézményei, az összes érintett felsőoktatási intézmény, valamennyi magyarországi iskola, a nevelés- és sporttudomány területén tevékenységet kifejtő szervezetek vagy természetes személyek, továbbá az európai oktatáspolitikai alakításáért felelős tisztségviselők.

Felelős: az MDSZ a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, így kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

Forrás: a beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2016 második félévétől 2020 év végéig.

1.1.5. Ajánlások megfogalmazása az egészségtudatos, jövőorientált életvezetés mint potenciális kulcskompetencia-terület összetevőire és tartalmára – a minőségi testnevelés oktatási keretrendszere alapján

A beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében megfogalmazásra kerül egy mind tagállami, mind pedig európai uniós szinten is értelmezhető javaslat az egészségtudatos, jövőorientált életvezetési (kulcs)kompetencia tartalmára, és a kompetencia mérésének módszerére.

A beavatkozás célcsoportja az összes érintett felsőoktatási intézmény, valamint valamennyi magyarországi iskola.

A beavatkozás felelőse az MDSZ az oktatásért felelős miniszter, az egészségügyért felelős miniszter és a sportpolitikáért felelős miniszter, valamint az általuk vezetett minisztérium releváns háttérintézményei, a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, így kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium, továbbá az obszervatórium tagjainak és az európai oktatáspolitikai alakításáért felelős tisztségviselőknek bevonásával.

A beavatkozás forrását egyrészt az ERASMUS+ Program (Shaping the principles and development areas for health-oriented physical education based upon the comparative analysis of the core curricula in some EU member states in order to establish a common European framework / SHA P.E. – kedvezményezett: MDSZ), másrészt az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2016 második félévétől 2020 év végéig.

1.1.6. Az egészségtudatos, jövőorientált életvezetéshez kapcsolódó kulcskompetencia-összetevők elfogadása, és szakmapolitikai vita kezdeményezése az Európai Unióban

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében a minőségi testnevelés alapelveit és fő fejlesztési területeit meghatározó oktatási keretrendszer alapján egyrészt tervezetten sor kerül az egészségtudatos, jövőorientált életvezetési kulcskompetencia-területhez kapcsolódó ismeret, készség/képesség és attitűdelemek azonosítására és magyarországi elfogadására. A beavatkozás keretében – másrészt – Magyarország az Európai Unió hatáskörrel rendelkező szervein keresztül – így különösen az Európai Unió Tanácsában (az Oktatási, Ifjúsági, Kulturális és Sportügyi Tanácsban/EYCS), az Európai Bizottságban, illetőleg az Európai Parlament illetékes (Kulturális és Oktatási) bizottságában – szakmapolitikai vitát kezdeményez az Európai Parlament és a Tanács az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló 2006/962/EK ajánlása (2006. december 18.) felülvizsgálatáról az egészségtudatos, jövő-orientált életvezetési kulcskompetencia-terület létrehozásáról és a kulcskompetenciák felülvizsgálatáról, valamint egy új kompetencia-mérési rendszer kialakításáról.

A beavatkozás megvalósításának felelőse az oktatásért felelős miniszter az egészségügyért felelős miniszter és a sportpolitikáért felelős miniszter, az obszervatórium tagjainak, a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, így kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával, valamint az európai oktatáspolitikai alakításában részt vevő magyar miniszter(ek)/(államtitkárok), a szakterületért felelős tisztségviselők, európai parlamenti képviselők.

A beavatkozás célcsoportja: magyar állampolgárok és az európai unió állampolgárai.

A beavatkozás szakmapolitikai egyeztetések lebonyolítását célozza, így nincs fejlesztési forrásigénye.

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2020 év végéig.

1.2. A T.E.S.I. 2020 megvalósítását támogató szervezet, valamint egy független minőség-támogatási és monitoring rendszer létrehozása

Az intézkedés célja:

Az intézkedés célja, hogy a Magyarországon az iskolai (mindennapos) testnevelés területén tevékenységet kifejtő szervezetek részvételével és közreműködésével létrejöjjön egy ágazat- és szektorközi minőségirányítási feladatokért felelős, a T.E.S.I. 2020-ban meghatározott, a minőségi testnevelést támogató intézkedések és beavatkozások megvalósítását koordinálni képes szervezet (testület), valamint egy a szervezet (testület) által kidolgozott, független minőségirányítási szempontokat figyelembe vevő, ágazatokon, szektorokon átívelő minőségirányítási rendszer.

Az intézkedés az alábbi problémák megoldására irányul:

Az iskolai testnevelés interdiszciplináris jellegéből fakadóan – az egészségvédő testmozgás koncepciójának megfelelően – a T.E.S.I. 2020 keretében ágazatközi megközelítésű fejlesztéseket szükséges megvalósítani. Az Európai Unió Tanácsa az egészségfejlesztő testmozgás népszerűsítéséről és az egészségvédő testmozgás ágazatközi előmozdításáról szóló következtetései és ajánlása kifejezetten javasolja az egészségvédő testmozgást népszerűsítő nemzeti stratégiák és ágazatközi szakpolitikák fokozatos kialakítását, illetve végrehajtását a tagállami jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban. A stratégia készítésének időpontjában ugyanakkor Magyarországon nem létezik olyan szervezet (testület), amely az iskolai testnevelés interszektoralis fejlesztésének támogatásáért és az előrehaladás nyomon követéséért felelne, így különösen és egyidejűleg az oktatásban, a szakképzésben, a felnőttképzésben, az egészségügyben és a sportban.

1.2.1. Független támogató és monitoring szervezet (obszervatórium) létrehozása a T.E.S.I. 2020 megvalósítása érdekében

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében – a TÁMOP-3.1.13-12-2013-0001 kiemelt projekt keretében létrehozott Testnevelés Stratégiai Fejlesztési Fórum alapjain – egy olyan független, a minőségi testnevelés stratégiájának nyomon követéséért és az előrehaladás minőségirányításáért felelős szervezet – non-profit szervezet – (obszervatórium) jön létre, amely a 2016 és 2020 közötti időszakban felel a minőségi testnevelést támogató T.E.S.I. 2020 nyomon követéséért, és az egészségvédő testmozgás

(HEPA) koncepciója oktatás területét érintő célkitűzéseinek érvényesítéséért. Az obszervatórium vezetését az egészségvédő testmozgás ágazatközi előmozdítását támogató nemzeti kapcsolattartó pontok látják el. Az obszervatórium tagjai az iskolai testnevelés és sport területén jártas szakértők és releváns szervezetek, különösen a Magyar Diáksport Szövetség, a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények – így a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium – a Magyar Testnevelő Tanárok Országos Egyesülete, a Magyar Sporttudományi Társaság, a Magyar Edzők Társasága és a Magyar Rektori Konferencia Sporttudományi Bizottsága.

A beavatkozás célcsoportját az iskolai testnevelés és sport területén jártas szakértők és releváns szervezetek jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelősei: az egészségvédő testmozgás (HEPA) nemzeti kapcsolattartó pontjai.

A beavatkozásnak nincs fejlesztési forrásigénye.

A beavatkozás ütemezése: 2016 második félévében.

1.2.2. A minőségi testnevelés tartalmi megvalósítását támogató monitoring rendszer létrehozása az obszervatórium által

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében az obszervatórium kidolgozza azt a monitoring rendszert, amely alapját jelentheti az oktatáspolitikai szabályozók, az intézményi szintű szabályozók, a felsőfokú sportszakember, valamint a tanító- és testnevelőtanár-képzés, a vonatkozó szakirányú továbbképzések, részismereti képzések, az akkreditált pedagógus-továbbképzések (PAT), az érintett felnőttképzések és szakképzések (OKJ), illetve a testnevelés szempontjából releváns sportági programok – minőséget meghatározó – tartalmi minimumkövetelményei meghatározásának.

A beavatkozás célcsoportját az oktatásért felelős miniszter, az egészségügyért felelős miniszter és a sportpolitikáért felelős miniszter, valamint az általuk vezetett minisztérium háttérintézményei, az összes érintett szakképző és felsőoktatási intézmény, valamennyi magyarországi iskola, a felnőttképzésben és pedagógus-továbbképzésekben részt vevő szolgáltatók, valamint az érdekelt országos sportági szakszövetségek vagy sportági szövetségek jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az obszervatórium tagjai.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2017 év elejétől 2020 év végéig.

2. cél: A minőségi testnevelés-oktatás feltételeinek kialakítása a köznevelés rendszerében

2.1. A minőségi testnevelés oktatási keretrendszerének tartalmi és szerkezeti összehangolása az MKKR 1–4. szintjein meghatározott, a műveltségterületeket érintő elemekkel

Az intézkedés célja:

Az intézkedés célja, hogy a minőségi testnevelés oktatási keretrendszerének figyelembevételével sor kerüljön az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét és az iskolák közötti átjárhatóságot biztosító dokumentumok felülvizsgálatára az MKKR 1-4. képesítési szintjeire vonatkozó szintleírásokhoz illeszkedve.

Az intézkedés az alábbi problémák megoldására irányul:

A T.E.S.I. 2020 készítésének időpontjában a Nemzeti alaptantervben meghatározott testi és lelki egészségre nevelés (kiemelt) fejlesztési terület, szociális és állampolgári kulcskompetencia-, valamint testnevelés és sport műveltségi terület együttesen ugyan megteremtik a magját és kiinduló célrendszerét az egészségtudatos életvezetésre nevelésnek, de a koherencia és az egységesség tekintetében még továbbfejleszthető. Ez különösen igaz a Nat és – az egyes iskolatípusokban és oktatási szakaszokban nevelés és oktatás céljait, a tantárgyi rendszert, a tantárgy témaköreit, tartalmát, a tantárgy egy vagy két évfolyamra vonatkozó követelményeit, továbbá a tantárgyközi tudás- és képességterületek fejlesztésének feladatait, valamint a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló kötelező, valamint az ajánlott időkeretet meghatározó – kerettantervek kapcsolatában. Az MKKR-ben meghatározott kimeneti követelmények, különös tekintettel a tudás és annak alkalmazása, a kompetenciák és képességek, az autonómia és felelősségvállalás még nem jelennek meg a testnevelés és sport műveltségi területet érintő, vonatkozó szerkezeti és tartalmi elemekben, hiszen az MKKR-ről szóló elfogadására később került sor, mint a Nat bevezetésére.

Az alaptanterv és a kerettantervek csupán a testnevelés és sport műveltségi területi oktatás tekintetében határozzák meg és orientálják az oktatás, az alkalmazott tematikai egységek tartalmát. Ezáltal jelenleg ellenőrizhetetlen, hogy az iskolai egyéb foglalkozásokon, illetve az iskolán kívüli sportolás során és edzéseken az ott közreműködő (sport)szakemberek figyelembe veszik-e, illetve mennyire veszik figyelembe, hogy a tanuló számára a testnevelés hatásrendszerét magában hordozó foglalkozást kell vezetniük.

2.1.1. A Nat testi és lelki egészségre nevelés fejlesztési területének, valamint a testnevelés és sport műveltségi területének felülvizsgálata és összehangolása a minőségi testnevelés oktatási keretrendszerével, illetve az MKKR-rel

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében tervezetten sor kerül a Nat 2012 testi és lelki egészségre nevelés kiemelt fejlesztési területének, valamint a testnevelés és sport műveltségi területének felülvizsgálatára, különös tekintettel a rendszeres fizikai aktivitásra és az egészségtudatos, aktív magatartásra nevelés, valamint a műveltségi területi oktatás részeként megjelenő tehetséggondozás terén. A kiemelt fejlesztési terület és a kulcskompetenciák mentén részletes és szövegszerű javaslat készül a műveltségi területet érintő alapelvek, célok szerkezeti és – amennyiben releváns – tartalmi

módosítására, valamint az MKKR szinteknek és szintleírásoknak megfelelően megtörténik a műveltségterületi tartalmakat és követelményeket előíró, a műveltségi területre vonatkozó kimenetek (sztenderdek és indikátorok) azonosítása.

A beavatkozás célcsoportja: valamennyi magyarországi iskola, ahol testnevelés és sport műveltségi területi oktatás zajlik

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az oktatásért felelős miniszter az egészségügyért felelős miniszter és a sportpolitikáért felelős miniszter, az általuk vezetett minisztérium háttérintézményei, az MDSZ és az obszervatórium tagjainak, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával – a Köznevelési Kerekasztal tartalomfejlesztési munkabizottságán keresztül.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében elsődlegesen az EFOP-3.2.2 A köznevelés tartalmi szabályozóinak és pedagógiai módszertani eszköztárának fejlesztése, valamint az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 – Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projektek keretében).⁴³

A beavatkozás ütemezése: 2016 második negyedév elejétől 2017 harmadik negyedév elejéig.

2.1.2. A Nat testnevelés és sport műveltségi terület felülvizsgálatával összhangban a kerettantervek átdolgozása

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében – a felülvizsgált testnevelés és sport műveltségi terület új, kimeneti sztenderdjeihez és indikátoraihoz illeszkedően – megtörténik a kerettantervek szerkezeti és tartalmi átdolgozása, figyelembe véve a magas minőséget képviselő, jól működő kerettantervek tapasztalatait is. Az MKKR szinteknek és szintleírásoknak, valamint a Nat elvárásoknak megfelelően megtörténik a műveltségterületi tartalmakat és követelményeket előíró kerettantervek kimeneteinek műveltségterület-specifikus összehangolása az MKKR 1-4. szintjét jelentő képzési szakaszok kapcsán meghatározott kimenetekkel.

A beavatkozás célcsoportja: valamennyi magyarországi iskola, ahol testnevelés és sport műveltségi területi oktatás zajlik

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az oktatásáért felelős miniszter a sportpolitikáért felelős miniszter, az általuk vezetett minisztérium háttérintézményei, az MDSZ és az obszervatórium tagjainak, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző

⁴³ Jelen beavatkozás, valamint valamennyi olyan további beavatkozás tekintetében, amelynek forrását a 2014-2020 programozási időszakban több európai uniós alaphoz finanszírozott felhívás/projekt biztosítja, az érintett projektek esetében a feladatok pontos és részletes megosztását, valamint országos kihatású projektek esetében a rendelkezésre álló források kevésbé fejlett régiók, valamint Közép-magyarországi régiók szerinti lehatárolását – a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló jogszabály szerint – a felhívások előkészítése során egyeztetni szükséges.

felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával (a Köznevelési Kerekasztal Tartalomfejlesztési munkacsoportján keresztül).

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében elsődlegesen az EFOP-3.2.2 A köznevelés tartalmi szabályozóinak és pedagógiai módszertani eszköztárának fejlesztése valamint az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projektek keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2016 harmadik negyedév elejétől 2017 harmadik negyedév elejéig.

2.1.3. Az iskolai testneveléshez kapcsolódó új kerettantervek készítése, valamint a meglévő kerettantervek felülvizsgálata, átdolgozása

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében – a Nemzeti alaptanterv testnevelés és sport műveltségi terület átdolgozásával összhangban, a megfelelő személyi és tárgyi feltételek figyelembevételével, megfelelő felkészülési biztosítása mellett - megtörténik a testnevelés és sport műveltségi területen, vagy a mindennapos testnevelés keretében a műveltségterületi oktatást kiváltó foglalkozások során alkalmazott, a miniszter által egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy egyes sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez készített kerettantervek szerkezeti és tartalmi felülvizsgálata és átdolgozása, valamint új kerettantervek készítése az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet vonatkozó mellékleteinek megfelelő módosításával, illeszkedve a műveltségi terület tehetséggondozó funkciójához. Az MKKR szinteknek és szintleírásoknak, valamint a Nat elvárásoknak megfelelően valamennyi érintett kerettanterv tekintetében megtörténik a kimenetek műveltségterület-specifikus összehangolása az MKKR 1-4. szintjét jelentő képzési szakaszok kapcsán meghatározott kimenetekkel.

A beavatkozás célcsoportja: valamennyi magyarországi iskola, ahol testnevelés és sport műveltségi területi oktatás zajlik, és a testnevelés és sport műveltségi területen, vagy a mindennapos testnevelés keretében a műveltségterületi oktatást kiváltó foglalkozások során kerettantervet alkalmaznak.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az oktatásért felelős miniszter a sportpolitikáért felelős miniszter, az általuk vezetett minisztérium háttérintézményei, az MDSZ, az egyes érintett országos sportági szakszövetségek és sportági szövetségek, a sportiskolai rendszer (és a központi utánpótlás-nevelési programok) működtetésért felelős szervezet, az állami és önkormányzati fenntartású köznevelési intézményekben pedagógus-munkakörben közalkalmazottként foglalkoztatottak önkormányzattal rendelkező köztestületének, valamint a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását egyrészt – a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 22/C.§-a szerint – a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége részére felajánlott támogatások (juttatások) képzéssel összefüggő feladatokra eső része, másrészt a MOB által kiemelt sportágak 2013. évi sportfejlesztési elképzeléseinek támogatásáról, továbbá a 2014-2020. évre vonatkozó sportágfejlesztési igények bemutatásáról szóló 1526/2013. (VIII. 12.) Korm. határozatban megjelölt sportágak Kormány által elfogadott sportágfejlesztési koncepcióiban képzéssel összefüggő

feladatokra allokált források jelentik, amennyiben azokat – támogatás igénybevételére jogosult szervezetként – az országos sportági szakszövetségek, vagy sportszervezetek sportfejlesztési programjukban, vagy sportági fejlesztési koncepciók megvalósítása során szakmailag és pénzügyileg tervezik, és azokat a jóváhagyást végző szervezet jóváhagyja. A beavatkozás forrását továbbá az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.2 A köznevelés tartalmi szabályozóinak és pedagógiai módszertani eszköztárának fejlesztése továbbá az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c., valamint az EFOP-3.2.8 Tehetséggondozás sport által c. kiemelt projektek keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2016 második félévétől 2020 év végéig.

2.1.4. A sportiskolai kerettantervek felülvizsgálata és átdolgozása a Nat testnevelés és sport műveltségi területének átdolgozásával összhangban

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében megtörténik a testnevelés és sport műveltségi területen alkalmazott kiemelt kerettanterv, a köznevelési típusú sportiskola neveléséhez-oktatásához készített sportiskolai kerettanterv szerkezeti és tartalmi felülvizsgálata és átdolgozása az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet megfelelő módosításával. Az MKKR szinteknek és szintleírásoknak, valamint a Nat-ban foglalt elvárásnak megfelelően megtörténik az sportiskolai kerettanterv kimeneteinek műveltségterület-specifikus összehangolása az MKKR 1-4. szintjét jelentő képzési szakaszok kapcsán meghatározott kimenetekkel.

A beavatkozás célcsoportja: valamennyi magyarországi iskola, ahol testnevelés és sport műveltségi területi oktatás zajlik és köznevelési típusú sportiskolai neveléshez-oktatáshoz készített kerettantervet alkalmaznak.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az MDSZ és az oktatásért felelős miniszter a sportpolitikáért felelős miniszter, a sportiskolai rendszer működtetéséért felelős szervezet, az állami és önkormányzati fenntartású köznevelési intézményekben pedagógus-munkakörben közalkalmazottként foglalkoztatottak önkormányzattal rendelkező köztisztviselője, a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c., valamint az EFOP-3.2.8. Tehetséggondozás sport által c. kiemelt projektek keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2016 második negyedév elejétől 2017 harmadik negyedév elejéig.

2.1.5. A Nat-hoz és kerettantervekhez kapcsolódó módszertani fejlesztések megvalósítása: (e)-könyvek, szakkönyvek, oktatási segédanyagok fejlesztése

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében – elsősorban elektronikus, digitális formában – az iskolai tervező munkát (pedagógiai program, helyi tanterv) segítő, támogató, továbbá oktatásmódszertani segédanyagok kidolgozására, elkészítésére kerül sor a Nat-ban és a kerettantervekben meghatározott szttenderdekhez és indikátorokhoz igazodó, differenciált, gyakorlatorientált tartalmakkal.

A beavatkozás célcsoportja: valamennyi magyarországi iskola, ahol testnevelés és sport műveltségi területi oktatás zajlik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az MDSZ az állami és önkormányzati fenntartású köznevelési intézményekben pedagógus-munkakörben közalkalmazottként foglalkoztatottak önkormányzattal rendelkező közttestületének, valamint a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2017 év elejétől 2020 év végéig.

2.1.6. A mindennapos testnevelésben alkalmazható oktatásszervezési megoldások és az iskolai sportkörök szakmai programjára vonatkozó szabályok átfogó felülvizsgálata

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében sor kerül azoknak az oktatásszervezési formáknak, foglalkozásoknak a felülvizsgálatára, melyek a WHO korosztályra vonatkozó fizikai aktivitási ajánlásainak, és a NETFIT eredményeinek megfelelően biztosítani képesek – a köznevelési törvény szerint a mindennapos testnevelés keretében – a megfelelő mennyiségű, intenzitású és minőségű testmozgás lehetőségét az iskoláskorú korosztály számára. Ebben a körben különösen sor kerül az iskolai sportköri foglalkozások kereteinek újragondolására, ennek megfelelően megtörténik az iskolai sporttevékenységről szóló 16/2004. (V. 18.) OM-GyISM együttes rendelet felülvizsgálata.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az oktatásért felelős miniszter a sportpolitikáért felelős miniszter, valamint az obszervatórium tagjainak bevonásával.

A beavatkozás jogalkotási feladatra irányul, ezért nincs fejlesztési forrásigénye.

A beavatkozás ütemezése: 2016 év elejétől 2017 első félév végéig.

2.2. A testnevelés hatásainak és eredményességének nyomon követésére alkalmas rendszerek kialakítása a magyar iskolarendszerben

Az intézkedés célja:

Az intézkedés közvetlen célja, hogy olyan monitoring rendszerek alakuljanak ki a magyar iskolarendszerben, illetve ahhoz kapcsolódó szolgáltatások keretében, amelyek képesek egyrészt a

tanulók egészségfejlesztésével, másrészt a sport területén megmutatkozó tehetségével összefüggő információkat rendszerezni – a hatékony beavatkozások megvalósítása érdekében. Az intézkedés közvetett célja ugyanakkor, hogy a monitoring rendszerek alapul szolgáljanak ahhoz, hogy már középtávon létrejöjjön egy, a tanulók egészségtudatos, jövőorientált életvezetésével összefüggő kulcskompetencia-elemek (ismeret, készség, és attitűd összetevők) fejlődésének nyomon követésére képes keretrendszer.

Az intézkedés az alábbi problémák megoldására irányul:

A stratégia készítésének időpontjában sem Magyarországon, sem pedig az Európai Unióban nem létezik az állampolgárok szociális és állampolgári kulcskompetenciájának – ekként annak részeként az egészségtudatos, jövőorientált életvezetéshez kötődő ismereteiknek, készségeiknek, és attitűdjüknek – mérésére és értékelésére alkalmas módszer, holott ez már középtávon problémát okozhat a tagállami és közösségi szintű, a gazdasági növekedést és az életminőséget érintő célok elérése kapcsán. Mivel a kulcskompetenciák elsajátításának egyik legfontosabb és kézenfekvőbb színtere az alapoktatás, lényeges, hogy már az oktatási rendszerek e szintjén is létezzenek olyan rendszer-modulok, melyek képesek támogatni az egész életen át tartó tanulást. Komoly problémát jelent azonban, hogy a stratégia készítésének időpontjában testnevelés összetett személyiség- és egészségfejlesztő hatásrendszerét objektív módon monitorozni képes rendszer nem létezik.

Ebből fakadóan szükséges egy olyan monitoring rendszer kidolgozása, amely a tanulók egészségközpontú fizikai fittség valamint a tanulók által elsajátított ismeretek, attitűdök, készségek, felelősségvállalás és autonómia elemek mérésére, az elsajátított tantárgyi tudás értékelésére, osztályozására is alkalmas. A felsorolt hatásrendszer elemek közül a legnagyobb problémát az jelentette Magyarországon, hogy nem létezett tisztán egészségorientált, az élethosszig tartó egészségvédő testmozgás koncepcióját támogató fizikai fittségi mérés az iskolákban, de jelenleg még az is hiányként értékelhető, hogy azt nem egészíti ki egy, a sportági tehetségfelismerést és -gondozást támogatni képes, kizárólag készségközpontú fittségi összetevőket mérő szolgáltatás. A 2014/2015. tanévtől kezdődően országosan kötelezően bevezetett és a fittségi eredményeket egészségközpontúan értékelő Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Tesztet (NETFIT®) 2013 és 2014 között az MDSZ és az amerikai egyesült államokbeli Cooper Intézet közös kutatás-fejlesztési projekt keretében dolgozta ki, azonban a kívánt célok elérése érdekében annak folyamatos fejlesztése szükséges.

Továbbra is problémát okoz hazánkban, hogy a fittségi mérési rendszer összehangoltsága, kapcsolata az iskola-egészségügyi szűrések, továbbá a testnevelési kategóriákba sorolás rendszerével esetleges, ekként sem a fizikai aktivitás promócióját, sem az ahhoz való egyenlő esélyű hozzáférést nem képes támogatni.

Végül, jelentős kihívást jelent a testnevelés és sport műveltségi terület összetett hatásrendszeréből fakadóan, hogy Magyarországon nem létezik tisztán teljesítmény-orientált (készségközpontú) fizikai fittségi összetevőket tartalmazó rendszer sem, mely a sportban tehetséges tanulók kiválasztását és fejlesztését támogatná.

2.2.1. A tanulók egészségközpontú fizikai fittségének mérésére alkalmas, országosan egységes rendszer kifejlesztése, kötelező bevezetése, fokozatos továbbfejlesztése és működtetése

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében kidolgozásra és minden magyar iskolában kötelezően bevezetésre kerül egy országosan egységes, a tanulók egészségközpontú fizikai fittségének alakulását nyomon követő tesztrendszer és azt támogató informatikai platform (Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt – NETFIT), valamint sor kerül annak fokozatos tartalmi és informatikai továbbfejlesztésére, működtetésére. A NETFIT alkalmas a tanulók és szüleik, továbbá a pedagógusok, iskola-egészségügyi szolgáltatók, valamint az oktatás-, egészségügyi és sportirányítás információval történő ellátására a gyermekek, tanulók fizikai fittsége kapcsán annak érdekében, hogy megvalósíthatók legyenek az adekvát individuális, intézményi, vagy területi szintű (akár országos) beavatkozások.

A beavatkozás célcsoportja: a tanulók, a testnevelés és sport műveltségi területen tevékenységet kifejtő szakemberek, iskola-egészségügyi szolgáltatók, az oktatásért felelős miniszter, az egészségügyért felelős miniszter, a sportpolitikáért felelős miniszter, az általuk vezetett minisztérium érdekelt háttérintézményei, az összes érintett felsőoktatási intézmény, az országos sportági szakszövetségek és sportági szövetségek, a nevelés-és sporttudomány területén tevékenységet kifejtő szervezetek és természetes személyek.

A beavatkozás felelőse: a továbbfejlesztési elemeiért az MDSZ a felelős a Testnevelési Egyetem és a Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében; a rendszer működtetésének költségeit 2016. év végéig az MDSZ térítésmentesen biztosítja, a 2017. évi költségvetési évtől a működtetés támogatása a XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet azon előirányzata, vagy előirányzatai keretében, melyeknek az Oktatási Hivatal a közvetlen címzettje.

A beavatkozás ütemezése: 2016-tól folyamatosan.

2.2.2. A tanulásban akadályozott, vagy valamely fogyatékkal élő tanulók egészségközpontú fizikai fittségét mérő tesztrendszer kidolgozása a NETFIT bázisán

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében kidolgozásra kerül egy a NETFIT bázisán alapuló, a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű (különösen a tanulásban akadályozott vagy valamely fogyatékkal élő) tanulók egészség-központú fizikai fittségének alakulását nyomon követő tesztrendszer és azt támogató informatikai platform. A rendszer alkalmas a tanulók és szüleik, továbbá a pedagógusok, iskola-egészségügyi szolgáltatók, valamint az oktatás és egészségügyi irányítás információval történő ellátására a gyermekek, tanulók fizikai fittsége kapcsán annak érdekében, hogy megvalósíthatók legyenek az adekvát individuális, intézményi, vagy területi szintű beavatkozások, támogatva az iskolai (minőségi) testnevelés inkluzív jellegét.

A beavatkozás célcsoportja: a tanulásban akadályozott, vagy valamely fogyatékkal élő tanulók, a testnevelés és sport műveltségi területen tevékenységet kifejtő szakemberek, így különösen a tanítók, testnevelők, gyógytestnevelő-egészségfejlesztők; a gyógypedagógusok, iskola-egészségügyi és egyéb, az egészségügyi alapellátásban tevékenységet kifejtő szolgáltatók (például: gyógytornászok), a fenti szakemberek képzéséért felelős valamennyi érintett felsőoktatási intézmény, a nevelés-és sporttudomány területén tevékenységet kifejtő szervezetek, természetes személyek.

A beavatkozás felelőse: az MDSZ az oktatásért felelős miniszter, a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter, az állami és önkormányzati fenntartású köznevelési intézményekben pedagógus-munkakörben közalkalmazottként foglalkoztatottak önkormányzattal rendelkező köztestületének, a gyógytestnevelő-egészségfejlesztő képzésért, a gyógypedagógus képzésért, valamint a releváns – egészségtudományi képzési területen biztosított – képzésekért felelős felsőoktatási intézmények, a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények – kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium –, az iskola-egészségügy területén működő civil szervezetek, valamint a fogyatékkal élő diáksportja területén működő országos sportszövetség bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében)

A beavatkozás ütemezése: 2017 év elejétől 2020 év végéig.

2.2.3. A teljesítmény-orientált fizikai fittségi összetevőket mérő fittségi tesztrendszer kidolgozása a NETFIT bázisán

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében kidolgozásra kerül egy a NETFIT bázisán alapuló, az iskolai testnevelés tehetséggondozó és -kiválasztó funkcióját támogatni képes, a teljesítmény-orientált (készségközpontú) fizikai fittségi összetevőket mérő fittségi tesztrendszer és azt támogató informatikai platform, amely alkalmas a tanulók és szüleik, a testnevelő tanárok, továbbá elsősorban az országos sportági szakszövetségek, sportági szövetségek, valamint a sportszervezetek keretei között tevékenységet kifejtő sportszakemberek információval történő ellátására. A rendszer támogatni képes az iskolai testnevelés tehetséggondozó funkcióját, az iskolai sporttevékenység és sport tehetséggondozás (diáksport), a sportiskolai rendszer, valamint a központi és sportági utánpótlás-kiválasztási és -nevelési rendszerek fejlesztését.

A beavatkozás célcsoportja: a tanulók, a sportszövetségek, a sportszervezetek és a sportszakemberek.

A beavatkozás felelőse: az MDSZ a sportpolitikáért felelős miniszter, az állami és önkormányzati fenntartású köznevelési intézményekben pedagógus-munkakörben közalkalmazottként foglalkoztatottak önkormányzattal rendelkező köztestületének, a sportszakember (így különösen a felsőfokú edző-) képzésért felelős felsőoktatási intézmények, a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények – kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium –, a sportiskolai rendszer és a központi utánpótlás-nevelési programok működtetéséért felelős szervezet (köztestület), valamennyi érdekelt országos sportági szakszövetség és sportági szövetség bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2017 év elejétől 2019 év elejéig.

2.2.4. A tanulási eredmények fizikai fittségen kívüli összetevőit nyomon követő mérési rendszer kidolgozása az iskolai testnevelésben

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében megtörténik egy olyan monitoring rendszer kidolgozása, amely a tanulók fizikai fittségén túl alkalmas a testnevelés-oktatás tanulási eredményben mérhető más összetevői alakulásának nyomon követésére, így a tanulók iskolai testnevelés keretében – az MKKR 1-4. képesítési szintjeinek megfeleltethető egyes iskolafokokon – szerzett, a műveltségi területi tartalmakkal összefüggő ismereteinek, attitűdjének, készségeinek, felelősségvállalásának és autonómiájának mérésére, az elsajátított tantárgyi tudás értékelésére, osztályozására.

A beavatkozás célcsoportja: a tanulók, a testnevelés és sport műveltségi területen tevékenységet kifejtő szakemberek, iskola-egészségügyi szolgáltatók, az oktatásért felelős miniszter, az egészségügyért felelős miniszter és a sportpolitikáért felelős miniszter, valamint az általuk vezetett minisztérium érdekelt háttérintézményei, az összes érintett felsőoktatási intézmény, az országos sportági szakszövetségek és sportági szövetségek, a nevelés- és sporttudomány területén tevékenységet kifejtő szervezetek és természetes személyek.

A beavatkozás felelőse: az MDSZ az oktatásért felelős miniszter, az egészségügyért felelős miniszter, az általuk vezetett minisztérium háttérintézményei, valamint a Testnevelési Egyetem és a Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium és az állami és önkormányzati fenntartású köznevelési intézményekben pedagógus-munkakörben közalkalmazottként foglalkoztatottak önkormányzattal rendelkező közttestületének bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében)

A beavatkozás ütemezése: 2017 év elejétől 2020 év végéig.

2.2.5. A testnevelés és sport műveltségi területi közép-, valamint emelt szintű érettségi vizsga felülvizsgálata

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében megtörténik a jelenleg hatályos kétszintű testnevelés érettségi vizsgarendszer szerkezetének és tartalmának átfogó felülvizsgálata, az MKKR 4. szintjének, valamint a minőségi testnevelés keretrendszerének megfelelően. A beavatkozás révén létrejön egy olyan közép-, továbbá emelt szintű testnevelés és sport műveltségterületi érettségi követelményrendszer, melynek megfelelő szintű teljesítése nem csak azt tanúsítja, hogy a tanuló elsajátította az egészségtudatos életvezetés alapjait. A beavatkozás keretében sor kerül a releváns szakmai javaslatok kidolgozására az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet, valamint az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet testnevelés érettségi vizsgát érintő rendelkezéseinek és tartalmainak módosítása és felmenő rendszerű bevezetése érdekében.

A beavatkozás célcsoportja: valamennyi magyar középiskola.

A beavatkozás megvalósításának felelőse az oktatásért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium háttérintézménye, az obszervatórium tagjai, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium, valamint az állami és önkormányzati fenntartású köznevelési intézményekben pedagógus-munkakörben közalkalmazottként foglalkoztatottak önkormányzattal rendelkező köztisztületének bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.2 A köznevelés tartalmi szabályozóinak és pedagógiai módszertani eszköztárának fejlesztése c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2017 év harmadik negyedévtől 2018 harmadik negyedévéig.

2.3. A minőségi testnevelés megvalósításához szükséges infrastruktúra és eszközpark feltérképezése, fejlesztése

Az intézkedés célja:

Az intézkedés kiemelt célja, hogy megtörténjen az előkészítése azoknak a – beszerzési szempontból építési beruházásnak és árubeszerzésnek minősülő beavatkozásoknak – melyeknek a stratégia által lefedett időszakban történő megvalósításával lehetővé válik a minőségi és mindennapos testnevelés (fenntartható) oktatása.

Az intézkedés az alábbi hazai problémák megoldására irányul:

A stratégia készítésének időpontjában Magyarországon nem teljes körűen biztosított az egyenlő esélyű hozzáférés az iskolai sport- és szabadidőegységekhez és ott elérhető eszközökhöz. A jelenlegi helyzetből fakadóan korlátozottan biztosított a lehetősége annak, hogy a Nat-ban megfogalmazott célok, fejlesztési területek szerinti, közműveltségi és műveltségterületi tartalmak maradéktalanul és országosan egységesen megvalósuljanak.

2.3.1. Iskolai sportinfrastruktúra-nyilvántartás készítése és a vonatkozó tervezési előírások felülvizsgálata

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás során – a bizonyíték alapú döntéshozatal érdekében – sor kerül a magyar iskolai sportinfrastruktúra teljes körű, részletes felmérésére annak érdekében, hogy a mindennapos testnevelés 2015/2016. tanévi, valamint a Nemzeti alaptanterv felmenő rendszerű bevezetésének végső időpontjára rendelkezésre álljanak azok az adatok, amelyek alapján a leghatékonyabban fordíthatók a strukturális alapok forrásai az iskolai sport- és szabadidőegységek fejlesztését célzó építési beruházási és árubeszerzési célokra. A beavatkozás során létrehozott nyilvántartás tartalmazza az iskolai sport- és szabadidőegységek járási (kerületi) szintű megoszlását, valamint műszaki és felszereltségi adatait. A beavatkozás keretében megtörténik az iskolai sport- és szabadidőegységek építésre (is) vonatkozó MSZE 24203, Oktatási intézmények tervezési előírásai c., a szabványokért felelős testület által kibocsátott építésügyi előszabványnak a pedagógiai és sportszakmai célokat és elvárásokat figyelembe vevő felülvizsgálata a fenntartható,

költséghatékonyan működtethető, és egyenlő esélyű hozzáférést biztosító magyarországi iskolai sportinfrastruktúra kialakítása érdekében.

A beavatkozás célcsoportja: valamennyi magyarországi iskola, ahol testnevelés és sport műveltségterületi oktatás zajlik.

A beavatkozás felelőse: *a nyilvántartás készítése kapcsán* az oktatásért felelős miniszter és a sportlétesítmény-fejlesztésekért felelős miniszter az általuk vezetett minisztérium háttérintézményei bevonásával; *a tervezési előírás felülvizsgálata kapcsán* az építésügyért felelős miniszter a szabványokért felelős testület, az országos sportági szakszövetségek és sportági szövetségek, a mérnöki szakmáért felelős köztestület, valamint az építész szakmáért felelős köztestület, továbbá az épületek/építmények akadálymentes megközelítése érdekében tevékenységet kifejtő szervezetek, szakértők bevonásával.

A beavatkozás szabályozás felülvizsgálatát célozza, ezért fejlesztési forrásszükséglete nincs.

A beavatkozás ütemezése: 2016 második félév elejétől 2020 év végéig.

2.3.2. A nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről szóló szabályozás felülvizsgálata

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében felülvizsgálata kerül a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 2. melléklete szerinti, a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről szóló jegyzékben a sport- és szabadidőegységekhez rendelt eszközök és berendezések köre, különös tekintettel a Nat céljaira, fejlesztési területeire és közműveltségi tartalmaira, és az inkluzív testnevelés megvalósításának szükségességre.

A beavatkozás célcsoportja: valamennyi magyarországi iskola, ahol testnevelés és sport műveltségterületi oktatás zajlik.

A beavatkozás felelőse: az oktatásért felelős miniszter az egészségügyért felelős miniszter, valamint az általuk vezetett minisztérium háttérintézményei és az obszervatórium tagjainak, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás jogszabály felülvizsgálatát célozza, ezért fejlesztési forrásszükséglete nincs.

A beavatkozás ütemezése: 2016 második félévétől 2020 év végéig.

2.3.3. Építési beruházások és eszközök (játéktéri eszközök, tornaszerek, sporteszközök) beszerzésének megvalósítása az iskolai sport- és szabadidőegységek tervezési-statisztikai régiók szerinti megoszlását figyelembe véve

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében átfogó iskolai sportinfrastruktúra és sporteszköz (sportberendezés) fejlesztési program valósul meg Magyarországon a 2.3.1–2.3.3. pontokban meghatározott felméréseket, és további előkészítő intézkedéseket követően.

A beavatkozás célcsoportja: valamennyi magyarországi iskola, ahol testnevelés és sport műveltségterületi oktatás zajlik.

A beavatkozás felelőse: az oktatásért felelős miniszter az állami intézményfenntartó központ, továbbá egyéb köznevelési intézményfenntartók bevonásával.

A beavatkozás forrását Magyarország éves központi költségvetése (a Nemzeti Köznevelési Infrastruktúra Fejlesztési Program végrehajtásával kapcsolatos feladatokról szóló 1523/2015. (VII. 31.) Korm. határozatban meghatározottak szerinti Tornaterem-építési Program és a Tanuszoda-fejlesztési Program, valamint a Nemzeti Szabadidős-Egészség Sportpark Programról szóló 1249/2016. (V. 25.) Korm. határozatban meghatározottak szerinti Nemzeti Szabadidős-Egészség Sportpark Program keretében), valamint az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program keretében jóváhagyott fejlesztési projektek biztosítják (EFOP-4.1.1. Egyes egyházi infrastrukturális fejlesztések c., az EFOP-4.1.2. Az iskolarendszer térségi fejlesztése c., az EFOP-4.1.3. Köznevelési intézmények infrastrukturális fejlesztése c. konstrukciók).

A beavatkozás ütemezése: 2016 év elejétől 2020 év végéig.

2.3.4. A digitális eszközellátottság fejlesztése az iskolákban az e-szaktananyagok feldolgozásához és a NETFIT működtetéséhez kapcsolódóan

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében átfogó digitális és mobiltechnológiai fejlesztés valósul meg hardvereszközök beszerzése révén a testnevelés és sport műveltségterületen oktató tanítók és testnevelő tanárok, valamint az iskola-egészségügyi ellátásban részt vevő, iskolai védőnői feladatokat ellátó védőnők részére. A beszerzések egyrészt biztosítani képesek, hogy a következő időszakban hangsúlyosan digitális platformokon kifejlesztésre kerülő (e)-szaktananyagok elérhetővé váljanak a pedagógusok részére, másrészt a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) működtetése is hatékonyabbá válhat, ha a mérések lebonyolításában részt vevő szakemberek gyorsan, hatékonyan, informatikai eszközök felhasználói szintű alkalmazásával tudják az adatokat a rendszerben rögzíteni. Ez az egyik kulcsa a jól működő, a pedagógiai programok részét képező iskolai egészségfejlesztési programoknak, és kezdő lépése egy jól működő, a teljes körű iskolai egészségfejlesztést támogató hálózatnak.

A beavatkozás célcsoportja: valamennyi magyarországi iskola, ahol mindennapos testnevelés-oktatás zajlik, és kötelezően meg kell valósítani a tanulók fizikai fittségének mérését.

A beavatkozás felelőse: az MDSZ az oktatásért felelős miniszter, az egészségügyért felelős miniszter, az általuk vezetett minisztérium háttérintézményei, valamint a nemzeti információs infrastruktúra fejlesztése területén működő háttérintézmények bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2017 év közepétől 2020 év végéig.

3. cél: A minőségi testnevelés-oktatás feltételeinek kialakítása a közneveléshez kapcsolódó szolgáltatások területén

3.1. A pedagógus előmeneteli rendszert, egyes pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat, és az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzést kiegészítő, a minőségi testnevelés kialakítását célzó szolgáltatások kialakítása

Az intézkedés célja:

A minőségi testnevelés biztosítása érdekében az intézkedés kiemelt célja, hogy a pedagógus előmeneteli rendszerben, a tanítói és a testnevelés szakterületet érintő tantárgygondozó szaktanácsadásban, az intézményellenőrzésben, az intézményvezetők ellenőrzésében és a testnevelést tanító pedagógusok ellenőrzésében megtörténjen a vonatkozó pedagógusértékelési eszközök rendszerszintű használata.

Az intézkedés az alábbi problémák megoldására irányul:

A stratégia készítésének időpontjában – a 2013-ban újonnan felállt pedagógus előmeneteli rendszert – a minőségi testnevelés oktatása, támogatása és ellenőrzése területén még nem elég hatékonyan támogatják műveltség-terület specifikus szolgáltatások, amelyek segítenek – a teljes körű egészségfejlesztés részeként – megvalósítani a minőségi mindennapos testnevelést. Lényeges, hogy a testnevelést tanító pedagógusok és a munkájuk támogatásában, ellenőrzésében és minősítésében részt vevő szakemberek ugyanazon – az MKKR 1-4. szintekhez rendelt, tanulási eredményekhez igazodó, logikailag egymásra építkező – szempontok és tartalmak mentén legyenek képesek kifejtetni tevékenységüket.

A stratégia készítésének időpontjában a közneveléshez kapcsolódó, releváns szolgáltatások területén, így különösen a tantárgygondozó szaktanácsadásban, a pedagógusok, az intézményvezetők és az intézményvezetők ellenőrzésében, illetőleg a pedagógusminősítési eljárásban nem állnak rendelkezésre azok az egységes tartalmú és szellemiségű pedagógusértékelési eszközök, amelyek megfelelően képesek orientálni a műveltségi területen tevékenységet kifejtő tanítókat és testnevelő tanárokat a minőségi tanítási-tanulási folyamat irányába.

3.1.1. Online szakmódszertani központ kialakítása a testnevelést tanító pedagógusoknak

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében a minőségi testnevelés alapelveinek és fő fejlesztési területeinek megfelelően megtörténik egy online szakmódszertani központ kialakítása, amely segít a testnevelést tanító pedagógusoknak abban, hogy a pedagógus előmeneteli rendszerben meghatározott pedagóguskompetenciák, valamint az MKKR 1-4. szintjein elvárt tanulási eredmények mentén legyenek képesek részt venni a tanítási folyamatban, és a mindennapjaikban szakmódszertani támogatást kapjanak.

A beavatkozás keretében kifejlesztésre kerül egy olyan web-alapú felület, melynek egyik paneljaként a testnevelést tanító pedagógusok módszertani ajánlásokat érhetnek el, és amelyen keresztül kialakulhat egy, a jó gyakorlatok megosztására is alkalmas szakmai közösség.

A beavatkozás célcsoportját a testnevelés és sport műveltségi területen dolgozó pedagógusok jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az MDSZ az oktatásért felelős miniszter és az általa vezetett minisztérium háttérintézménye, továbbá a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében.)

A beavatkozás ütemezése: 2017 év elejétől 2020 év végéig.

3.1.2. A szakemberek testnevelés és sport műveltségi terület-specifikus, online támogatása a közneveléshez kapcsolódó szolgáltatások területén

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében a minőségi testnevelés alapelveinek és fő fejlesztési területeinek megfelelően megtörténik egy online szakmódszertani központ kialakítása, amely felkészíti a tanítói és testnevelés és sport szakterületen dolgozó tantárgygondozó szaktanácsadókat, valamint az ellenőrzésben és a minősítésben közreműködő szakértőket arra, hogy egységes – a pedagóguskompetenciákhoz, valamint az MKKR 1-4. szintjein elvárt tanulási eredményekhez illeszkedő – szempontok, számszerűsítható mutatók mentén végezzék tevékenységüket.

A beavatkozás keretében olyan pedagógusértékelési eszközök (kérdőívek, értékelőlapok, megfigyelési és önértékelési szempontok, feldolgozási segédletek és szempontsorok) kerülnek kifejlesztésre melyek támogatják a vonatkozó pedagógiai-szakmai szolgáltatási (különösen: tantárgygondozó szaktanácsadás) az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzési feladatokat, valamint a pedagógus előmeneteli rendszerben ellátandó, a pedagógusok minősítésével összefüggő feladatok ellátását.

A beavatkozás célcsoportját a tanítói és testnevelés és sport szakterületen dolgozó tantárgygondozó szaktanácsadók, az iskolai testnevelés oktatás ellenőrzésében és az ahhoz kapcsolódó minősítésben közreműködő szakértők jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az MDSZ az oktatásért felelős miniszter és az általa vezetett minisztérium háttérintézménye, valamint a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. és – szükség szerint – az EFOP-3.2.2 A köznevelés tartalmi szabályozóinak és pedagógiai módszertani eszköztárának fejlesztése c. kiemelt projektek keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2017 év elejétől 2020 év végéig.

3.2. A testnevelés és sport műveltségi területen oktató pedagógusok folyamatos szakmai támogatása (CPD), továbbképzése a minőségi testnevelés megvalósítása érdekében

Az intézkedés célja:

A minőségi testnevelés biztosítása érdekében az intézkedés kiemelt célja, hogy egy olyan szempontsor kerüljön kialakításra, amely alapján – a pedagóguskompetenciák és a sztenderdek figyelembevételével – megvalósulhat a testnevelés területén induló pedagógus-továbbképzési programok akkreditációja. Kiemelt cél továbbá, hogy valósuljon meg a testnevelés és sport műveltségi területen tanító pedagógusok továbbképzése a meglévő pedagóguskompetenciák és sztenderdek függvényében.

Az intézkedés az alábbi problémák megoldására irányul:

A testnevelés műveltségterületi oktatásban tevékenykedő pedagógusok nincsenek megfelelően felkészítve az új műveltségterületi alapelvekben megfogalmazott célok elérését megjelenítő horizontális fejlesztési célok megvalósítására. Az új tartalmi szabályozókat olyan új pedagógiai, módszertani, didaktikai, illetve néhány esetben új pszichológiai paradigmák és eljárások hatják át, amelyekre a pedagógusképzés és –továbbképzés még nem reagált kellőképpen. A műveltségterületi oktatásban az egyéni fejlesztést szem előtt tartó, a készségeket és képességeket fejlesztő oktatás terén nem kap kellő hangsúlyt a társaktól, a társakkal való együttműködés keretében történő tanulás, önismeret, az együttműködés kultúrájának fejlesztése, a problémamegoldás, együttműködési készség, kreativitás, előregondolkodás kialakítása. Alapvető probléma, hogy a műveltségterület sajátos jellegéből fakadó, multidiszciplináris, határtudományi ismeretek és módszertani újítások nem kerültek be a pedagógusképzés és –továbbképzés rendszerébe. További probléma, hogy nem került kidolgozásra és bevezetésre egy olyan pedagógus továbbképzési rendszer, ami alkalmas a CPD (continuing professional development) szellemiségének megfelelően reagálva a pedagóguskompetencia-szinteken megfogalmazott elvárásoknak megfelelően a pedagógusok folyamatos szakmai fejlődésének a támogatására.

3.2.1. A testnevelés és sport műveltségi területen akkreditálásra benyújtott pedagógus-továbbképzési programok szakmai bírálati szempontjainak kialakítása

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében – a minőségi testnevelés oktatási keretrendszerén alapulva – az egyes pedagógusfokozatoknak megfelelően (gyakornok, pedagógus I, pedagógus II, mesterpedagógus, kutatópedagógus) megtörténik a minőségi testnevelés alapelveit és fő fejlesztési területeit támogató, a 3.1.1., 3.1.2 és 3.1.3. pontokban felülvizsgált és kidolgozott (testnevelés és sport műveltségterület specifikus) tevékenységek (indikátorok) fejlesztésére alkalmas akkreditált továbbképzések bírálati szempontsorainak kidolgozása.

A beavatkozás célcsoportját a pedagógus-továbbképzésben részt vevő, a testnevelés és sport műveltségi területen oktató tanítók és testnevelő tanárok jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az MDSZ és az oktatásért felelős miniszter a miniszter által vezetett minisztérium háttérintézménye, a javaslattevő testület és az obszervatórium tagjainak, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a

Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében.)

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2020 év elejéig.

3.2.2. A testnevelés és sport műveltségi területen akkreditálásra benyújtott, valamint már akkreditált pedagógus-továbbképzési programok pedagóguskompetenciák és fokozatok szerinti besorolásának kialakítása

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében kidolgozásra kerül az akkreditációra benyújtott, valamint a már akkreditált pedagógus-továbbképzések tartalmára vonatkozóan egy olyan besorolási szempontsor, amely alkalmas annak megjelölésére és megítélésére, hogy az adott továbbképzés melyik pedagóguskompetencia, melyik pedagógusfokozat(ok)ban történő fejlesztésére alkalmas.

A beavatkozás célcsoportját a pedagógus-továbbképzésben részt vevő, testnevelés és sport műveltségi területen oktató tanítók és testnevelő tanárok jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az oktatásért felelős miniszter a miniszter által vezetett minisztérium háttérintézménye, a javaslattevő testület, az obszervatórium tagjainak, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében.)

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2020 év végéig.

3.2.3. Testnevelés és sport műveltségterületi (módszertani), valamint digitális kompetenciákat fejlesztő pedagógus-továbbképzési programok akkreditálása

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében – az iskolai testnevelés területén, illetve ahhoz kapcsolódóan – új pedagógus-továbbképzések akkreditációja történik meg, illetve a már akkreditációval rendelkező pedagógus-továbbképzési programok átalakítására kerül sor. A beavatkozás célja, hogy az akkreditált pedagógus-továbbképzési programok alkalmasak legyenek (illetve azzá váljanak) a tantárgygondozó szaktanácsadás, esetleg az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során feltárt pedagóguskompetencia-gyengeségek és veszélyek felszámolására a különböző pedagógusfokozatoknak megfelelően, továbbá arra, hogy a műveltségi területen tanító pedagógusok

képesek legyenek használni a digitális eszközöket a tanítási folyamatban, így különösen a tanulók fizikai fittségének mérése alkalmával.

A beavatkozás célcsoportját a pedagógus-továbbképzésben részt vevő, testnevelés és sport műveltségi területen oktató tanítók és testnevelő tanárok jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az MDSZ a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával, valamint a jóváhagyott pedagógus-továbbképzési programmal és alapítási engedéllyel rendelkező egyéb szolgáltatók.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében), valamint az egyéb szolgáltatók saját bevételei, vagy támogatási forrásai.

A beavatkozás ütemezése: 2017 év elejétől 2020 év végéig.

3.2.4. Akkreditált pedagógus-továbbképzések lebonyolítása a tanítók és a testnevelő tanárok folyamatos szakmai fejlődése érdekében

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében széles célcsoportot (tanítókat, testnevelő tanárokat nagy számban) elérő pedagógus-továbbképzések valósulnak meg a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásban, illetve a mindennapos testnevelés más oktatásszervezési formáiban alkalmazható szakmódszertani tudás, ismeretek szélesítése, valamint a fizikai fitsségi mérések lebonyolításának támogatása érdekében.

A beavatkozás célcsoportját a pedagógus-továbbképzésben részt vevő, testnevelés és sport műveltségi területen oktató tanítók és testnevelő tanárok jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az MDSZ a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium, a területen működő háttérintézmények, más felsőoktatási intézmények, valamint a jóváhagyott pedagógus-továbbképzési programmal és alapítási engedéllyel rendelkező egyéb szolgáltatók.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c., továbbá az EFOP-3.1.2. A pedagógusok módszertani felkészítése a végzettség nélküli iskolalehagyás megelőzése érdekében c., kiemelt projektek keretében), valamint az egyéb szolgáltatók saját bevételei, vagy támogatási forrásai.

A beavatkozás ütemezése: 2017 év elejétől 2020 év végéig.

3.3. Az iskolákhoz kapcsolódó sportszolgáltatások fejlesztése és a nem pedagógus végzettségű sportszakemberek felkészítése a minőségi testnevelés megvalósítására

Az intézkedés célja:

Az intézkedés célja, hogy – a 2014-2017 közötti időszakra vonatkozó uniós sport munkatervben foglaltaknak megfelelően – valóban értékes interakciókra kerüljön sor a sportágazattal az iskolai testnevelés területén, és ennek érdekében átgondolt, elsősorban pedagógiai és pszichológiai, valamint egészségfejlesztési aspektusokat szem előtt tartó tartalmi és szerkezeti fejlesztések történjenek meg a sportszektorban (különösen az országos sportági szakszövetségekkel, sportági szövetségekkel, valamint a sportszakember képzésben részt vevő szolgáltatókkal, képző intézményekkel együttműködve).

Az intézkedés az alábbi hazai problémák megoldására irányul:

A T.E.S.I. 2020 készítésének időpontjában az iskolai sporttevékenység folytatásának kereteit szabályozó jogszabály már több mint egy évtizedes múltra tekint vissza, és sajnálatos módon annak illesztése a köznevelési törvényhez és annak végrehajtási rendeleteihez még nem történt meg. Ezen túlmenően a mindennapos testnevelés megvalósításában részt vevő sportszervezetek, egyesületek tevékenységének keretei is esetlegesnek, továbbfejlesztendőnek mondhatók. Az előzőeken túlmenően elmondható, hogy jelen pillanatban a mindennapos testnevelés keretében, (akár a műveltségi területi oktatásban, akár azon kívül) olyan sportszakmai képesítéssel rendelkező szakemberek is közreműködhetnek, akiknek pedagógiai-pszichológiai felkészültsége fejlesztésre szorul.

Mindaddig azonban, amíg a kizárólag pedagógusok által megvalósított iskolai testnevelés pénzügyi-költségvetési, emberi erőforrás és tárgyi feltételei nem állnak rendelkezésre, a nem pedagógus végzettségű, testnevelés tanítására jogosított szakembereket fel kell készíteni annak érdekében, hogy a testnevelés oktatása – e feltételek bekövetkeztéig is – a lehető leginkább a minőség irányába mutasson.

3.3.1. A diáksport-egyesületek, valamint a mindennapos testnevelés megvalósításában részt vevő sportszervezetek, egyesületek és a nevelési-oktatási intézmények kapcsolatának rendezése

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében – a köznevelési törvény 94. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt felhatalmazó rendelkezés alapján, az oktatásért felelős miniszter hatáskörében – egyrészt megtörténik a diáksport egyesületek és a nevelési-oktatási intézmények kapcsolatának jogszabályi szintű rendezése, ennek keretében pedig a releváns jogszabályok, így különösen az iskolai sporttevékenységről szóló 16/2004. (V. 18.) OM-Gy/SM együttes rendelet, valamint a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet vonatkozó szabályainak felülvizsgálata. Ezen túlmenően – különös tekintettel a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésének c) és d) pontjaira és (13) bekezdésére, valamint a 98. § (16) bekezdésére – megtörténik a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló 157/2004. (V. 18.) Korm. rendelet átfogó felülvizsgálata.

A beavatkozás célcsoportját a diáksport-egyesületek, valamint a diáksport-egyesületekben, más egyesületekben, továbbá sportszervezetekben dolgozó, nem pedagógus végzettségű sportszakemberek jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az oktatásért felelős miniszter a sportpolitikáért felelős miniszter, a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter, valamint az általuk vezetett minisztérium háttérintézményei és az obszervatórium tagjainak bevonásával.

A beavatkozás jogszabályok felülvizsgálatát célozza, ezért fejlesztési forrásszükséglete nincs.

A beavatkozás ütemezése: 2017 év elejétől 2017 első félév végéig.

3.3.2. A felsőfokú, de pedagógusképesítéssel nem rendelkező, a mindennapos testnevelés oktatására jogosító képzettséggel rendelkező sportszakemberek (tovább)képzése

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében a minőségi testnevelés-oktatás kereteinek megteremtése érdekében – a köznevelési törvény 27. § (13) bekezdésében, valamint 98. § (16) bekezdésében foglalt (átmenetinek szánt) rendelkezések mentén, a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló 157/2004. (V. 18.) Korm. rendelet mellékletében foglalt releváns képesítések figyelembe vételével – megtörténik a szakedző, okleveles szakedző, rekreáció-szervező, rekreációs-szervező-egészségfejlesztő, okleveles rekreáció-irányító, valamint testnevelő-edző képesítéssel rendelkező sportszakemberek felkészítése a mindennapos testnevelés oktatására felsőoktatási intézmény által szervezett, legalább 120 órás pedagógiai továbbképzés, vagy (felsőfokú) szakirányú továbbképzés, továbbá felnőttképzés keretében.

A beavatkozás célcsoportját a felsőfokú, de nem pedagógusképesítéssel rendelkező sportszakemberek jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a vonatkozó továbbképzéseket elindító felsőoktatási intézmények, valamint felnőttképzési engedéllyel rendelkező szolgáltatók; a sportági továbbképzések tekintetében a sportpolitikáért felelős miniszter, a sportiskolai rendszer (és a központi utánpótlás-nevelési programok) működtetésért felelős szervezet – a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását egyrészt – a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 22/C. §-a szerint – a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége részére felajánlott támogatások (juttatások) képzéssel összefüggő feladatokra eső része, másrészt a MOB által kiemelt sportágak 2013. évi sportfejlesztési elképzeléseinek támogatásáról, továbbá a 2014-2020. évre vonatkozó sportágfejlesztési igények bemutatásáról szóló 1526/2013. (VIII. 12.) Korm. határozatban megjelölt sportágak Kormány által elfogadott sportágfejlesztési koncepcióiban képzéssel összefüggő feladatokra allokált források jelentik, amennyiben azokat – támogatás igénybevételére jogosult szervezetként – az országos sportági szakszövetségek, vagy sportszervezetek sportfejlesztési programjukban, vagy sportági fejlesztési koncepciók megvalósítása során szakmailag és pénzügyileg tervezik, és azokat a jóváhagyást végző szervezet jóváhagyja.

A beavatkozás ütemezése: 2016 második félévétől 2020 év végéig.

3.3.3. A felsőfokú képesítéssel nem rendelkező, a mindennapos testnevelés oktatására jogosító szakképzettséggel rendelkező sportszakemberek (tovább)képzése

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében a minőségi testnevelés-oktatás kereteinek megteremtése érdekében – a köznevelési törvény 27. § (13) bekezdésében, valamint 98. § (16) bekezdésében foglalt (utóbbi esetében átmenetinek szánt) rendelkezések mentén, a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló 157/2004. (V. 18.) Korm. rendelet mellékletében foglalt releváns képesítések figyelembe vételével – megtörténik a sportedző, a sportoktató és a rekreációs mozgásprogram-vezető⁴⁴ képesítéssel rendelkező sportszakemberek felkészítése a mindennapos testnevelés oktatására.

A beavatkozás célcsoportját a felsőfokú végzettségi szintet el nem érő képesítéssel rendelkező sportszakemberek jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a vonatkozó (tovább)képzéseket elindító intézmények, szervezetek, valamint a felnőttképzési engedéllyel rendelkező szolgáltatók; a sportági továbbképzések tekintetében a sportpolitikáért felelős miniszter, a sportiskolai rendszer (és a központi utánpótlás-nevelési programok) működtetésért felelős szervezet – a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását – a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 22/C. §-a szerint – a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége részére felajánlott támogatások (juttatások) képzéssel összefüggő feladatokra eső része, másrészt a MOB által kiemelt sportágak 2013. évi sportfejlesztési elképzeléseinek támogatásáról, továbbá a 2014-2020. évre vonatkozó sportágfejlesztési igények bemutatásáról szóló 1526/2013. (VIII. 12.) Korm. határozatban megjelölt sportágak Kormány által elfogadott sportágfejlesztési koncepcióiban képzéssel összefüggő feladatokra allokált források jelentik, amennyiben azokat – támogatás igénybevételére jogosult szervezetként – az országos sportági szakszövetségek, vagy sportszervezetek sportfejlesztési programjukban, vagy sportági fejlesztési koncepciók megvalósítása során szakmailag és pénzügyileg tervezik, és azokat a jóváhagyást végző szervezet jóváhagyja.

A beavatkozás ütemezése: 2016 második félévétől 2020 év végéig.

3.4. Az iskolai testnevelést támogató pedagógiai-szakmai és egészségügyi szolgáltatások hálózatba szervezése és fejlesztése a minőségi testnevelés megvalósításának támogatása érdekében

Az intézkedés célja:

Az intézkedés célja, hogy a minőségi testnevelés megvalósítása érdekében megtörténjen az iskolai testnevelés oktatásában, a pedagógiai munka ellenőrzésében illetve annak pedagógiai-szakmai vagy egészségügyi támogatásában szolgáltatóként, szakértőként részt vevő szakemberek feladatainak egymáshoz történő illesztése és lehatárolása, továbbá kompetenciáik megfelelő fejlesztése.

⁴⁴ A sportoktató és a rekreációs mozgásprogram-vezető szakképzési formában tanfolyam – az Országos Képzési Jegyzék vonatkozó módosítása alapján – 2013. szeptembertől 1. napjától nem indítható.

Az intézkedés az alábbi hazai problémák megoldására irányul:

A stratégia készítésének során jelentős jogi változások mentek végbe egyes, az iskolai testnevelés oktatásához illeszkedő, elsősorban pedagógiai szolgáltatások rendszerszintű elhelyezése kapcsán a teljes körű iskolai egészségfejlesztésben. A gyógytestnevelés 2015 januárja óta ugyanis már nem kizárólagosan pedagógiai szakszolgálati feladat. A gyógytestnevelő-egészségfejlesztő képzés az iskolában, a testnevelés műveltségterületi oktatás részeként, vagy ahhoz kapcsolódóan megvalósuló foglalkozások vezetésére jogosító, pedagógus végzettség. Komoly szakmai igény mutatkozik arra, hogy a pedagógiai típusú, valamint az egészségügyi ellátások szinergiáit még inkább ki lehessen aknázni. Az iskola-egészségügyi ellátás keretében elérhető szolgáltatásokat indokolt az elmúlt időszakban az iskolai testnevelés kapcsán megvalósított, és a jövőben megvalósítandó fejlesztésekhez, így különösen a NETFIT bevezetéséhez és megvalósításához, illetve a testnevelési kategóriába sorolás rendszerének felülvizsgálatához illeszteni. Szintén aktuálissá vált az köznevelésben újonnan életre hívott pedagógiai-szakmai szolgáltatások (különösen: tantárgygondozó szaktanácsadás) és országos pedagógiai-szakmai ellenőrzési feladatok ellátásában részt vevő szakértők kompetenciáinak és szakmai eszköztárának műveltségterület-specifikus fejlesztése. Ezen túlmenően egyes további – a közneveléshez kapcsolódó – egészségügyi ellátási formák ma még alapvetően hiányoznak, így a gerincbetegségek kezelését biztosító iskolai gyógytornász-fizioterapeuta szolgáltatások sem érhetőek el az egészségügyi alapellátásban.

3.4.1. A minőségi testnevelés egészségfejlesztési és inkluzív céljainak megfelelően a testnevelési kategóriába sorolás egészségügyi szempontjainak átfogó felülvizsgálata**Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:**

A beavatkozás keretében – az inkluzív testnevelés megvalósítása érdekében, a stratégia által lefedett időszakra vonatkozóan ütemezetten – megtörténik a testnevelési kategóriába sorolás egészségügyi szempontjairól szóló ajánlás szakmai, pénzügyi és jogi szempontokat figyelembe vevő felülvizsgálata. A beavatkozás első ütemében – illeszkedve a Nat és a kerettantervek soron következő, 2016-2017 fordulóján esedékes felülvizsgálatához – tervezetten sor kerül az ajánlás alapját képező vízió és azt alátámasztó módszertani alapelvek megfogalmazására, valamint a minőségi (inkluzív) testnevelés megvalósításának könnyen és költséghatékonyan leküzdhető akadályait jelentő tényezők felszámolására egy ideiglenes, átmenetet jelentő javaslat kidolgozása révén. A beavatkozás második ütemében – a Nat és a kerettantervek felülvizsgálatát követően elkészül a végleges dokumentum, mely az inkluzív testnevelés megvalósítását a pedagógiai munka, valamint a testneveléshez kapcsolódó pedagógiai, valamint egészségügyi szolgáltatások egymásra épülő, egységes rendszerében értelmezi.

A beavatkozás célcsoportját a tanítók és a testnevelő tanárok, a gyógytestnevelő-egészségfejlesztők, a gyógypedagógusok, az iskola-egészségügyi szolgáltatók, valamint az iskola-egészségügyi ellátáson kívül, vagy ahhoz kapcsolódóan az egészségügyi alapellátásban tevékenységet végző szolgáltatók (különösen: gyógytornász-fizioterapeuták) jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az oktatásért felelős miniszter és az egészségügyért felelős miniszter az általuk vezetett minisztérium háttérintézményei, testületek, továbbá az obszervatórium tagjainak, így különösen az MDSZ és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás egy jogszabálynak és közjogi szervezetszabályozó eszköznek nem minősülő dokumentum felülvizsgálatát célozza, ezért fejlesztési forrásszükséglete nincs.

A beavatkozás ütemezése: 2017 év elejétől 2020 év végéig.

3.4.2. A pedagógusok, iskola-egészségügyi szolgáltatók és a pedagógiai szakszolgálati intézmények feladatainak egyértelmű meghatározása és felülvizsgálata

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében – különösen a testnevelést tanító pedagógusok, az iskolaorvosok, és az iskolai védőnői feladatokat ellátó védőnők testnevelési kategóriába sorolással, valamint a fizikai fittségi méréssel összefüggő feladatainak, jogainak és kötelezettségeinek meghatározása érdekében – megtörténik az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet, valamint a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet felülvizsgálata. A beavatkozás keretében megtörténik a gyógytestneveléssel összefüggő pedagógiai feladatok ellátása hatékonyságának felmérése, valamint – lehetőség szerint – a gyógytestnevelés, a gyógypedagógiai tanácsadás és a testnevelési kategóriába sorolás közötti kapcsolat megteremtése a köznevelési törvény, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet, valamint a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet vonatkozó rendelkezéseinek felülvizsgálatával.

A beavatkozás célcsoportját a tanítók és a testnevelő tanárok, a gyógytestnevelő-egészségfejlesztő tanárok, a gyógypedagógusok, az iskola-egészségügyi szolgáltatók jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az oktatásért felelős miniszter és az egészségügyért felelős miniszter az általuk vezetett minisztériumok háttérintézményei, testületek, az obszervatórium tagjainak és a „gyógytestnevelés mint szakszolgálati feladat” témakör tisztázására létrehozott munkacsoport tagjainak bevonásával.

A beavatkozás jogszabályok felülvizsgálatát célozza, ezért fejlesztési forrásszükséglete nincs.

A beavatkozás ütemezése: 2017 év elejétől 2020 év végéig.

3.4.3. A meglévő iskola-egészségügyi szolgáltatások fejlesztése a NETFIT hatékony működtetése és fejlesztése érdekében

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében megtörténik az iskola-egészségügyi ellátás keretében tevékenységet kifejtő iskolai védőnők hozzáféréseinek biztosítása Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Tesztet támogató számítástechnikai rendszerhez (a NETFIT testösszetétel és tápláltsági profilhoz kapcsolódó méréseinek lebonyolításába való bevonásuk érdekében). Tervezetten sor kerül továbbá a fizikai fittségi mérések és az iskola-egészségügyi szűrések tartalmi, valamint informatikai rendszer szintű összehangolására, melynek előfeltételeként kifejlesztésre kerül az iskola-egészségügyi szűréseket támogató, a NETFIT rendszerhez illeszkedő szoftver.

A beavatkozás célcsoportját az iskola-egészségügyi ellátás keretében tevékenységet kifejtő iskolavédőnők jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az MDSZ az egészségügyért felelős miniszter, a területen működő háttérintézmények és civil szervezetek bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2017 második félévétől 2020 év végéig.

3.4.4. Az iskola-egészségügyi ellátásában részt vevő egyes szolgáltatók felkészítése a NETFIT hatékony működtetése érdekében, képzések, továbbképzések formájában

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében megtörténik a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt testösszetétel és tápláltsági profilhoz kapcsolódó méréseinek lebonyolításába bevonásra kerülő, iskolai védőnői feladatokat ellátó védőnők felkészítése NETFIT rendszer használatára.

A beavatkozás célcsoportját az iskola-egészségügyi ellátás keretében tevékenységet kifejtő iskolavédőnők jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: MDSZ

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2017 második félévétől 2020 év végéig.

3.4.5. A pedagógusok előmeneteli rendszerében a minősítő vizsgára történő felkészítés előkészítése a pedagógiai-szakmai szolgáltatások körében

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

Tekintettel a testnevelés és sport műveltségi terület sajátosságaira, a beavatkozás keretében sor kerül egy segédlet, továbbá oktatási segédanyagok elkészítésére a tanítói, valamint a testnevelés és sport tantárgygondozói szakterületen tevékenységet kifejtő tantárgygondozó szaktanácsadók részére, mely támogatni képes őket abban, hogy – a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről szóló 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendeletben meghatározott feladataik körében – különösen képesek legyenek támogatni az érintett pedagógusokat.

A beavatkozás célcsoportját a testnevelést tanító pedagógusok és a szaktanácsadói névjegyzékben szereplő, a tanítói és a testnevelés és sport tantárgygondozói szakterületen tevékenységet végző szaktanácsadók jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az MDSZ és az oktatásért felelős miniszter a miniszter által vezetett minisztérium háttérintézménye, továbbá az obszervatórium tagjainak, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2016 év elejétől 2020 év végéig.

3.4.6. A minőségi testnevelés szempontjai szerinti tantárgygondozó szaktanácsadás, pedagógiai-szakmai ellenőrzés és pedagógusminősítés előkészítése

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

Tekintettel a testnevelés és sport műveltségi terület sajátosságaira, a beavatkozás keretében tervezetten sor kerül segédletek, továbbá oktatási segédanyagok elkészítésére a tantárgygondozó szaktanácsadásban, az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben, valamint a pedagógusminősítésben részt vevő szaktanácsadók és köznevelési szakértők részére. E dokumentumok támogatni képesek őket abban, hogy – a köznevelési törvényben, valamint a vonatkozó rendeletekben meghatározott feladataik körében – képesek legyenek megegyező tartalmi keretek között támogatni, ellenőrizni és értékelni a pedagógusok tevékenységét, valamint konkrét – a teljes körű egészségfejlesztés megvalósításának kötelezettségére tekintettel levő szempontok szerint – az intézményvezetők tevékenységét, és az intézményi program(ok) működését.

A beavatkozás célcsoportját a testnevelést tanító pedagógusok az ellenőrzési szakértői névjegyzékben szereplő – különösen az ellenőrzött pedagógus munkakörének megfelelő szakirányra bejegyzett – köznevelési szakértők jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az MDSZ és az oktatásért felelős miniszter a miniszter által vezetett minisztérium háttérintézménye, az obszervatórium tagjainak, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2017 év elejétől 2020 év végéig.

3.4.7. Egyes pedagógiai-szakmai szolgáltatások eszközeinek és módszereinek műveltségterület-specifikus fejlesztése, így különösen a tantárgygondozó szaktanácsadók felkészítése a minőségi testnevelés támogatására

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében tervezetten sor kerül a köznevelési törvény, valamint a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről szóló 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet szerint a tanítói, valamint testnevelés és sport tantárgygondozói szakterületen szaktanácsadó tevékenységet végző szakemberek folyamatos, műveltségi terület-specifikus továbbképzésére a minőségi testnevelés megvalósítása érdekében.

A beavatkozás célcsoportját a szaktanácsadói névjegyzékben szereplő, a tanítói és a testnevelés és sport tantárgygondozói szakterületen tevékenységet végző szaktanácsadók jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse az MDSZ az oktatásért felelős miniszter és az általa vezetett minisztérium háttérintézménye, valamint az obszervatórium tagjainak, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2017 év elejétől 2020 év végéig.

3.4.8. A köznevelési szakértők felkészítése az érintett pedagógusok, az intézményvezetők és az intézmények minőségi testnevelés szempontjainak megfelelő ellenőrzésére és értékelésére

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében sor kerül a köznevelési törvény, valamint a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szerint az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben résztvevő köznevelési szakértők folyamatos, műveltségi terület-specifikus továbbképzésére a minőségi testnevelés megvalósítása érdekében.

A beavatkozás célcsoportját az ellenőrzési szakértői névjegyzékben szereplő, az ellenőrzött pedagógus munkakörének megfelelő szakirányra bejegyzett köznevelési szakértők jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az MDSZ az oktatásért felelős miniszter és az általa vezetett minisztérium háttérintézménye, az obszervatórium tagjainak, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2017 év elejétől 2020 év végéig.

4. cél: A minőségi testnevelés-oktatás feltételeinek kialakítása a képzések, képesítések területén

4.1. A testnevelés oktatására jogosító képesítések fejlesztése, a képzések tartalmi összehangolása az MKKR 5–8. szintjeivel

Az intézkedés célja:

Az intézkedés célja – az MKKR a felsőoktatást és szakképzést érintő szintjeihez illesztve – meghatározni a testnevelés magas minőségű oktatását biztosító egyes képesítési szinteket, képzési ciklusokat és képzési formákat, és ehhez képest kidolgozni és összehangolni azokat a további követelményeket, melyek e minimális feltételek hiányában – átmenetileg – biztosítani képesek a Nat szerinti testnevelés oktatás megfelelő minőségét.

Az intézkedés az alábbi hazai problémák megoldására irányul:

A mindennapos testnevelés felmenő rendszerű bevezetéséből fakadóan a testnevelés és sport műveltségi terület oktatása terén hiány lépett fel a minőségileg jól képzett humán-erőforrás terén. Ennek érdekében a stratégia készítésének időpontjában a köznevelési törvény lehetővé teszi különböző képesítési szinten elhelyezkedő (és nem csak pedagógus) végzettséggel rendelkező szakemberek közreműködését a mindennapos testnevelés oktatásában.

A tanító- és különösen a testnevelőtanár-képzés volumenének fokozása ezért kiemelt jelentőségű a minőségi testnevelés-oktatás megvalósítása érdekében, hiszen a gyermekek kompetenciáinak fejlesztését csak kellő számú, pedagógiaiilag, pszichológiaiilag és szak módszertanilag is magasan képzett pedagógus képes biztosítani a testnevelés oktatásában.

Mindaddig azonban, amíg egy fenntartható, egységesen magas képesítési szintekkel jellemezhető testnevelés-képzési rendszer nem alakul ki Magyarországon, átmenetileg biztosítani szükséges a (túl) alacsony képesítési szinttel jellemezhető képzések képzési programjainak felülvizsgálatát. Kijelenthető ugyanakkor az is, hogy nem csupán a (túl) alacsony, hanem a magas képesítési szinttel jellemezhető képzések képzési programjai is megérették a felülvizsgálatra, hiszen a magyar lakosság rendkívül rossz népegészségügyi mutatói alátámasztják, hogy már a köznevelés iskolarendszerében komoly hangsúlyt kell fektetni az egészségtudatos életvezetésre, közte az élethosszig tartó fizikai aktivitásra ösztönzésre, melynek az iskolai testnevelés az egyik, de természetesen nem kizárólagos eszköze. Ehhez képest az EU 2020 stratégia növekedési céljai szintén olyan középtávú nemzeti stratégiák megvalósítását igénylik, melyek a tartós foglalkoztatást is szolgálják, melynek előfeltétele az állampolgárok testi és mentális egészsége. Ebből a szempontból elmondható, hogy olyan képzési programokra van szükség az érintett szakképzési és felsőoktatási intézményekben, melyek határozott – és hangsúlyosan korunk életmódbeli kihívásaira reagáló – arányokat képviselnek az iskolai testnevelés személyiségfejlesztő, egészségfejlesztő és tehetséggondozó hatásrendszere között.

Ebből a szempontból jelentős lemaradásként jellemezhető, hogy a gyakorló, valamint a már jelentős gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező pedagógusok, továbbá az elméleti és tudományos

felkészültségű szakemberek és a képző intézmények közötti strukturált tapasztalatcsere keretei mindeddig még nem jöttek létre. A koordináció tekintetében ugyanakkor az elmúlt időszak felsőoktatásban megtett intézményszervezési lépések magukban hordozzák a lényegi előrelépés lehetőségét.

4.1.1. A testnevelés oktatására jogosító legalacsonyabb képesítési szint – egyes iskolafokokhoz igazodó, differenciált – meghatározása a pedagógusok esetében

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A minőségi testnevelés alapelvei és fő fejlesztési területei mentén, továbbá a testnevelés és sport műveltségi területen való oktatásra jogosító pedagógus képesítések MKKR szinthez illeszkedő tanulási eredményei alapján, a beavatkozás keretében meghatározásra kerülnek azok a legalacsonyabb képesítési szintek, amelyek a pedagóguskompetencia-szintekhez (sztenderdek) rendelt tevékenységek (indikátorok), szempontjából biztosítják a magas minőségű oktatást az egyes iskolafokokon elvárt műveltségterületi tartalmaknak megfelelően.

A beavatkozás célcsoportját az érintett pedagógusképzésekre jelentkező jelöltek és az e képzésekben résztvevő hallgatók, valamint a képzéseket indító felsőoktatási intézmények.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az MDSZ és az oktatásért felelős miniszter az MKKR Szakmai Munkacsoport, valamint a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2016 második félévétől 2017 év végéig.

4.1.2. A testnevelés oktatására jogosító pedagógus képesítések képzési és kimeneti követelményeinek felülvizsgálata és fejlesztése az MKKR és a minőségi testnevelés oktatási keretrendszerének megfelelően, továbbá a testnevelőtanár-képzés képzési szerkezetének átfogó revíziója

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében – a jelen stratégia elfogadását megelőzően felülvizsgált és módosított képzési és kimeneti követelmények gyakorlati tapasztalatainak leszűrését követően – megtörténik a releváns és adekvát szakmai javaslatok kidolgozása és megfogalmazása a testnevelés tanítására jogosító pedagógus képesítések képzési és kimeneti követelményeinek átfogó felülvizsgálatára, az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet továbbfejlesztést célzó módosítása érdekében, beépítve a javaslatokat az érintett szakok képzési és kimeneti követelményeinek dokumentumaiba. A módosítás alapját képező javaslatok kidolgozására az eddigiekhez hasonlóan az

MKKR-ben az 1-4. szintekhez rendelt szintleírások, továbbá a minőségi testnevelés alapelveinek és fő fejlesztési területeinek figyelembe vételével kerül sor. A beavatkozás keretében – a tanárképzési rendszer (szintén a stratégia elfogadását megelőző időszakban elindított) átalakításának gyakorlati tapasztalatai alapján – sor kerül továbbá a testnevelőtanár-képzés képzési szerkezetét érintő szakmai javaslatok megfogalmazására. Ennek keretében felülvizsgálatra kerül, hogy indokolt-e az általános iskolai és középiskolai testnevelőtanár-képzés széttagoltságát megtartani, és – amennyiben igen –, sor kerül a differenciálás szakmai szempontjainak kidolgozására a tanárképzés rendszeréről, a szakosodás rendjéről és a tanárszakok jegyzékéről szóló 283/2012. (X. 4.) Korm. rendelet módosításának megalapozása érdekében.

A beavatkozás célcsoportját a tanító alapképzési szakon, testnevelő tanár (általános iskolai, vagy középiskolai), illetőleg gyógytestnevelő-egészségfejlesztő tanár szakon tanuló hallgatók jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a pilot program megvalósításának felelőse az MDSZ a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával, a vonatkozó jogszabályok átfogó felülvizsgálatáért az oktatásért felelős miniszter, a Magyar Rektori Konferencia érintett képzési és kimeneti követelmények kidolgozásáért felelős bizottsága, illetve a vonatkozó szakokat indító felsőoktatási intézmények felelősek.

A beavatkozás egyrészt jogszabályok felülvizsgálatát célozza, melynek fejlesztési forrásszükséglete nincs, a mögöttes szakmai (pilot) program kidolgozásának forrását pedig az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2018 év első félévétől 2019 év elejéig.

4.1.3. Az érintett pedagógusképzések tanulmányi- és vizsgakövetelményeinek és tanterveinek átfogó felülvizsgálata és fejlesztése

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében a felülvizsgált és továbbfejlesztett képzési és kimeneti követelmények alapján – a minőségi testnevelés alapelveinek és fő fejlesztési területeinek mentén, a testnevelés oktatására jogosító legalacsonyabb képesítési szinteknek megfelelően, műveltségterület-specifikusan – megtörténik a pedagógus előmeneteli rendszer gyakornok pedagóguskompetencia-szintjéhez (sztenderd) rendelt tevékenységek (indikátorok) elsajátításához szükséges tanulmányi- és vizsgakövetelmények, óra- és vizsgaterv (tanterv) átfogó felülvizsgálata és fejlesztése az érintett szakokon, és a párhuzamos programakkreditációs eljárások ennek megfelelő lebonyolítása.

A beavatkozás célcsoportját a tanító alapképzési szakon, testnevelő tanár (általános iskolai, vagy középiskolai), illetőleg gyógytestnevelő-egészségfejlesztő tanár szakon tanuló hallgatók jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a pilot program koordinációjának felelőse az MDSZ a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával, az intézményi szabályozások

felülvizsgálataért a vonatkozó szakokat indító felsőoktatási intézmények és a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság felelős.

A beavatkozásnak részben nincs fejlesztési forrásigénye, a mögöttes szakmai (pilot) program forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2019 év elejétől 2020 év végéig.

4.1.4. Egységes szempontrendszer kidolgozása az érintett pedagógusjelöltek pedagóguskompetenciáinak folyamatos, egymásra épülő fejlesztése és ellenőrzése érdekében, a képzésbe való belépéstől a képzés befejezéséig

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében megtörténik egy javasolt gyakorlati fejlesztési útvonalat tartalmazó szempontsor kidolgozása az érintett képzéseket indító felsőoktatási intézmények részére, amely az egyes képesítési szintek kapcsán tartalmazza, hogy a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott outputokig a hallgatók milyen logikailag egymásra épülő fejlesztési folyamaton keresztül tudnak eljutni azért, hogy a képzésből való kilépés pillanatában birtokában legyenek a gyakorlók pedagóguskompetencia-szinten meghatározott indikátoroknak.

A beavatkozás célcsoportját a tanító alapképzési szakon, testnevelő tanár (általános iskolai, vagy középiskolai), illetőleg gyógytestnevelő-egészségfejlesztő tanár szakon tanuló hallgatók jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a pilot program koordinációjának felelőse az MDSZ a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával, az intézményi szabályozások felülvizsgálataért a vonatkozó szakokat indító felsőoktatási intézmények és a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság felelős.

A beavatkozásnak részben nincs fejlesztési forrásigénye, a mögöttes szakmai (pilot) program forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2019 év elejétől 2020 év végéig.

4.1.5. A testnevelés oktatásához szükséges kritériumrendszer meghatározása a felsőfokú, de nem pedagógus végzettségű, valamint a szakképesítéssel rendelkező sportszakemberek esetében

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A minőségi testnevelés alapelvei és fő fejlesztési területei mentén, továbbá a testnevelés és sport műveltségi területen való oktatásra jogosító pedagógus képesítések MKKR szerinti szintleírásai alapján a beavatkozás keretében az érintett sportszakemberek esetében is meghatározásra kerül az –

a pedagógusok esetében meghatározott legalacsonyabb képesítési szinteknek való megfelelést, ekvivalenciát biztosító – kritérium- és követelménymodul rendszer, amely biztosítja a magas minőségű oktatást az egyes iskolafokokon elvárt műveltségterületi tartalmaknak megfelelően.

A beavatkozás célcsoportját a sportoktató vagy sportedző szakképesítéssel rendelkező, valamint a testnevelő-edző, a rekreációs szervező-egészségfejlesztő, a szakedző, illetve a rekreáció képesítéssel rendelkező sportszakemberek jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az oktatásért felelős miniszter az egészségügyért felelős miniszter, a sportpolitikáért felelős miniszter, az általuk vezetett minisztérium háttérintézményei, a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság, továbbá a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mint köztestület, a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző, valamint sporttudományi területen képzést indító felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását a felsőoktatásban az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (a felsőoktatás esetében - jóváhagyott fejlesztési projekt esetében - az EFOP-3.4.3 Felsőoktatási intézményi fejlesztések a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében c. konstrukció keretében), a szakképzésben a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter döntésének függvényében a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprésze biztosíthatja a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara közreműködésével – a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény 19. § (7) bekezdése mentén – az ágazatért felelős miniszter kezdeményezése alapján.

A beavatkozás ütemezése: 2016 második félévétől 2020 év végéig.

4.1.6. Az érintett felsőfokú – de nem pedagógus – képesítések képzési és kimeneti követelményeinek felülvizsgálata és fejlesztése

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében – a jelen stratégia elfogadását megelőzően felülvizsgált és módosított képzési és kimeneti követelmények gyakorlati tapasztalatainak leszűrését követően – megtörténik a releváns és adekvát szakmai javaslatok kidolgozása és megfogalmazása a képzési és kimeneti követelmények pedagógiai-pszichológiai szempontok szerinti felülvizsgálatára és fejlesztésére azon – a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges – képesítésekhez kapcsolódóan, amelyek a mindennapos testnevelés keretében a műveltségterületi oktatást kiváltó iskolai sportköri foglalkozás vezetésére jogosítanak a köznevelési törvény 27. § (13) bekezdése alapján. Ennek megfelelően megtörténik az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet módosítása.

A beavatkozás célcsoportját a 157/2004. (V. 18.) Korm. rendelet mellékletében meghatározott – különösen a „nevelési-oktatási intézménynél sportszolgáltatás nyújtása, a diákok versenyekre való felkészítésre” jogosító, illetőleg a „sportági mozgásprogramok tervezése, szervezése és vezetése a közoktatási intézmények - kiemelten a 4-8 éves korosztály - tanórán kívüli és szünidei sportrekreációs foglalkozásai, tanfolyamai és táborai részére” c. tevékenységre jogosító – képesítéseket indító felsőoktatási intézmények és az oktatásban részt vevő hallgatók jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az oktatásért felelős miniszter a sportpolitikáért felelős miniszter, a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság, az érintett szakokat indító felsőoktatási intézmények, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző, valamint sporttudományi területen képzést indító felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás egyrészt jogszabály felülvizsgálatát célozza, melynek fejlesztési forrásszükséglete nincs, a mögöttes szakmai program kidolgozásának forrását pedig az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.4.3 Felsőoktatási intézményi fejlesztések a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében c. konstrukció keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2020 év végéig.

4.1.7. Az érintett felsőfokú – de nem pedagógus – képesítések tanulmányi- és vizsgakövetelményeinek és tanterveinek átfogó felülvizsgálata és fejlesztése

A beavatkozás keretében – a minőségi testnevelés alapelveinek és fő fejlesztési területeinek mentén, testnevelés oktatásához szükséges kritériumrendszernek megfelelően – a felülvizsgált és továbbfejlesztett képzési és kimeneti követelmények alapján az érintett szakokon megtörténik a tanulmányi és vizsgakövetelmények, óra- és vizsgatervek (tantervek) átfogó felülvizsgálata és fejlesztése az érintett szakokon, és a párhuzamos programakkreditációs eljárások ennek megfelelő lebonyolítása.

A beavatkozás célcsoportját a testnevelő-edző, a rekreációs szervező-egészségfejlesztő, a szakedző, illetve a rekreáció szakon tanuló hallgatók jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a vonatkozó szakokat indító felsőoktatási intézmények és a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző, valamint sporttudományi területen képzést indító felsőoktatási intézmények, így kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás mögöttes szakmai programjai kidolgozásának forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.4.3 Felsőoktatási intézményi fejlesztések a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében c. konstrukció keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2020 év végéig.

4.1.8. A testnevelés oktatása kapcsán releváns szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek felülvizsgálata és fejlesztése

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében megvalósul az érintett szakmai és vizsgakövetelmények pedagógiai-pszichológiai szempontok szerinti felülvizsgálata és fejlesztése azon – a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges – képesítésekhez (sportedző szakképesítés) kapcsolódóan, amely a mindennapos testnevelés keretében a műveltségterületi oktatást kiváltó iskolai sportköri foglalkozás vezetésére jogosít a köznevelési törvény 27. § (13) és 98. § (16) bekezdése alapján. Ennek megfelelően megtörténik az emberi erőforrások minisztere ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 37/2013. (V. 28.) EMMI rendelet módosítása.

A beavatkozás célcsoportját a sportedző szakképesítésben részt vevő tanulók jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a sportpolitikáért felelős miniszter a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző, valamint sporttudományi területen képzést indító felsőoktatási intézmények, így kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás egyrészt jogszabály felülvizsgálatát célozza, melynek fejlesztési forrásszükséglete nincs, a mögöttes szakmai program kidolgozásának forrást pedig a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter döntésének függvényében a Nemzeti Foglalkoztatási Alap képzési alaprésze képes biztosítani a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara közreműködésével – a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény 19. § (7) bekezdése mentén – az ágazatért felelős miniszter kezdeményezése alapján.

A beavatkozás ütemezése: 2016 második félévétől 2020 év végéig.

4.1.9. Szempontsor kidolgozása a tanító- és testnevelőtanár-képzésben – a testnevelés és sport műveltségi területet érintően – indított szakirányú továbbképzések tartalmi minimumkövetelményeinek biztosítása érdekében

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében megtörténik egy szempontsor kidolgozása, amely segít a tanító- és testnevelőtanár-képzésben – a testnevelés és sport műveltségi területet érintően – szakirányú továbbképzéseket indítani tervező felsőoktatási intézményeknek abban, hogy e képzési formákban a képzési és kimeneti követelmények, a tanulmányi és vizsgakövetelmények, az óra- és vizsgatervek (tanterv), valamint a tantárgyi tematikák megfeleljenek a minőségi testnevelés szempontrendszerét tükröző tartalmi minimumkövetelményeknek.

A beavatkozás célcsoportját a szakirányú továbbképzésben részt vevő tanító- és testnevelőtanár-képesítéssel rendelkező hallgatók, valamint az érintett felsőoktatási intézmények jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a pilot program koordinációjának felelőse az MDSZ a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, így kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával; az intézményi szabályozások felülvizsgálataért a vonatkozó szakokat indító felsőoktatási intézmények, valamint a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság felelős.

A beavatkozásnak részben nincs fejlesztési forrásigénye, a mögöttes szakmai (pilot) program forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2020 év végéig.

4.1.10. Szempontsor kidolgozása a testnevelés és sport műveltségi területet érintően indított részismereti képzések tartalmi minimumkövetelményeinek biztosítása érdekében

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében megtörténik egy szempontsor kidolgozása, amely segít a testnevelés és sport műveltségi területet érintően részismereti képzéseket indítani tervező felsőoktatási intézményeknek abban, hogy e képzési formákban a képzési és kimeneti követelmények, az óra- és vizsgatervek, valamint a tantárgyi tematikák megfeleljenek a minőségi testnevelés szempontrendszerét tükröző tartalmi minimumkövetelményeknek.

A beavatkozás célcsoportját a részismereti képzésben részt vevő, elsősorban tanító képesítéssel rendelkező hallgatók jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a pilot program koordinációjának felelőse az MDSZ a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, így kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával; az intézményi szabályozások felülvizsgálataért a vonatkozó szakokat indító felsőoktatási intézmények, valamint a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság felelős.

A beavatkozásnak részben nincs fejlesztési forrásigénye, a mögöttes szakmai (pilot) program forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2020 év végéig.

4.2. Országosan egységes, szakmai-tartalmi minőségtámogatási és monitoring rendszerek kialakítása és bevezetése a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő felsőfokú képzésekben

Az intézkedés célja:

Az intézkedés kiemelt célja, hogy az Európai Felsőoktatási Térség kialakítása érdekében kidolgozott nemzetközileg elfogadott minőségbiztosítási és minőségirányítási szempontok maradéktalanul érvényesüljenek a hazai pedagógusképző intézményekben. Cél, hogy a minőségi követelmények maradéktalan betartása mellett a képzési és kimeneti követelmények rugalmassá váljanak, továbbá illeszkedjenek az EKKR-hez.

Az intézkedés az alábbi hazai problémák megoldására irányul:

„A hazai felsőoktatási intézményekben a minőségügy meglehetősen eltérő súllyal van jelen, a minőségirányítási gyakorlat nem egységes, de a minőségkultúra is komoly fejlődésre szorul. A problémák nem elsősorban a diplomások mennyiségi kibocsátásában, hanem a képzési struktúrák rugalmatlanságában, a képzési programok belső koherenciájának hiányában keresendők, amelyek lerontják a nyújtott képzések relevanciáját és szakmai színvonalát. A képzési és kimeneti követelményekben megfogalmazott kimeneti kompetenciák súlytalanok. A képzések felülvizsgálatában a foglalkoztatást erősítő, piacképes kimenet és a vállalkozói képességek erősítése kiemelt szempont. A felsőoktatási intézmények minőségirányítási rendszereinek a belső képzésfejlesztést, a hallgatói és oktatói teljesítmények folyamatos értékelését kell biztosítaniuk.”⁴⁵ A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (MAB) szempontrendszerében a szakok oktatását értékelő tevékenysége során a bemeneti feltételek vizsgálatáról át kell helyezni a hangsúlyt az oktatási-kutatási tevékenység folyamatára, és még inkább a kimeneti eredményekre. A felsőoktatási intézmények funkciójuknak megfelelő mértékben építsék be képzési és kutatási tevékenységükbe a társadalom, a gazdaság, a munkaerőpiac igényeit, nem feladva a felsőoktatást meghatározó egyensúlyt a képzés és a kutatás kapcsolatában.

4.2.1. A testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő felsőoktatási intézményekben oktatók kompetencia-sztenderdjeinek és az ahhoz kapcsolódó indikátorok meghatározása

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében – ajánlások formájában – kidolgozásra kerülnek a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő felsőoktatási intézmények részére az ott oktatók kompetenciáit meghatározni és leírni képes sztenderdek és indikátorok, amelyek hozzájárulnak a képzési és kimeneti követelmények lehető legmagasabb minőségű hallgatói teljesítéséhez.

A beavatkozás célcsoportját a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő felsőoktatási intézmények, és az ott oktatók jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság és vonatkozó szakokat indító felsőoktatási intézmények, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.4.3. Felsőoktatási intézményi fejlesztések a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében c. konstrukció keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2020 év végéig.

4.2.2. A testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő felsőoktatási intézményekben oktatók folyamatos szakmai fejlődését támogató (oktatói kompetencia-alapú) továbbképzési rendszer kidolgozása, a továbbképzések megszervezése és lebonyolítása

⁴⁵ Az egész életen át tartó tanulás szakpolitikájának keretstratégiája a 2014/2020 közötti időszakra. Forrás: http://www.kormany.hu/download/7/fe/20000/Egész_életen_át_tartó_tanulás.pdf

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében – a köznevelésben működő pedagógus életpálya-modell és pedagóguskompetencia rendszer mintájára – létrejön egy, a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő felsőoktatási intézményekben oktatók folyamatos szakmai fejlődését, illetve didaktikai-módszertani felkészültségének fejlesztését támogató (oktatói kompetencia-alapú) továbbképzési rendszer. A beavatkozás keretében továbbá folyamatosan, a továbbképzési rendszerben meghatározott időszakonként megszervezésre és lebonyolításra kerülnek azok a továbbképzések, amelyek a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő felsőoktatási intézményekben oktatók folyamatos szakmai fejlődését, illetve didaktikai-módszertani felkészültségének fejlesztését célozzák.

A beavatkozás célcsoportját a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő felsőoktatási intézmények, és az ott oktatók jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság és vonatkozó szakokat indító felsőoktatási intézmények, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.4.3. Felsőoktatási intézményi fejlesztések a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében c. konstrukció keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2018 elejétől 2020 végéig.

4.2.3. Az iskoláktól mint munkáltatóktól történő visszacsatolást lehetővé tévő szempontsor kidolgozása a pályakezdő tanítók és testnevelő tanárok kapcsán**Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:**

A beavatkozás keretében – a Klebelsberg Képzési Ösztöndíj Programhoz is illeszkedően – kidolgozásra kerül egy, az iskoláktól mint munkáltatóktól történő visszacsatolást lehetővé tévő szempontsor, amely alkalmas a felsőfokú oklevéllel (diplomával) rendelkező pályakezdő, testnevelés és sport műveltségi területen oktató tanítók és testnevelő tanárok bevalásának megállapítására.

A beavatkozás célcsoportját az iskolák, illetőleg a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő felsőoktatási intézmények, és a végzett hallgatók jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a pilot program megvalósításának felelőse az MDSZ a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, így kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával; a szempontsor alkalmazásáért a diplomás pályakövetési rendszer keretei között az oktatásért felelős miniszter felel az általa vezetett misztérium háttérintézménye bevonásával.

A beavatkozásnak részben nincs fejlesztési forrásigénye, a mögöttes szakmai (pilot) program forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében

az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2020 év végéig.

4.2.4. A nemzeti felsőoktatási kiválóság fokozása a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő felsőoktatási intézményekben

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében – az érintett felsőoktatási intézményekben, doktori iskolákban, valamint tudományos diákkörökben – kutatási projektek, műhelymunkák valósulnak meg, továbbá szorosabbá válik az oktatók és hallgatók közötti együttműködés és szakmai kapcsolat a testnevelés és sport műveltségi területet érintő tudományterületeken annak érdekében, hogy szélesedjen az iskolai testnevelés oktatásának és képzésének tudományos bázisa, közvetve pedig lehető leg több hallgató, oktató és kutató részesüljön a nemzeti felsőoktatási kiválóság rendszerében elérhető ösztöndíjakban, lehetőségekben és elismerésekben.

A beavatkozás célcsoportját az érintett felsőoktatási intézmények, doktori iskolák, valamint tudományos diákkörök, és az ott tevékenységet kifejtő oktatók, kutatók, hallgatók és doktoranduszok jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az oktatásért felelős miniszter az érintett felsőoktatási intézmények, különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, így kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium, a doktori iskolák, az Országos Tudományos Diákköri Tanács és a Doktoranduszok Országos Szövetsége bevonásával.

A beavatkozás forrását az ERASMUS+ Programban és a Horizont 2020 programban rendelkezésre álló források biztosítják.

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2020 év végéig.

4.2.5. A minőségi testnevelés szempontjainak érvényesítése a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő szakok felsőoktatási szaklétesítési és szakindítási eljárások során

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében olyan szempontsorok kialakítására kerül sor ajánlás formájában, amelyek egyrészt támogatják a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra felkészítő szakok szaklétesítési és szakindítási kérelmeinek magas minőségű elkészítését, valamint támogatják a bírálati szempontoknak való megfelelés megítélését az akkreditációs folyamatban.

A beavatkozás célcsoportját az érintett felsőoktatási intézmények jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság az obszervatórium tagjainak, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, így kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító

pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozásnak nincs fejlesztési forrásigénye.

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2020 év végéig.

4.3. A minőségi testnevelés oktatására való felkészítést támogató infrastruktúra és eszközpark feltérképezése és fejlesztése az érintett felsőoktatási intézményekben

Az intézkedés célja:

Az intézkedés célja, hogy valamennyi érintett felsőoktatási intézményben megtörténjenek azok az infrastrukturális és eszközfejlesztés körébe eső, a minőségi testnevelés oktatására való felkészítést szolgáló, és szükséges beruházások, amelyek a szakemberek, közöttük kifejezetten kiváló pedagógus-jelöltek minőségi képzését támogatják, egyúttal pedig az egyenlő esélyű hozzáférést és a pénzügyi, környezeti fenntarthatóságot is biztosítják.

Az intézkedés az alábbi hazai problémák megoldására irányul:

A stratégia készítésének időpontjában nem állnak rendelkezésre hiteles adatok és információk a testnevelés oktatására jogosító képzést nyújtó felsőoktatási intézmények sport- és szabadidős létesítményeinek mennyiségi és minőségi mutatóiról, ezért nem támasztható alá bizonyítékokkal, hogy mely a tanító- és testnevelőtanár-képzést indító intézményekben, és milyen típusú építési beruházásokra, és árubeszerzésekre van szükség a minőségi képzés biztosításához. Az országosan egységes minőségű tanító- és testnevelőtanár-képzés biztosítása érdekében elsődleges, hogy minden érintett felsőoktatási intézményben rendelkezésre álljanak a szükséges – a Nat fejlesztési területeire, közműveltségi és műveltségi területi tartalmaira reagáló, a testnevelés oktatására való felkészítésre alkalmas – sportcélú építmények, valamint a (jelen pillanatban jogszabályban, közjogi szervezetszabályozó eszközben szintén nem definiált) kötelező játéktéri eszközök, tornaszerek, sporteszközök és felszerelések. Ellenkező esetben a főiskolákról, egyetemekről kikerülő pedagógusok nem lesznek képesek egységes minőségben, az adott iskolafokhoz illeszkedően átadni a műveltségterülethez kapcsolódó kompetencia-elemeket.

4.3.1. A testnevelés oktatására jogosító képzést nyújtó felsőoktatási intézmények sport- és szabadidős létesítményeinek adatait tartalmazó nyilvántartás elkészítése

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás során – a bizonyíték alapú döntéshozatal érdekében – sor kerül a magyar felsőoktatási sportinfrastruktúra teljes körű, részletes felmérésére azokon a főiskolákon és egyetemeken, ahol testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra, vagy a mindennapos testnevelés keretében a műveltségi területi oktatást kiváltó foglalkozás vezetésére jogosító (különösen: pedagógus-) képzés zajlik. A beavatkozás során létrehozott nyilvántartás tartalmazza az felsőoktatási sport- és szabadidőegységek legalább tervezési-statisztikai régiók szerinti megoszlását, valamint műszaki és felszereltségi adatait, így a felmérés alapján a leghatékonyabban fordíthatók a strukturális alapok forrásai az azok fejlesztését célzó építési beruházási és árubeszerzési célokra.

A beavatkozás célcsoportja: valamennyi olyan magyarországi felsőoktatási intézmény, ahol testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra, vagy a mindennapos testnevelés keretében a műveltségi területi oktatást kiváltó foglalkozás vezetésére jogosító képzés zajlik.

A beavatkozás felelőse: az oktatásért felelős miniszter az érintett felsőoktatási intézmények, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, így kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozásnak fejlesztési forrásszükséglete nincs.

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2020 év végéig.

4.3.2. A minimális eszközök és felszerelések jegyzékének kidolgozása a testnevelés oktatására jogosító képzést nyújtó felsőoktatási intézményekben

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében – hasonlóan a nevelési-oktatási intézményekhez – sor kerül egy olyan felmérés lebonyolítására, amely megalapozhatja a testnevelés oktatására jogosító képzést nyújtó felsőoktatási intézményekben egy minimális eszköz- és felszerelési jegyzék (akár jogszabályi, vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz szintű) meghatározását. A felmérés lebonyolítása elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra, vagy a mindennapos testnevelés keretében a műveltségi területi oktatást kiváltó foglalkozások vezetésére jogosító (különösen: pedagógus-) képzést nyújtó felsőoktatási intézményekben – továbbá a fenntartásukban lévő gyakorló iskoláikban – a Nat-ban és a kerettantervekben megfogalmazott célokhoz, fejlesztési területekhez és közműveltségi tartalmakhoz illeszkedő tárgyi eszköz feltételrendszer álljon rendelkezésre ahhoz, hogy megtörténjen a hallgatók minőségi testnevelés oktatására történő felkészítése.

A beavatkozás célcsoportja: valamennyi olyan magyarországi felsőoktatási intézmény, ahol testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra, vagy a mindennapos testnevelés keretében a műveltségi területi oktatást kiváltó foglalkozás vezetésére jogosító képzés zajlik, és az ott tanuló hallgatók.

A beavatkozás felelőse: az oktatásért felelős miniszter az obszervatórium tagjainak, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, így kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz megalkotására és közzétételére irányul, ezért fejlesztési forrásigénye nincs.

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2020 év végéig.

4.3.3. Építési beruházások és eszközbeszerzések megvalósítása a testnevelés oktatására jogosító (különösen pedagógus-) képzést nyújtó felsőoktatási intézményekben

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében – a sport- és szabadidős létesítmények tervezési-statisztikai régiók szerinti megoszlását figyelembe véve – átfogó felsőoktatási sportinfrastruktúra és sporteszköz (sportberendezés) fejlesztési program valósul meg Magyarországon a 4.3.1–4.3.2. pontokban meghatározott felméréseket, és további előkészítő intézkedéseket követően.

A beavatkozás célcsoportja: valamennyi olyan magyarországi felsőoktatási intézmény, ahol testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra, vagy a mindennapos testnevelés keretében a műveltségi területi oktatást kiváltó foglalkozás vezetésére jogosító képzés zajlik, és az ott tanuló hallgatók.

A beavatkozás felelőse: az oktatásért felelős miniszter és a sportpolitikáért felelős miniszter, valamint a sportlétesítmény-fejlesztésekért felelős miniszter az általuk vezetett minisztérium háttérintézményei, továbbá az érintett felsőoktatási intézmények, sportági fejlesztések esetében a sportiskolai rendszer (és a központi utánpótlás-nevelési programok) működtetésért felelős szervezet bevonásával.

A beavatkozás forrását részben a központi költségvetés biztosítja a Kormány döntései alapján (például a Testnevelési Egyetem új kampusza, valamint a hozzá kapcsolódó sportlétesítmények, szálláshelyek és szolgáltató egységek megépítésének érdekében szükséges források biztosításáról szóló 2005/2015. (XII.28.) Korm. határozat), részben pedig a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 22/C. §-a szerint – a látvány-csapatsport országos sportági szakszövetsége részére felajánlott támogatások (juttatások) tárgyi eszköz beruházásra, felújításra rendelkezésre álló része biztosíthatja, amennyiben azokat – támogatás igénybevételére jogosult szervezetként – az országos sportági szakszövetségek, vagy sportszervezetek sportfejlesztési programjukban, vagy sportági fejlesztési koncepciók megvalósítása során szakmailag és pénzügyileg tervezik, és azokat a jóváhagyást végző szervezet jóváhagyja.

A beavatkozás ütemezése: 2016 második félévétől 2019 év végéig.

4.4. Korszerű felvételi követelmények meghatározásának ösztönzése a testnevelés oktatására jogosító pedagógus-képzésekben

Az intézkedés célja:

Az intézkedés célja, hogy biztosítsa, hogy – lehetőség szerint már középtávon, a stratégia által lefedett időszak végére – kizárólag az MKKR 6. vagy 7. szintjét képviselő, pedagógus végzettségű szakemberek (tanítók és testnevelő tanárok) végezzenek testnevelés és sport műveltségterületi oktatást a nemzeti köznevelésben. Az intézkedés célja ezért az is, hogy már rövidtávon olyan beavatkozások valósuljanak meg a magyar köznevelésben és felsőoktatásban – kifejezetten az érettségi vizsgák rendszerében és a pedagógusképzés felvételi eljárásában –, amelyek biztosítják a legkiválóbb pedagógusjelöltek orientációját a tanító és a testnevelő tanári pályára, és egy országosan egységes felvételi (bemeneti, kiválasztási) követelményrendszer kialakítását a képzések kiváló színvonalának és az oktatás magas minőségének megteremtése érdekében.

Az intézkedés az alábbi hazai problémák megoldására irányul:

A stratégia készítésének időpontjában hatályos köznevelési törvény szerint számos képesítés jogosít foglalkozások vezetésére a mindennapos testnevelés keretében. E képesítések között találhatunk az Országos Képzési Jegyzék szerinti szakképesítéseket és részszzakképesítéseket, valamint felsőfokú

képesítéseket több képzési területen (pedagógusképzési, sporttudományi) az alapképzésben és a mesterképzésben, valamint a tanárképzésben. Az érintett képzéseket indító szakképző, valamint felsőoktatási intézmények bemeneti (felvételi) követelményei értelemszerűen ezért rendkívül szerteágazóak, nem egységesek. Egy jól megtervezett és logikus portfólió-tisztítás után várhatóan már rövidtávon eredményeket lehet elérni, csökkentve a műveltségi területi oktatásban részt vevő szakemberek eltérő, különösen pedagógiai-pszichológiai és szak módszertani felkészültsége közötti különbségeket.

4.4.1. A minőségi pedagógus-jelöltek pedagógus pályára orientálását biztosító szempontsor kidolgozása a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra jogosító pedagógusképzések pályaaalkalmassági vizsgálati rendszerének fejlesztése érdekében

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében – a felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. mellékletében foglaltakhoz illeszkedően, amely szerint a pedagógusképzés képzési területén minden szakon tartható, az osztatlan tanárszakokon pedig kötelezően alkalmazandó a pályaaalkalmassági vizsgálat – sor kerül egy olyan (differenciált) szempontsor kidolgozására, amely módszertani segítséget nyújt a tanító alapképzési szakot, valamint az osztatlan testnevelő tanári szakot indító felsőoktatási intézmények számára a minőségi pedagógus-jelöltek kiválasztásához a pályaaalkalmassági vizsgálat lebonyolítása során.

A beavatkozás célcsoportja: a testnevelő tanár hallgató-jelöltek, valamint valamennyi olyan magyarországi felsőoktatási intézmény, ahol tanító-, illetőleg osztatlan testnevelőtanár-képzés folyik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a pilot program megvalósításáért az MDSZ felelős az érintett felsőoktatási intézmények, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával, valamint az állami és önkormányzati fenntartású köznevelési intézményekben pedagógus-munkakörben közalkalmazottként foglalkoztatottak önkormányzattal rendelkező köztestületének bevonásával.

A beavatkozásnak nincs fejlesztési forrásigénye, a mögöttes szakmai (pilot) program forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében)

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2019 év elejéig.

4.4.2. A testi alkalmassági vizsga követelményeinek felülvizsgálata a tanító alapképzési szak felvételi eljárásában

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében a felvételi követelmények között – a pedagógusképzési képzési területen, a hallgatói jogviszony létesítésének általános követelményei körében – sor kerül a felsőoktatási

intézmények által alkalmazott testi alkalmassági vizsga – az egységesség biztosítását célzó – felülvizsgálatára a tanító alapképzési szak esetében.

A beavatkozás célcsoportja: a tanító alapképzési szakra jelentkező pedagógus-jelöltek, valamint valamennyi olyan magyarországi felsőoktatási intézmény, ahol tanítóképzés folyik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a pilot program megvalósításáért az MDSZ felelős, a szempontsor alkalmazásért pedig azok a magyarországi felsőoktatási intézmények felelősek, ahol tanítóképzés folyik, a központi felsőoktatási felvételi eljárást lebonyolító szerv bevonásával.

A beavatkozásnak nincs fejlesztési forrásigénye, a mögöttes szakmai (pilot) programforrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.2.8. T.E.S.I-2.0 - Beavatkozások a minőségi (inkluzív) testnevelés oktatás és képzés megvalósítása érdekében c. kiemelt projekt keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2019 év elejéig.

4.4.3. A hallgatói kapacitások növelése a testnevelőtanár-képzésben

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében – a mindennapos testnevelés megvalósításához szükséges testnevelő tanári kapacitások biztosítása érdekében – sor kerül a testnevelő tanár szakhoz rendelt, a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 73. § (3) bekezdés *hb)* pontja szerinti fenntartói hozzájárulásra, valamint a rendelkezésére álló személyi és tárgyi feltételekre tekintettel a különböző finanszírozási formákban együttesen meghatározott hallgatói kapacitások növelésére és azok fenntartására az osztatlan testnevelőtanár-képzést nyújtó felsőoktatási intézményekben.

A beavatkozás célcsoportja: a testnevelő tanár hallgató-jelöltek, valamint valamennyi olyan magyarországi felsőoktatási intézmény, ahol osztatlan testnevelőtanár-képzés folyik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: az oktatásért felelős miniszter a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, így kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium, a központi felsőoktatási felvételi eljárást lebonyolító szerv bevonásával.

A beavatkozás forrását önköltséges finanszírozási formájú képzés(ek) esetében a hallgatói hozzájárulások, állami ösztöndíjas finanszírozási formájú képzés(ek) tekintetében pedig Magyarország mindenkori éves központi költségvetése biztosítja.

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2020 év végéig.

4.5. Az iskolai testneveléshez kapcsolódó képzésekben használt oktatási anyagok fejlesztése

Az intézkedés célja:

Az intézkedés célja, hogy az érintett képzési alrendszerekben olyan új tankönyvek, szakkönyvek és a képzést támogató jegyzetek jelenjenek meg, amelyek az érintett szegmensek egy részében – szakképzés, a sporttudományi képzési terület egyes felsőfokú képzései – átmenetileg, másokban tartósan – a pedagógusképzési, a sporttudományi, az orvos- és egészségtudományi képzési terület egyes felsőfokú képzései, továbbá a tanárképzés – képesek biztosítani a minőségi testnevelés oktatására, illetve az iskolai testnevelést támogató egyes feladatokra történő felkészítést.

Az intézkedés az alábbi hazai problémák megoldására irányul:

A stratégia készítésének időpontjában a testnevelés oktatására jogosító képesítések köre komoly diverzitást mutat. Számos olyan képesítés jogosít oktatásra a mindennapos testnevelés keretein belül, melyek tartalmuk, szerkezetük szerint jelenlegi formájukban – eltérő eredeti rendeltetésük miatt – minőségi oktatási célokat nem szolgálnak megfelelő hatékonysággal. Addig, amíg a testnevelés oktatására jogosító képesítések legalacsonyabb szintjének, képzési ciklusainak és formáinak meghatározása megtörténik, szükséges, hogy rövid időn belül megtörténjen az érintett képzésekben alkalmazott oktatási segédanyagok, elsősorban pedagógiai-pszichológiai és egészségfejlesztési aspektusokat követő mennyiségi és minőségi fejlesztése. Az iskolai testnevelést támogató egyes jogszabályban meghatározott feladatok – így különösen a testnevelési kategóriákba sorolás, illetőleg az egészségközpontú fizikai fittség mérésének megfelelő minőségű és fenntartható ellátása kapcsán szintén lényeges, hogy a közreműködő, orvos- és egészségtudományi képzési területen képesítést szerzett szolgáltatók (így kifejezetten az iskolai védőnők) mélyebben megismerhessék tevékenységük pedagógiai, pszichológiai vetületeit.

4.5.1. Digitális tananyagok és taneszközök fejlesztése, adaptálása a nemzeti felsőoktatásban – a pedagógusképzésben

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében olyan új, a testnevelés és sport műveltségterületi oktatásra jogosító pedagógus – így különösen: tanító alapképzési szak, testnevelő tanár (általános iskolai) testnevelő tanár (középiskolai), gyógytestnevelő-egészségfejlesztő tanár – képzésekben alkalmazott jegyzetek, tankönyvek, szakkönyvek, oktatási segédanyagok fejlesztésére, adaptálására kerül sor, amelyek illeszkednek a Nemzeti alaptanterv és a kerettantervekben foglalt alapelvekhez, fejlesztési területekhez és közműveltségi tartalmakhoz, ebből fakadóan pedig megfelelnek az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 15/2006. (IV. 3.) OM rendeletben az érintett képzés kapcsán, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendeletben a testnevelés és sport műveltségi terület kapcsán meghatározott céloknak, valamint kompetenciákra vonatkozó követelményeknek.

A beavatkozás célcsoportját a tanító alapképzési szakon, testnevelő tanár (általános iskolai, vagy középiskolai), illetőleg gyógytestnevelő-egészségfejlesztő tanár szakon tanuló hallgatók jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a vonatkozó szakokat indító felsőoktatási intézmények, így különösen a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények (kiemelten a Testnevelési Egyetem) a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium, továbbá az állami és önkormányzati fenntartású köznevelési intézményekben pedagógus-munkakörben közalkalmazottként foglalkoztatottak önkormányzattal rendelkező közttestületének bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.4.3. Felsőoktatási intézményi fejlesztések a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében c. konstrukció keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2020 év végéig.

4.5.2. Digitális tananyagok és taneszközök fejlesztése, adaptálása a nemzeti felsőoktatásban – a sportszakember képzésben

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében olyan új, a testnevelés és sport műveltségi területi oktatásra, vagy a mindennapos testnevelés keretében a műveltségi területi oktatást kiváltó foglalkozás vezetésére jogosító, nem pedagógus – így különösen: testnevelő-edző alapképzési szak, rekreációs szervezés és egészségfejlesztés alapképzési szak, szakedző mesterképzési szak, rekreáció mesterképzési szak szerinti – képzésekben alkalmazott jegyzetek, tankönyvek, szakkönyvek, oktatási segédanyagok fejlesztésére, adaptálására kerül sor, amelyek illeszkednek a Nemzeti alaptanterv és a kerettantervekben foglalt alapelvekhez, fejlesztési területekhez és közműveltségi tartalmakhoz, ebből fakadóan pedig megfelelnek az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 15/2006. (IV. 3.) OM rendeletben a sporttudományi képzési területen az érintett képzések kapcsán meghatározott céloknak, valamint kompetenciákra vonatkozó követelményeknek.

A beavatkozás célcsoportját a testnevelő-edző, illetőleg rekreációs szervezés és egészségfejlesztés alapképzési szakon, továbbá a szakedző, illetve a rekreáció mesterképzési szakon tanuló hallgatók jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a vonatkozó szakokat indító felsőoktatási intézmények, így különösen a sportszakemberek képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.4.3. Felsőoktatási intézményi fejlesztések a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében c. konstrukció keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2020 év végéig.

4.5.3. Digitális tananyagok és taneszközök fejlesztése, adaptálása a nemzeti felsőoktatásban – az iskola-egészségügyi ellátásban részt vevő egyes szakemberek egészségügyi képzéseiben

Beavatkozás rövid bemutatása, célcsoportja, felelőse, pénzügyi forrása, ütemezése:

A beavatkozás keretében olyan új jegyzetek, tankönyvek, szakkönyvek, oktatási segédanyagok fejlesztésére, adaptálására kerül sor – az iskola-egészségügyi ellátás keretében iskolavédőnői szolgáltatás nyújtására jogosító – egészségügyi gondozás és prevenció alapképzési szakokon indított védőnői szakirányú képzésekben, amelyek felkészítik a hallgatókat a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) tápláltsági és testösszetétel profil szerinti méréseiben való részvételre, és

megfelelnek az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 15/2006. (IV. 3.) OM rendeletben az orvos- és egészségtudomány képzési területen az érintett képzés kapcsán meghatározott céloknak, valamint kompetenciákra vonatkozó követelményeknek.

A beavatkozás célcsoportját az egészségügyi gondozás és prevenció alapképzési szakon, védőnői szakirányon tanuló hallgatók jelentik.

A beavatkozás megvalósításának felelőse: a vonatkozó szakokat indító felsőoktatási intézmények a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézmények, kiemelten a Testnevelési Egyetem és a testnevelést tanító pedagógusok képzését végző felsőoktatási intézményeket tömörítő Testnevelési és Sporttudományi Szakmai Kollégium bevonásával.

A beavatkozás forrását az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program biztosítja (jóváhagyott fejlesztési projekt esetében az EFOP-3.4.3. Felsőoktatási intézményi fejlesztések a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében c. konstrukció keretében).

A beavatkozás ütemezése: 2018 év elejétől 2020 év végéig.

FÜGGELÉK

MEGFELELTETÉSI (EKVIVALENCIA) TÁBLÁZAT

a T.E.S.I. 2020-ban az egyes beavatkozások megvalósításáért felelős személyek és szervezetek
azonosításához a 2016. évi állapot szerint

<i>A T.E.S.I. 2020-ban használt kifejezés</i>	<i>A stratégia készítésének időpontjában a kifejezésnek megfeleltethető szervezet</i>
az oktatásért felelős miniszter	emberi erőforrások minisztere
az egészségügyért felelős miniszter	
a sportpolitikáért felelős miniszter	
a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter	
a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter	nemzetgazdasági miniszter
az építésügyért felelős miniszter	Miniszterelnökséget vezető miniszter
a sportlétesítmény-fejlesztésekért felelős miniszter	nemzeti fejlesztési miniszter
az egészségvédő testmozgás (HEPA) nemzeti kapcsolattartó pontjai	az Európai Bizottságnak hivatalosan bejelentett képviselők
a sportiskolai rendszer (és a központi utánpótlás- nevelési programok) működtetésért felelős szervezet	Magyar Olimpiai Bizottság
a szabványokért felelős testület	Magyar Szabványügyi Testület
a mérnöki szakmáért felelős köztestület	Magyar Mérnöki Kamara
az építész szakmáért felelős köztestület	Magyar Építész Kamara
(a pedagógus-továbbképzési program kapcsán) javaslattevő testület	Pedagógus-továbbképzési Akkreditációs Testület
az állami és önkormányzati fenntartású köznevelési intézményekben pedagógus-munkakörben közalkalmazottként foglalkoztatottak önkormányzattal rendelkező köztestület	Nemzeti Pedagógus Kar